Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Aika 09.11.2026, klo 18:00 - 20:18

Paikka Kalliolan koulu, Rajaharjuntie 23, 15270 Kukkila

Käsitellyt asiat

§ 64 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 65 Pöytäkirjan tarkastus

§ 66 Asialistan hyväksyminen

§ 67 Talousarvion toteutuminen 1-8 2026

§ 68 Rahoitusraportti 1-8 / 2026 sekä Rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet

§ 69 Talousarviomuutokset 2026

§ 70 Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelma

§ 71 Tuloveroprosentin määrääminen vuodelle 2027

§ 72 Kiinteistöveroprosentti 2027

§ 73 Vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma

§ 74 Kaavoitusohjelma 2027, valtuusto 9.11.2026

§ 75 Kierrätysalueen osayleiskaavan suunnittelualuerajauksen laajentaminen lounaaseen

§ 76 Luottamushenkilöiden kokouspalkkiot 1.11.2026

§ 77 Kuntalaisaloite - Uimahallin ryhmäpukuhuoneen tilamaksu

§ 78 Kuntalaisaloite - Siirtolapuutarha ja palstaviljelyalue Hämeenkoskelle

§ 79 Selvitys valtuutettujen tekemistä aloitteista, syksy 2026

§ 80 Ilmoitusasiat

§ 81 Aloiteasiat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Heidi Hakanen, puheenjohtaja
Kati Pölönen, 1. varapuheenjohtaja
Erkki Arvila, 2. varapuheenjohtaja
Kari Aaltonen, varajäsen
Minna Halme
Hannu Heikkilä
Henna Hyytiä
Kari Hyytiä
Tapani Ihalainen
Anssi Ikävalko, varajäsen
Pasi Jalonen
Minna Kauhanen, §64-73, §75-81, varajäsen
Minttu Ketonen
Teemu Kinnari,
Hannele Kirvesoja
Mari Kurisjärvi
Teemu Laine
Pentti Lampi
Toini Louekoski-Huttunen
Miikka Lönnqvist
Aki Markkola
Jarkko Niemi
Minna Nieminen
Mikko Niipala
Tommi Nurminen, varajäsen
Hanna Paikkala
Petri Palo
Veli Penttilä
Janne Pylväinen, varajäsen
Hanna Rapatti
Juha Rehula
Laura Repo
Jari Ronkainen
Kristian Saarnio, §74 & §75, varajäsen, saapui 18:55, poistui 19:15
Pia Salo
Enni Saxlin, varajäsen
Marko Smeds
Anne Suomäki
Petri Syrjälä
Paavo Takala
Elli Tervala
Sanni-Maria Tiihonen
Jussi Vahe, §74 & §75, varajäsen, saapui 18:55, poistui 19:15
Kristiina Vanhala-Selin
Harri Vinnamo

Muut saapuvilla olleet

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, sihteeri

Ronja Mäntynen, nuorisovaltuuston puheenjohtaja
Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja
Heli Randell, elinvoimajohtaja
Outi Sirviö, tiedottaja
Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja
Marjut Nisula, Tekninen sihteeri
Tomi Aaltonen, Tekninen tuki

Poissa

Kristiina Joensuu
Kirsi Kemppainen
Mika Lampola
Ismo Löppönen
Risto Pilvinen, vanhus- ja vammaisneuvoston puheenjohtaja
Hannu Siljander
Aada Söyrilä

Allekirjoitukset

Heidi Hakanen	Turkka Rantanen
Puheenjohtaja	Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

10.11.2026	10.11.2026
Aki Markkola	Jarkko Niemi

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on viety nähtäväksi www.hollola.fi 11.11.2026

Turkka Rantanen

§ 64
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu valtuuston kokoukseen 9.11.2026

Hollolan valtuuston kokous pidetään **9.11.2026 klo 18** Kalliolan koulussa, Rajaharjuntie 23, 15270 Kukkila. Kokouksessa käsitellään esityslistasta lähemmin ilmenevät asiat.

Heidi Hakanen, valtuuston puheenjohtaja

Kokouskutsu on julkaistu julkisten kuulutusten ilmoitustaululla 3.11.2026 ja ESS Viikko -lehdessä 4.11.2026. kokouskutsu on jaettu valtuutetuille 3.11.2026.

Ehdotus

Suoritetaan nimenhuuto.

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös
Suoritettiin nimenhuuto. Paikalla 37 valtuutettua ja 6 varavaltuutettua, yhteensä 43 jäsentä.

Puheenjohtaja totesi läsnäolijaksi myös Nuorisovaltuuston puheenjohtajan Mäntynen, jolla kokouksessa puhe- ja läsnäolo-oikeus.

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

§ 65
Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Aki Markkola ja Jarkko Niemi.

Päätös
Valittiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 66
Asialistan hyväksyminen

Kunnan hallintosäännön § 97 mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päätä.

Kuntalain § 95 mukaan, jos asia on kiireellinen, valtuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa. Jos asiaa ei ole valmisteltu, päätös asian ottamisesta käsiteltäväksi on tehtävä yksimielisesti.

Ehdotus

Valtuusto hyväksyy esityslistan kokouksen asialistaksi.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunta, § 50,20.05.2026
Ympäristöterveyslautakunta, § 27,26.05.2026
Työllisyyslautakunta, § 29,27.05.2026
Elinvoimavaliokunta, § 93,09.06.2026
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 77,10.06.2026
Kunnanhallitus, § 194,15.06.2026
Kunnanhallitus, § 195,15.06.2026
Valtuusto, § 55,21.09.2026
Elinvoimavaliokunta, § 137,06.10.2026
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 108,07.10.2026
Ympäristöterveyslautakunta, § 49,13.10.2026
Tarkastuslautakunta, § 70,14.10.2026
Työllisyyslautakunta, § 54,14.10.2026
Kunnanhallitus, § 292,26.10.2026
Kunnanhallitus, § 293,26.10.2026
Valtuusto, § 67, 09.11.2026

§ 67
Talousarvion toteutuminen 1-8 2026

HOLDno-2026-378

Tarkastuslautakunta, 20.05.2026, § 50

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

1 Tarkastuslautakunnan talousarvion toteutuminen 1-4 2026

Konsernipalveluissa on valmisteltu raportti talousarvion toteutumisesta tammi-huhtikuulta tarkastuslautakunnalta.

Liitteenä tarkastuslautakunnan osavuosikatsaus 1-4 2026.

Ehdotus
Esittelijä: Aada Söyrilä, tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Tarkastuslautakunta merkitsee tiedoksi talousarvion toteutumisen 1-4 2026.

Päätös
Tarkastuslautakunta merkitsi tiedoksi tarkastuslautakunnan osavuosikatsauksen 1-4 /2026.

Ympäristöterveyslautakunta, 26.05.2026, § 27

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

1 Päijät-Hämeen ympäristöterveys talousarvion toteutuminen 1-4 2026

Talousarvion toteutuminen sisältää Päijät-Hämeen ympäristöterveyden taseyksikön tuloslaskelman. Lisäksi esitetään vastuualueiden liikevaihdon ja liiketoiminnan kulujen toteutuminen. Katsauksessa on myös esitetty toiminnallisten tavoitteiden ja riskienhallintatoimenpiteiden toteutuminen.

Päijät-Hämeen ympäristöterveyden liikevaihto ja liiketoiminnan kulut ovat kehittyneet pääosin talousarvion mukaisesti.

Päijät-Hämeen ympäristöterveyden liikevaihdon ylijäämä on 30.4.2026 0,52 milj. euroa.

Liitteenä raportti talousarvion toteutumisesta tammi-huhtikuulta 2026.

Ehdotus
Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta merkitsee talousarvion toteutumisen tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Työllisyyslautakunta, 27.05.2026, § 29

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

1 Päijät-Hämeen työllisyysalue talousarvion toteutuminen 1-4 2026

Talousarvion toteutuminen sisältää Päijät-Hämeen työllisyysalueen taseyksikön tuloslaskelman. Lisäksi esitetään vastuualueiden liikevaihdon ja liiketoiminnan kulujen toteutuminen. Katsauksessa on myös esitetty toiminnallisten tavoitteiden ja riskienhallintatoimenpiteiden toteutuminen.

P-H työllisyysalueen liikevaihto ja liiketoiminnan kulut ovat kehittyneet pääosin talousarvion mukaisesti.

P-H työllisyysalueen liikevaihdon alijäämä on 30.4.2026 0,071 milj. euroa.

Liitteenä raportti talousarvion toteutumisesta tammi-huhtikuulta 2026.

Ehdotus
Esittelijä: Anne Tapaila, työllisyysaluejohtaja

Työllisyyslautakunta merkitsee talousarvion toteutumisen tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Elinvoimavaliokunta, 09.06.2026, § 93

Valmistelijat / lisätiedot:

Leila Tupasela, taloussuunnittelija, leila.tupasela@hollola.fi

Liitteet

1 Elinvoiman palvelualueen talousarvion toteutuminen 1-4 2026

Talousarvion toteutuminen sisältää elinvoiman palvelualueen tuloslaskelman toimintakatteeseen asti sekä vesihuoltolaitoksen tuloksen. Lisäksi esitetään vastuualueiden toimintatuottojen ja -kulujen toteutuminen. Katsauksessa on myös esitetty investointien toteutuminen, toiminnallisten tavoitteiden ja riskienhallintatoimenpiteiden toteutuminen, osallistuvan budjetoinnin sekä ilmasto- ja ympäristötoimenpiteiden toteutuminen.

Elinvoiman palvelualueen menot ja tulot ovat kehittyneet pääosin talousarvion mukaisesti.

Elinvoiman palvelualueen toimintatulojen toteutuma on 33,1 % ja toimintamenojen toteutuma on 19,0 %. Vesihuoltolaitoksen liikevaihto on 32,8 % ja tilikauden ylijäämä 215.689 euroa.

Liitteenä raportti talousarvion toteutumisesta tammi-huhtikuulta 2026.

Ehdotus
Esittelijä: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Elinvoimavaliokunta merkitsee talousarvion toteutumisen tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 10.06.2026, § 77

Valmistelijat / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi

Liitteet

1 Sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelualueen talousarvion toteutuminen 1-4 2026

Talousarvion toteutuminen sisältää sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelualueen tuloslaskelman toimintakatteeseen asti. Lisäksi esitetään vastuualueiden toimintatuottojen ja -kulujen toteutuminen. Katsauksessa on myös esitetty investointien toteutuminen, toiminnallisten tavoitteiden ja riskienhallintatoimenpiteiden toteutuminen, osallistuvan budjetoinnin sekä ilmasto- ja ympäristötoimenpiteiden toteutuminen.

Sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelualueen toimintatulojen toteutuma on 35,4 % ja toimintamenojen toteutuma on 33,1 %.

Liitteenä raportti talousarvion toteutumisesta tammi-huhtikuulta 2026.

Ehdotus
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta merkitsee talousarvion toteutumisen tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Merk. Asiantuntijoina kuultavana olivat taloussuunnittelija, varhaiskasvatuspäällikkö, perusopetuksen rehtori ja erityisopetuksen rehtori.

Kunnanhallitus, 15.06.2026, § 194

Valmistelijat / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Liitteet

1 KH alaiset yksiköt talousarvion toteutuminen 1-4 2026

Konsernipalveluissa on valmisteltu raportit talousarvion toteutumisesta tammi-huhtikuulta 2026 kunnanhallituksen alaisten yksiköiden osalta sekä tarkastuslautakunnan osalta.

Konsernipalveluiden ja tarkastuslautakunnan menot ovat kehittyneet pääosin talousarvion mukaisesti. Konsernipalveluiden toimintakulujen toteuma huhtikuun loppuun mennessä on 31,7 % ja toimintatuottojen toteuma 29,7 %. Tarkastuslautakunnan toimintakulujen toteuma huhtikuun loppuun mennessä on 11,5 %.

Liitteenä raportit talousarvion toteutumisesta 1-4 2026 KH alaisten yksiköiden ja tarkastuslautakunnan osalta.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi talousarvion toteutumisen kunnanhallituksen alaisten yksiköiden ja tarkastuslautakunnan osalta.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Kunnanhallitus, 15.06.2026, § 195

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

1 Osavuosikatsaus 1-4 2026 Hollolan kunta

Konsernipalveluissa on valmisteltu liitteenä oleva osavuosikatsaus tammi-huhtikuulta 2026. Osavuosikatsaus sisältää tiedot talouden, väestön ja työttömyyden kehityksestä, henkilöstöstä sekä talousarvion toteutumisesta niin toiminnallisten kuin taloudellisten sekä strategisten tavoitteiden osalta. Tilinpäätösennuste näyttää tällä hetkellä -1 350 700 euroa alijäämää, mikä johtuu verotulojen ja valtionosuuksien tuottoarvion pienenemisestä.

Osavuosikatsauksessa esitettyjen muutospaineiden osalta tuodaan talousarvion muutosesitys hallituksen ja edelleen valtuuston käsiteltäväksi erillisessä pykälässä.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee osavuosikatsauksen tiedoksi ja esittää sen edelleen valtuustolle tiedoksi.

Päätös
Kunnanhallitus merkitsi osavuosikatsauksen tiedoksi ja päätti esittää sen edelleen valtuustolle tiedoksi.

Valtuusto, 21.09.2026, § 55

Liitteet

1 Osavuosikatsaus 1-4 2026 Hollolan kunta

Konsernipalveluissa on valmisteltu liitteenä oleva osavuosikatsaus tammi-huhtikuulta 2026. Osavuosikatsaus sisältää tiedot talouden, väestön ja työttömyyden kehityksestä, henkilöstöstä sekä talousarvion toteutumisesta niin toiminnallisten kuin taloudellisten sekä strategisten tavoitteiden osalta. Tilinpäätösennuste näyttää tällä hetkellä -1 350 700 euroa alijäämää, mikä johtuu verotulojen ja valtionosuuksien tuottoarvion pienenemisestä.

Osavuosikatsauksessa esitettyjen muutospaineiden osalta tuodaan talousarvion muutosesitys hallituksen ja edelleen valtuuston käsiteltäväksi erillisessä pykälässä.

Ehdotus

Ehdotus valtuustolle: Valtuusto merkitsee osavuosikatsauksen 1-4 2026 tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Elinvoimavaliokunta, 06.10.2026, § 137

Valmistelijat / lisätiedot:

Heli Randell, elinvoimajohtaja, heli.randell@hollola.fi
Leila Tupasela, taloussuunnittelija, leila.tupasela@hollola.fi

Liitteet

1 Elinvoiman palvelualueen talousarvion toteutuminen 1-8 2026

Talousarvion toteutuminen sisältää elinvoiman palvelualueen tuloslaskelman toimintakatteeseen asti sekä vesihuoltolaitoksen tuloksen. Lisäksi esitetään vastuualueiden toimintatuottojen ja -kulujen toteutuminen. Katsauksessa on myös esitetty investointien toteutuminen, toiminnallisten tavoitteiden ja riskienhallintatoimenpiteiden toteutuminen, osallistuvan budjetoinnin sekä ilmasto- ja ympäristötoimenpiteiden toteutuminen.

Elinvoiman palvelualueen menot ja tulot ovat kehittyneet pääosin talousarvion mukaisesti.

Elinvoiman palvelualueen toimintatulojen toteutuma on 63,6 % ja toimintamenojen toteutuma on 55,2 %. Vesihuoltolaitoksen liikevaihto on 65,61% ja tilikauden ylijäämä 174.141 euroa.

Liitteenä raportti talousarvion toteutumisesta tammi-elokuulta 2026.

Ehdotus
Esittelijä: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Elinvoimavaliokunta merkitsee talousarvion toteutumisen tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 07.10.2026, § 108

Valmistelijat / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi

Liitteet

1 Sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelualueen talousarvion toteutuminen 1-8 2026

Talousarvion toteutuminen sisältää sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelualueen tuloslaskelman toimintakatteeseen asti. Lisäksi esitetään vastuualueiden toimintatuottojen ja -kulujen toteutuminen. Katsauksessa on myös esitetty investointien toteutuminen, toiminnallisten tavoitteiden ja riskienhallintatoimenpiteiden toteutuminen.

Sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelualueen toimintatuottojen toteutuma on 64,9 % ja toimintamenojen toteutuma on 62,4 %.

Liitteenä raportti talousarvion toteutumisesta tammi-elokuulta 2026.

Ehdotus
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta merkitsee talousarvion toteutumisen tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Merk. Asiantuntijoina kuultavana olivat perusopetuksen rehtori, vapaa-aikapäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö, hallinto- ja talousjohtaja, talouspäällikkö ja taloussuunnittelija.

Ympäristöterveyslautakunta, 13.10.2026, § 49

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi
Terhi Löppönen, taloussuunnittelija, terhi.lopponen@hollola.fi

Liitteet

1 Päijät-Hämeen ympäristöterveys talousarvion toteutuminen 1-8 2026

Talousarvion toteutuminen sisältää Päijät-Hämeen ympäristöterveyden taseyksikön tuloslaskelman. Lisäksi esitetään vastuualueiden liikevaihdon ja liiketoiminnan kulujen toteutuminen. Katsauksessa on myös esitetty toiminnallisten tavoitteiden ja riskienhallintatoimenpiteiden toteutuminen.

Päijät-Hämeen ympäristöterveyden liikevaihto ja liiketoiminnan kulut ovat kehittyneet pääosin talousarvion mukaisesti.

Päijät-Hämeen ympäristöterveyden liikevaihdon ylijäämä on 31.8.2026 0,3 milj. euroa.

Liitteenä raportti talousarvion toteutumisesta tammi-elokuulta 2026.

Ehdotus
Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta merkitsee talousarvion toteutumisen tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Tarkastuslautakunta, 14.10.2026, § 70

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

1 Talousarvion toteutuminen tarkastuslautakunta 1-8 2026

Konsernipalveluissa on valmisteltu raportti tarkastuslautakunnan talousarvion toteutumisesta tammi-elokuulta. Tarkastuslautakunnan menot ovat pääosin kehittyneet talousarvion mukaisesti.

Liitteenä tarkastuslautakunnan osavuosikatsaus 1-8 2026.

Ehdotus

Esittelijä: Aada Söyrilä, tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Tarkastuslautakunta merkitsee tiedoksi talousarvion toteutumisen 1-8 2026.

Päätös
Tarkastuslautakunta merkitsi tiedoksi talousarvion toteutumisen 1-8/2026.

Työllisyyslautakunta, 14.10.2026, § 54

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi
Terhi Löppönen, taloussuunnittelija, terhi.lopponen@hollola.fi

Liitteet

1 Päijät-Hämeen työllisyysalue talousarvion toteutuminen 1-8 2026

Talousarvion toteutuminen sisältää Päijät-Hämeen työllisyysalueen taseyksikön tuloslaskelman. Lisäksi esitetään vastuualueiden liikevaihdon ja liiketoiminnan kulujen toteutuminen. Katsauksessa on myös esitetty toiminnallisten tavoitteiden ja riskienhallintatoimenpiteiden toteutuminen.

P-H työllisyysalueen liikevaihto ja liiketoiminnan kulut ovat kehittyneet pääosin talousarvion mukaisesti.

P-H työllisyysalueen liikevaihdon ylijäämä on 31.8.2026 1,82 milj. euroa.

Liitteenä raportti talousarvion toteutumisesta tammi-elokuulta 2026.

Ehdotus
Esittelijä: Anne Tapaila, työllisyysaluejohtaja

Työllisyyslautakunta merkitsee talousarvion toteutumisen tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Kunnanhallitus, 26.10.2026, § 292

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi
Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Liitteet

1 Talousarvion toteutuminen KH alaiset yksiköt 1-8 2026

Konsernipalveluissa on valmisteltu raportit talousarvion toteutumisesta tammi-elokuulta 2026 kunnanhallituksen alaisten yksiköiden osalta.

Kunnanhallituksen alaisten yksiköiden toimintatuotot ovat kehittyneet talousarvion mukaisesti, toteuman ollessa elokuun lopussa 71,0 %. Toimintakulut ovat kehittyneet pääosin talousarvion mukaisesti, toteuman ollessa 59,1 %.

Konsernipalveluiden toimintatuotot ovat kehittyneet pääosin talousarvion mukaisesti, toteuman ollessa elokuun lopussa 59,9 % ja toimintakulujen toteuma 60,0 %.

Liitteenä raportit talousarvion toteutumisesta 1-8 2026 K-H alaisten yksiköiden osalta.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee K-H alaisten yksiköiden talousarvion toteutumisen tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi

Kunnanhallitus, 26.10.2026, § 293

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

1 Osavuosikatsaus 1-8 2026 Hollolan kunta

Konsernipalveluissa on valmisteltu liitteenä oleva osavuosikatsaus tammi-elokuulta 2026. Osavuosikatsaus sisältää tiedot talouden, väestön ja työttömyyden kehityksestä, henkilöstöstä sekä talousarvion toteutumisesta niin toiminnallisten kuin taloudellisten sekä strategisten tavoitteiden osalta. Tilinpäätösennuste näyttää tällä hetkellä -1 250 700 euroa alijäämää, mikä johtuu verotulojen ja valtionosuuksien tuottoarvion pienenemisestä.

Osavuosikatsauksessa esitettyjen muutospaineiden osalta tuodaan talousarvion muutosesitys hallituksen ja edelleen valtuuston käsiteltäväksi erillisessä pykälässä.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee osavuosikatsauksen tiedoksi ja esittää sen edelleen valtuustolle tiedoksi.

Päätös
Kunnanhallitus merkitsi osavuosikatsauksen tiedoksi ja esittää sen edelleen valtuustolle tiedoksi.

Valtuusto, 09.11.2026, § 67

Liitteet

1 Osavuosikatsaus 1-8 2026 Hollolan kunta

Konsernipalveluissa on valmisteltu liitteenä oleva osavuosikatsaus tammi-elokuulta 2026. Osavuosikatsaus sisältää tiedot talouden, väestön ja työttömyyden kehityksestä, henkilöstöstä sekä talousarvion toteutumisesta niin toiminnallisten kuin taloudellisten sekä strategisten tavoitteiden osalta. Tilinpäätösennuste näyttää tällä hetkellä -1 250 700 euroa alijäämää, mikä johtuu verotulojen ja valtionosuuksien tuottoarvion pienenemisestä.

Osavuosikatsauksessa esitettyjen muutospaineiden osalta tuodaan talousarvion muutosesitys hallituksen ja edelleen valtuuston käsiteltäväksi erillisessä pykälässä.

Ehdotus

Ehdotus valtuustolle: Valtuusto merkitsee osavuosikatsauksen 1-8 2026 tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Tiedoksi
Hallinto- ja talousjohtaja, talouspäällikkö, tarkastustoimi

Valtuusto, § 46,23.09.2019
Kunnanhallitus, § 296,04.12.2023
Valtuusto, § 74,11.12.2023
Kunnanhallitus, § 324,18.12.2023
Valtuusto, § 18,19.05.2025
Valtuusto, § 43,08.06.2026
Kunnanhallitus, § 294,26.10.2026
Valtuusto, § 68, 09.11.2026

§ 68
Rahoitusraportti 1-8 / 2026 sekä Rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet

HOLDno-2019-201

Valtuusto, 23.09.2019, § 46

Liitteet

1 Rahoitus ja sijoitustoiminnan periaatteet 2019_korjattu

-

Ehdotus

Valtuusto hyväksyy liitteenä olevat rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet.

Asiakirjan suojaustasoja koskevat linjaukset kuomoavat kunnanhallituksen 31.8.2015 (132§) tekemän päätöksen lainasalkun suojausastetta koskien.

Päätös
Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 04.12.2023, § 296

Valmistelijat / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Liitteet

1 Rahoituksen ja sijoitustoiminnan periaatteet 2023 - pvm virhe kansilehdellä

Kuntalain 14 §:n 6 momentin mukaan kunnanvaltuuston tehtävänä on päättää varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Kuntalain säännöksen tarkoituksena on korostaa valtuuston roolia kunnan varallisuuden hoitoa ja sijoitustoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Hollolan kunnan valtuusto on kokouksessaan 23.9.2019 hyväksynyt voimassa olevat periaatteet.

Liitteenä oleva esitys Hollolan kunnan rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteiksi jakautuu kahteen pääosaan eli rahoituksen perusteisiin ja sijoitustoiminnan perusteisiin. Rahoituksen perusteissa on määritelty kunnan ottolainaukseen ja

antolainaukseen liittyvät käytännöt sekä periaatteet takausten myöntämiseen ja riskien hallintaan. Sijoitustoiminnan perusteissa on määritelty sijoitustoiminnan periaatteet ja riskien hallinta.

Periaatteissa on ottolainojen osalta nostettu esille lainojen uudistustarpeiden ennakointi ja Hollolan kunnan aktiivinen osallistuminen rahoitusmarkkinoilla. Suojaamisen periaatteet: (kuvattu tarkemmin liitteessä)

- pitkäaikaiset lainat voidaan ottaa vaihtuvakorkoisina tai kiinteäkorkoisina huomioiden kunnan kokonaislainasalkun korkoriski ja ennustettu kehitys
- kunta voi käyttää johdannaisia pienentääkseen markkinakorkoihin liittyvää riskiä
- tavoitteena, että lainasalkun suojausaste (kiinteäkorkoisten osuus lainasalkusta) on 25 % - 75 % välillä ja että tähän suojausasteeseen on päästävä konsernitasolla 30. kesäkuuta 2024 mennessä.
    - Kunnanhallitus voi periaatteiden mukaisesti määrittää valtuustoa tarkemmista rajoista, mutta ei voi niitä lieventää.

Kunnan sijoitustoiminnan tulee lähtökohtaisesti olla taloudellisesti tuottavaa. Vähimmäisvaatimuksena voidaan pitää sijoituksen reaaliarvon säilyttämistä. Sijoitusten tuoton tulisi kattaa myös sijoitustoiminnan hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Sijoitustoiminnassa on otettava huomioon kunnan maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaaminen. Sijoitustoiminnan periaatteissa huomioidaan sijoitustoimintaa ohjaavat eettiset periaatteet.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Ehdotus valtuustolle: Valtuusto hyväksyy kunnan rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet liitteen mukaisesti.

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Valtuusto, 11.12.2023, § 74

Liitteet

1 Rahoituksen ja sijoitustoiminnan periaatteet 2023 - pvm virhe kansilehdellä

Kuntalain 14 §:n 6 momentin mukaan kunnanvaltuuston tehtävänä on päättää varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Kuntalain säännöksen tarkoituksena on korostaa valtuuston roolia kunnan varallisuuden hoitoa ja sijoitustoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Hollolan kunnan valtuusto on kokouksessaan 23.9.2019 hyväksynyt voimassa olevat periaatteet.

Liitteenä oleva esitys Hollolan kunnan rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteiksi jakautuu kahteen pääosaan eli rahoituksen perusteisiin ja sijoitustoiminnan perusteisiin. Rahoituksen perusteissa on määritelty kunnan ottolainaukseen ja antolainaukseen liittyvät käytännöt sekä periaatteet takausten myöntämiseen ja riskien hallintaan. Sijoitustoiminnan perusteissa on määritelty sijoitustoiminnan periaatteet ja riskien hallinta.

Periaatteissa on ottolainojen osalta nostettu esille lainojen uudistustarpeiden ennakointi ja Hollolan kunnan aktiivinen osallistuminen rahoitusmarkkinoilla. Suojaamisen periaatteet: (kuvattu tarkemmin liitteessä)

- pitkäaikaiset lainat voidaan ottaa vaihtuvakorkoisina tai kiinteäkorkoisina huomioiden kunnan kokonaislainasalkun korkoriski ja ennustettu kehitys
- kunta voi käyttää johdannaisia pienentääkseen markkinakorkoihin liittyvää riskiä
- tavoitteena, että lainasalkun suojausaste (kiinteäkorkoisten osuus lainasalkusta) on 25 % - 75 % välillä ja että tähän suojausasteeseen on päästävä konsernitasolla 30. kesäkuuta 2024 mennessä.
    - Kunnanhallitus voi periaatteiden mukaisesti määrittää valtuustoa tarkemmista rajoista, mutta ei voi niitä lieventää.

Kunnan sijoitustoiminnan tulee lähtökohtaisesti olla taloudellisesti tuottavaa. Vähimmäisvaatimuksena voidaan pitää sijoituksen reaaliarvon säilyttämistä. Sijoitusten tuoton tulisi kattaa myös sijoitustoiminnan hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Sijoitustoiminnassa on otettava huomioon kunnan maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaaminen. Sijoitustoiminnan periaatteissa huomioidaan sijoitustoimintaa ohjaavat eettiset periaatteet.

Ehdotus

Valtuusto hyväksyy kunnan rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet liitteen mukaisesti.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, 18.12.2023, § 324

Valmistelijat / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Liitteet

1 Rahoituksen ja sijoitustoiminnan periaatteet - valtuusto 11.12.2023

Hollolan kunnan valtuusto on kokouksessaan 11.12.2023 § 74 hyväksynyt Rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet. Periaateiden mukaisesti valtuusto on linjannut rahoitukseen riittyvien riskien hallintaan liittyviä raja-arvoja. Periaatteiden mukaisesti, kunnahallitus voi määrittää valtuuston päättämiä raja-arvoja tiukemmista linjauksista, mutta ei voi valtuuston päätöksen raja-arvoja ylittää.

Nykyisessä markkinatilanteessa kunnanhallitukselle esitetään linjattavaksi seuraavia raja-arvoja.

1. Kohta 1.3.1. *Hollolan kunnan tavoitteellinen taso kassavarojen osalta on niiden kattavuus seuraavan 30 päivän tarpeita vastaavasti.* Ei täsmennystarvetta.
2. Kohta 1.3.2. *Jälleenrahoitusriski*. Ei täsmennystarvetta.

3. Kohta 1.3.3. *Valtuusto linjaa, että Hollolan kunnan korkoriskin suojausasteen tulee olla 25 % - 75 % välillä ja että tähän suojausasteeseen on päästävä konsernitasolla 30. kesäkuuta 2024 mennessä.* Kunnanhallitus linjaa, että korkoriskin suojausasteen tulee olla 45%-70% välillä ja että tähän suojausasteeseen tulee päästä konsernitasolla 30.8.2024 mennessä.
4. Kohta 3.2. sijoitusten hajauttaminen.

   Tarkemmasta omaisuuslajien välisistä hajauttamisen rajoista päättää kunnanhallitus, seuraavien valtuuston linjausten mukaisissa rajoissa: Korkosijoitukset 0 – 100 %, Osakesijoitukset 0 – 75 %, Muut sijoitukset 0 – 25 %. Kunnanhallitus linjaa, että sijoitustoiminnassa pitäydytään 100 prosenttisesti korkosijoituksissa, joissa yksittäisen sijoituksen kesto alle 12 kuukautta.

Hallintosäännön mukaisesti halllinto- ja talousjohtaja päättää: yksittäisten koronvaihtosopimusten, korkokattosopimusten, korkolattiasopimusten, korkoputkisopimusten, korkostruktuurisopimusten sekä koron- ja valuutanvaihtosopimusten tekemisestä kunnanhallituksen päättämisen tavoitteiden rajoissa, sekä alle vuoden kestävissä sijoituksissa rahoituslaitoksiin kassavarojen osalta.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää seuraavista valtuuston päätämiä raja-arvoja koskevista täsmennyksistä:

1. Kohta 1.3.3. *Valtuusto linjaa, että Hollolan kunnan korkoriskin suojausasteen tulee olla 25 % - 75 % välillä ja että tähän suojausasteeseen on päästävä konsernitasolla 30. kesäkuuta 2024 mennessä.* Kunnanhallitus linjaa, että korkoriskin suojausasteen tulee olla 45%-70% välillä ja että tähän suojausasteeseen tulee päästä konsernitasolla 30.8.2024 mennessä.
2. Kohta 3.2. sijoitusten hajauttaminen. *Tarkemmasta omaisuuslajien välisistä hajauttamisen rajoista päättää kunnanhallitus, seuraavien valtuuston linjausten mukaisissa rajoissa: Korkosijoitukset 0 – 100 %, Osakesijoitukset 0 – 75 %, Muut sijoitukset 0 – 25 %.* Kunnahallitus linjaa, että sijoitustoiminnassa pitäydytään 100 prosenttisesti korkosijoituksissa, joissa yksittäisen sijoituksen kesto alle 12 kuukautta.

Kunnanhallituksen linjaus astuu voimaan, kun valtuuston päätös 11.12.2023 § 74 *Rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet* on saanut lainvoiman, kuitenkin aikaisintaan 17.1.2024. Linjausten täytäntöönpanon osalta päätösvalta on määritetty hallintosäännössä.

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Valtuusto, 19.05.2025, § 18

Valtuusto päätti 11.12.2023 §74 rahoitustoiminnan ja sen riskisuojauksen periaatteista. Periaatteiden mukaisesti, kunnanhallitus täsmensi linjauksia kokouksessaan 18.12.2023 §324. Rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet sisältävät

määräykset myös raportoinnista. Periaatteissa mainitun mukaisesti rahoitusraportti tulee antaa valtuustolle, osana tilinpäätöksen raportointia. Raportti voidaan antaa erillisenä, ennen varsinaisen tilinpäätöksen valmistumista. Raportti ei ole osa virallista tilinpäätöstä, vaan sen pohjalta laadittu täsmentävä asiakirja.

Konsernipalveluissa on laadittu vuoden 2024 tilinpäätökseen liittyvä Rahoitusraportti 2024, joka on tämän esityslistan *liitteenä* (salainen, Julkisuuslaki §24, kohta 17). Raportin keskeinen havinto on, että kunnan rahoitusasema on saatettu valtuuston ja kunnanhallituksen määrittämiin raja-arvoihin, annetun siirtymäajan kuluessa.

Ehdotus

Ehdotus valtuustolle: Valtuusto merkitsee 2024 rahoitusraportin tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Valtuusto, 08.06.2026, § 43

Valtuusto päätti 11.12.2023 §74 rahoitustoiminnan ja sen riskisuojauksen periaatteista. Periaatteiden mukaisesti, kunnanhallitus täsmensi linjauksia kokouksessaan 18.12.2023 §324. Rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet sisältävät määräykset myös raportoinnista. Periaatteissa mainitun mukaisesti, rahoitusraportti tulee antaa valtuustolle, osana tilinpäätöksen raportointia. Raportti voidaan antaa erillisenä, ennen varsinaisen tilinpäätöksen valmistumista. Raportti ei ole osa virallista tilinpäätöstä, vaan sen pohjalta laadittu täsmentävä asiakirja.

Konsernipalveluissa on laadittu vuoden 2025 tilinpäätökseen liittyvä Rahoitusraportti 2025, joka on tämän esityslistan *liitteenä* (salainen, Julkisuuslaki §24, kohta 17). Raportin keskeinen havinto on, että kunnan rahoitusasema on saatettu valtuuston ja kunnanhallituksen määrittämiin raja-arvoihin, annetun siirtymäajan kuluessa.

Ehdotus

Ehdotus valtuustolle: Valtuusto merkitsee 2025 rahoitusraportin tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Kunnanhallitus, 26.10.2026, § 294

Valmistelijat / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Valtuusto päätti 11.12.2023 §74 rahoitustoiminnan ja sen riskisuojauksen periaatteista. Periaatteiden mukaisesti, kunnanhallitus täsmensi linjauksia kokouksessaan 18.12.2023 §324. Rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet sisältävät määräykset myös raportoinnista. Periaatteissa mainitun mukaisesti, rahoitusraportti tulee antaa valtuustolle, osana tilinpäätöksen raportointia. Raportti voidaan antaa

erillisenä, ennen varsinaisen tilinpäätöksen valmistumista. Raportti ei ole osa virallista tilinpäätöstä, vaan sen pohjalta laadittu täsmentävä asiakirja.

Konsernipalveluissa on laadittu osavuosiraportti 1-8/2026, joka on tämän esityslistan *liitteenä* (salainen, Julkisuuslaki §24, kohta 17).

Rahoituksen suojaustoiminta on perustunut voimassa oleviin talousarvioihin. Kunnan myytyä sote-kiinteistön omistajayhtiön, kunnan rahoituksellinen asema parani eikä talousarviossa kirjattua pitkäaikaista lainaa nosteta vuonna 2026. Talousarvion 2027 valmistelun yhteydessä arvioidaan vesihuoltolaitoksen nostavan lainaa vuonna 2027, mutta kunnalla lisälainatarvetta ei talousarviovuonna ole. Tässä tilanteessa, kunnanhallituksen tule pyytää valtuustolta lisävaltuutta suojausasteen yläräajan muuttamisesta, siten että kiinteäkorkoisten vastuiden yläraja konsernissa on 95%.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee Rahoitusraportin 1-8/2026 tiedoksi, ja

Ehdotus valtuustolle: Valtuusto päättää, että lainasalkun suojausaste (kiinteäkorkoisten osuus lainasalkusta) on 25 % - 95 % välillä.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Valtuusto, 09.11.2026, § 68

Liitteet

1 Rahoituksen osavuosiraportti 08 2026
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24, kohta 20.

Valtuusto päätti 11.12.2023 §74 rahoitustoiminnan ja sen riskisuojauksen periaatteista. Periaatteiden mukaisesti, kunnanhallitus täsmensi linjauksia kokouksessaan 18.12.2023 §324. Rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet sisältävät määräykset myös raportoinnista. Periaatteissa mainitun mukaisesti, rahoitusraportti tulee antaa valtuustolle, osana tilinpäätöksen raportointia. Raportti voidaan antaa erillisenä, ennen varsinaisen tilinpäätöksen valmistumista. Raportti ei ole osa virallista tilinpäätöstä, vaan sen pohjalta laadittu täsmentävä asiakirja.

Konsernipalveluissa on laadittu osavuosiraportti 1-8/2026, joka on tämän esityslistan *liitteenä* (salainen, Julkisuuslaki §24, kohta 17).

Rahoituksen suojaustoiminta on perustunut voimassa oleviin talousarvioihin. Kunnan myytyä sote-kiinteistön omistajayhtiön, kunnan rahoituksellinen asema parani eikä talousarviossa kirjattua pitkäaikaista lainaa nosteta vuonna 2026. Talousarvion 2027 valmistelun yhteydessä arvioidaan vesihuoltolaitoksen nostavan lainaa vuonna 2027, mutta kunnalla lisälainatarvetta ei talousarviovuonna ole. Tässä tilanteessa, kunnanhallituksen tule pyytää valtuustolta lisävaltuutta suojausasteen yläräajan muuttamisesta, siten että kiinteäkorkoisten vastuiden yläraja konsernissa on 95%.

Ehdotus

Ehdotus valtuustolle: Valtuusto päättää, että lainasalkun suojausaste (kiinteäkorkoisten osuus lainasalkusta) on 25 % - 95 % välillä.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi
hallinto- ja talousjohtaja, talouspäällikkö

Kunnanhallitus, § 336,01.12.2025
Valtuusto, § 91,08.12.2025
Työllisyyslautakunta, § 7,04.02.2026
Kunnanhallitus, § 40,16.02.2026
Valtuusto, § 10,09.03.2026
Kunnanhallitus, § 130,27.04.2026
Valtuusto, § 22,11.05.2026
Kunnanhallitus, § 196,15.06.2026
Kunnanhallitus, § 250,14.09.2026
Valtuusto, § 56,21.09.2026
Valtuusto, § 57,21.09.2026
Kunnanhallitus, § 295,26.10.2026
Valtuusto, § 69, 09.11.2026

§ 69
Talousarviomuutokset 2026

HOLDno-2025-992

Kunnanhallitus, 01.12.2025, § 336

Valmistelijat / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Liitteet

1 Talousarvion tuloslaskelma valtionosuuskorjauksen jälkeen
2 Talousarvion rahoituslaskelma valtionosuuskorjauksen jälkeen

Valtuusto on kokouksessaan 10.11.2025 hyväksynyt vuoden 2026 talousarvion ja siihen liittyvän taloussuunnitelman vuosille 2027-2029. Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen valmistelun yhteydessä havaittiin taloussuunnitelmavuosien valtionosuuksissa merkittävä virhe.

Valtionosuusarviot perustuvat valtiovarainministeriön kuntaennusteisiin ja niitä yksityiskohtaisempiin Kuntaliiton ennustelaskelmiin. Valtionosuusennusteella on suora yhteys veroennusteeseen, erityisesti verotulojen tausjärjestelmän kautta. Tämän yhteyden vuoksi, veroennuste ja valtionosuusennuste tulee ottaa samasta ennustekokonaisuudesta.

Kunnan talousarviossa vuodelle 2026, vero- ja valtionosuusennusteet on otettu Kuntaliiton ennusteesta. Talousarviovuosien 2027-2029 veroennuste pohjautuu Kuntaliiton ennusteeseen, mutta valtionosuusluvut on epähuomiossa otettu valtiovarainministeriön ennusteesta. Tämän virheen vuoksi, valtionosuuteen on tullut merkittävästi isompi verotulojen tasaus verrattuna suunnitelmavuosien veroennusteisiin. Virhe on suuruusluokkaa 2 -2,5M€ vuositasolla. Virhe ei vaikuta vuoden 2026 lukuihin ja siltä osin talousarvioon ei kohdistu muutospainetta. Koska valtionosuus vaikuttaa tuloslaskelmaan ja rahoituslaskelmaan, molemmat tulee korjata.

Virheellisen valtionosuuden korjaus muuttaa sekä vuosien 2027-2029 tuloslaskelmaa, että rahoituslaskelmaa. Korjattu talouslaskelma ja rahoituslaskema ovat tämän esityslistan *liitteenä*.

Tuloslaskelman osalta muutosvaikutus on seuraava:

	2027	2028	2029
Valtionosuus taloussuunnitelmassa, NYT	19 503 000	20 723 000	21 193 000
Valtionosuus taloussuunnitelmassa, UUSI	17 600 000	18 500 000	18 700 000
Erotus	-1 903 000	-2 223 000	-2 493 000

	2027	2028	2029
Tilikauden yli-/alijäämä taloussuunnitelmassa NYT	-248 900	841 700	-593 000
Muutos Valtionosuustulossa	-1 903 000	-2 223 000	-2 493 000
Tilikauden yli-/alijäämä taloussuunnitelmassa UUSI	-2 151 900	-1 381 300	-3 086 000

Rahoituslaskelman osalta muutos lisää kunnan lainanottoa seuraavasti

	2027	2028	2029
Pitkäaikaisten lainojen lisäys NYT	10 000 000	2 000 000	6 000 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys UUSI	11 700 000	4 500 000	8 500 000
Muutos	1 700 000	2 500 000	2 500 000

Valtuuston päätöksen jälkeen, korjattu talousarviokirja saatetaan nähtäville kunnan verkkosivuilla.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Ehdotus valtuustolle:

Valtuusto päättää muuttaa 10.11.2025 päätettyä talousarviota, taloussuunnitelmavuosien osalta seuraavasti:

1. Tuloslaskelmaosiossa

- Vuoden 2027 valtionosuustuloa vähennetään 1 903 000 euroa
- Vuoden 2028 valtionosuustuloa vähennetään 2 223 000 euroa
- Vuoden 2028 valtionosuustuloa vähennetään 2 493 000 euroa

2. Rahoituslaskelmaosiossa

- Vuoden 2027 pitkäaikaisten lainojen lisäykseen lisätään 1 700 000 euroa
- Vuoden 2028 pitkäaikaisten lainojen lisäykseen lisätään 2 500 000 euroa
- Vuoden 2029 pitkäaikaisten lainojen lisäykseen lisätään 2 500 000 euroa

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Valtuusto, 08.12.2025, § 91

Liitteet
1 Talousarvion tuloslaskelma valtionosuuskorjauksen jälkeen

2 Talousarvion rahoituslaskelma valtionosuuskorjauksen jälkeen

Valtuusto on kokouksessaan 10.11.2025 hyväksynyt vuoden 2026 talousarvion ja siihen liittyvän taloussuunnitelman vuosille 2027-2029. Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen valmistelun yhteydessä havaittiin taloussuunnitelmavuosien valtionosuuksissa merkittävä virhe.

Valtionosuusarviot perustuvat valtiovarainministeriön kuntaennusteisiin ja niitä yksityiskohtaisempiin Kuntaliiton ennustelaskelmiin. Valtionosuusennusteella on suora yhteys veroennusteeseen, erityisesti verotulojen tausjärjestelmän kautta. Tämän yhteyden vuoksi, veroennuste ja valtionosuusennuste tulee ottaa samasta ennustekokonaisuudesta.

Kunnan talousarviossa vuodelle 2026, vero- ja valtionosuusennusteet on otettu Kuntaliiton ennusteesta. Talousarviovuosien 2027-2029 veroennuste pohjautuu Kuntaliiton ennusteeseen, mutta valtionosuusluvut on epähuomiossa otettu valtiovarainministeriön ennusteesta. Tämän virheen vuoksi, valtionosuuteen on tullut merkittävästi isompi verotulojen tasaus verrattuna suunnitelmavuosien veroennusteisiin. Virhe on suuruusluokkaa 2 -2,5M€ vuositasolla. Virhe ei vaikuta vuoden 2026 lukuihin ja siltä osin talousarvioon ei kohdistu muutospainetta. Koska valtionosuus vaikuttaa tuloslaskelmaan ja rahoituslaskelmaan, molemmat tulee korjata.

Virheellisen valtionosuuden korjaus muuttaa sekä vuosien 2027-2029 tuloslaskelmaa, että rahoituslaskelmaa. Korjattu talouslaskelma ja rahoituslaskema ovat tämän esityslistan *liitteenä*.

Tuloslaskelman osalta muutosvaikutus on seuraava:

	2027	2028	2029
Valtionosuus taloussuunnitelmassa, NYT	19 503 000	20 723 000	21 193 000
Valtionosuus taloussuunnitelmassa, UUSI	17 600 000	18 500 000	18 700 000
Erotus	-1 903 000	-2 223 000	-2 493 000

	2027	2028	2029
Tilikauden yli-/alijäämä taloussuunnitelmassa NYT	-248 900	841 700	-593 000
Muutos Valtionosuustulossa	-1 903 000	-2 223 000	-2 493 000
Tilikauden yli-/alijäämä taloussuunnitelmassa UUSI	-2 151 900	-1 381 300	-3 086 000

Rahoituslaskelman osalta muutos lisää kunnan lainanottoa seuraavasti

	2027	2028	2029
Pitkäaikaisten lainojen lisäys NYT	10 000 000	2 000 000	6 000 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys UUSI	11 700 000	4 500 000	8 500 000
Muutos	1 700 000	2 500 000	2 500 000

Valtuuston päätöksen jälkeen, korjattu talousarviokirja saatetaan nähtäville kunnan verkkosivuilla.

Ehdotus

Ehdotus valtuustolle:

Valtuusto päättää muuttaa 10.11.2025 päätettyä talousarviota, taloussuunnitelmavuosien osalta seuraavasti:

1. Tuloslaskelmaosiossa

- Vuoden 2027 valtionosuustuloa vähennetään 1 903 000 euroa
- Vuoden 2028 valtionosuustuloa vähennetään 2 223 000 euroa
- Vuoden 2028 valtionosuustuloa vähennetään 2 493 000 euroa

2. Rahoituslaskelmaosiossa

- Vuoden 2027 pitkäaikaisten lainojen lisäykseen lisätään 1 700 000 euroa
- Vuoden 2028 pitkäaikaisten lainojen lisäykseen lisätään 2 500 000 euroa
- Vuoden 2029 pitkäaikaisten lainojen lisäykseen lisätään 2 500 000 euroa

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Työllisyyslautakunta, 04.02.2026, § 7

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Kunnanhallitus on antanut ohjeen vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027- 2029 taloussuunnitelman laadintaan. Talousarvion laadintaohjeen mukaan Päijät-Hämeen työllisyysalueen tilikauden yli-/alijäämän tulee olla 0 €.

Kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava valtuuston hyväksymää talousarviota. Valtuusto on kokouksessaan 10.11.2025 § 78 hyväksynyt vuoden 2026 talousarvion ja siihen liittyvän taloussuunnitelman vuosille 2027-2029 ja työllisyyslautakunta on hyväksynyt Päijät-Hämeen työllisyysalueen käyttösuunnitelman 9.12.2025 § 56.

Kuntalain mukaan valtuusto päättää muutoksista talousarvioon. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana.

Päijät-Hämeen työllisyysalueelle on hankittu ajanvaraus- ja videoneuvottelujärjestelmä tietohallintopäällikön viranhaltijapäätöksellä 2.12.2024 § 5. Hankinnan hinta on 80 000,00 €. Ajanvaraus- ja videoneuvottelujärjestemän käyttöönotto on viivästynyt ja investointi siirtyi vuodelta 2025 vuodelle 2026. Talousarviossa vuodelle 2026 ei ole huomioitu ajanvarausjärjestelmän investointimäärärahaa.

Ehdotus
Esittelijä: Anne Tapaila, työllisyysaluejohtaja

Työllisyyslautakunta hyväksyy omalta osaltaan ajanvaraus- ja videoneuvottelujärjestelmän irtaimen omaisuuden investointimäärärahan 80 000,00 euroa vuodelle 2026.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, 16.02.2026, § 40

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Kuntalain mukaan valtuusto päättää muutoksista talousarvioon. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana.

Valtuusto on 10.11.2025 § 78 hyväksynyt talousarvion vuodelle 2026. Talousarvion muutospaineita on käsitelty Työllisyyslautakunnassa.

Investointiosan osalta on tunnistettu seuraavat muutospaineet:

Päijät-Hämeen työllisyysalueelle hankittu ajanvaraus- ja videoneuvottelujärjestelmä siirtyi vuodelta 2025 toteutettavaksi vuonna 2026 . Hankinnan hinta on 80 000 euroa. Investointien talousarviossa vuodelle 2026 ei ole huomioitu ajanvarausjärjestelmän hankintaa, jonka takia Päijät-Hämeen työllisyysalueelle tulee osoittaa investointimäärärahaa 80 000 euroa.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle, että:

Valtuusto päättää talousarviomuutoksista seuraavasti:

Investointiosa:

Irtain, Päijät-Hämeen työllisyysalue investointimäärärahaa lisätään 80 000 euroa

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Valtuusto, 09.03.2026, § 10

Kuntalain mukaan valtuusto päättää muutoksista talousarvioon. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana.

Valtuusto on 10.11.2025 § 78 hyväksynyt talousarvion vuodelle 2026. Talousarvion muutospaineita on käsitelty Työllisyyslautakunnassa.

Investointiosan osalta on tunnistettu seuraavat muutospaineet:

Päijät-Hämeen työllisyysalueelle hankittu ajanvaraus- ja videoneuvottelujärjestelmä siirtyi vuodelta 2025 toteutettavaksi vuonna 2026 . Hankinnan hinta on 80 000 euroa. Investointien talousarviossa vuodelle 2026 ei ole huomioitu ajanvarausjärjestelmän hankintaa, jonka takia Päijät-Hämeen työllisyysalueelle tulee osoittaa investointimäärärahaa 80 000 euroa.

Ehdotus

Ehdotus valtuustolle:

Valtuusto päättää talousarviomuutoksista seuraavasti:

Investointiosa:

Irtain, Päijät-Hämeen työllisyysalue investointimäärärahaa lisätään 80 000 euroa

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, 27.04.2026, § 130

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

1 Liite talousarviomuutokset 2026

Kuntalain mukaan valtuusto päättää muutoksista talousarvioon. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana.

Valtuusto on 10.11.2025 § 78 hyväksynyt talousarvion vuodelle 2026. Talousarvioon huomioituja muutospaineita on koottu yhteen talousarvion muutosesitykseksi.

Käyttötalousosan osalta on tunnistettu seuraavat muutospaineet:

- Hollolan kunta siirsi Hollolan sote-keskuksen Kiinteistö Oy Hollolan Terveystie 2:lle 31.12.2025. Kunta myi omistuksensa Hollolan Terveystie 2:n (Hollolan sote-keskus) Hemsö Suomi Oy:lle 31.3.2026. Sote-keskuksesta saadut vuokratuotot 1 240 000 euroa sekä ylläpitokustannukset 163 000 euroa vähennetään elinvoiman palvelualueen vuoden 2026 tuloarvioista ja määrärahoista.
- Konsernipalvelujen talousarviossa vuodelle 2026 ei ole ollut huomioituna turvalliset kylät 100 prosenttisesti korvattavaa hankeavustusta 100 000 euroa. Hankkeen kuluihin on talousarviossa huomioituna vain henkilöstökustannukset, huomioidaan hankkeelle myös muut kulut yhteensä 57 000 euroa
- Kankaan koulun moduulien vuosivuokra on ollut varattuna kunnanhallituksen määrärahoihin, koulu toteutetaan investointina, joten vuosivuokran varauksen tarve poistuu -200 000 euroa.

Tuloslaskelmaosan osalta on tunnistettu seuraavat muutospaineet:

- Osinkotuotot arvioidaan toteutuvan 533 000 euroa budjetoitua paremmin
- Korkotuottoja arvioidaan toteutuvan 151 000 euroa ennakoitua paremmin
- Sote-keskuksen myynnin myötä kiinteistön vuosipoistot poistuvat, yhteensä -713 900 euroa sekä Sote-keskukseen tehdyn investointivarauksen purku poistuu, yhteensä -250 000 euroa

Edellä mainittujen muutosten myötä talousarvion vuosikate heikkenee -150 000 euroa ja tulos vahvistuu 563 900 euroa ja kääntyy siten 314 300 euroa ylijäämäiseksi

Investointiosan osalta on tunnistettu seuraavat muutospaineet:

- Arvopaperit ja osuudet investointien tuloarvioon lisätään sote-keskuksen toteutuneesta myynnistä saatu luovutustulo 13 600 000 euroa

Rahoitusosan osalta on tunnistettu seuraavat muutospaineet

- Sote-keskuksen myynnin toteuduttua pitkäaikaisen lainan tarve poistuu vuodelta 2026, pitkäaikaisten lainojen lisäystä vähennetään -10 000 000 euroa

Talousarviomuutoksissa ei ole huomioitu mahdollista verotulojen alhaisempaa kehitystä, verotuloja tarkastellaan myöhemmin ja tuodaan erikseen päätettäväksi.

- -

Verotulojen heikko kehitys ja työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu heikentävät kunnan taloutta, mutta näiden tekijöiden tarkempaa vaikutusta arvioidaan myöhemmin ensimmäisen osavuosikatsauksen valmistelun yhteydessä..

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Ehdotus valtuustolle:

Valtuusto päättää talousarviomuutoksista seuraavasti:

Käyttötalousosa:

- Konsernipalvelujen tuloarvioon lisätään 100 000 euroa
- Konsernipalvelujen määrärahaan lisätään 57 000 euroa
- Kunnanhallituksen määrärahasta vähennetään -200 000 euroa
- Elinvoiman palvelualueen tuloarviota vähennetään -1 240 000 euroa
- Elinvoiman palvelualueen määrärahaa vähennetään -163 000 euroa

Tuloslaskelmaosa:

- Osinkotuottojen tuloarvioon lisätään 533 000 euroa
- Korkotuottoja lisätään 151 000 euroa
- Suunnitelman mukaisia poistoja pienennetään -713 900 euroa
- Poistoeron muutosta pienennetään -250 000 euroa

Investointiosa:

- Arvopaperit ja osuudet investointien luovutustuloihin lisätään 13 600 000 euroa

Rahoitusosa

- Pitkäaikaisten lainojen lisäystä vähennetään -10 000 000 euroa

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Valtuusto, 11.05.2026, § 22

Liitteet

1 Liite talousarviomuutokset 2026

Kuntalain mukaan valtuusto päättää muutoksista talousarvioon. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana.

Valtuusto on 10.11.2025 § 78 hyväksynyt talousarvion vuodelle 2026. Talousarvioon huomioituja muutospaineita on koottu yhteen talousarvion muutosesitykseksi.

Käyttötalousosan osalta on tunnistettu seuraavat muutospaineet:

- Hollolan kunta siirsi Hollolan sote-keskuksen Kiinteistö Oy Hollolan Terveystie 2:lle 31.12.2025. Kunta myi omistuksensa Hollolan Terveystie 2:n (Hollolan sote-keskus) Hemsö Suomi Oy:lle 31.3.2026. Sote-keskuksesta saadut vuokratuotot 1 240 000 euroa sekä ylläpitokustannukset 163 000 euroa vähennetään elinvoiman palvelualueen vuoden 2026 tuloarvioista ja määrärahoista.
- Konsernipalvelujen talousarviossa vuodelle 2026 ei ole ollut huomioituna turvalliset kylät 100 prosenttisesti korvattavaa hankeavustusta 100 000 euroa. Hankkeen kuluihin on talousarviossa huomioituna vain henkilöstökustannukset, huomioidaan hankkeelle myös muut kulut yhteensä 57 000 euroa
- Kankaan koulun moduulien vuosivuokra on ollut varattuna kunnanhallituksen määrärahoihin, koulu toteutetaan investointina, joten vuosivuokran varauksen tarve poistuu -200 000 euroa.

Tuloslaskelmaosan osalta on tunnistettu seuraavat muutospaineet:

- Osinkotuotot arvioidaan toteutuvan 533 000 euroa budjetoitua paremmin
- Korkotuottoja arvioidaan toteutuvan 151 000 euroa ennakoitua paremmin
- Sote-keskuksen myynnin myötä kiinteistön vuosipoistot poistuvat, yhteensä -713 900 euroa sekä Sote-keskukseen tehdyn investointivarauksen purku poistuu, yhteensä -250 000 euroa

Edellä mainittujen muutosten myötä talousarvion vuosikate heikkenee -150 000 euroa ja tulos vahvistuu 563 900 euroa ja kääntyy siten 314 300 euroa ylijäämäiseksi

Investointiosan osalta on tunnistettu seuraavat muutospaineet:

- Arvopaperit ja osuudet investointien tuloarvioon lisätään sote-keskuksen toteutuneesta myynnistä saatu luovutustulo 13 600 000 euroa

Rahoitusosan osalta on tunnistettu seuraavat muutospaineet

- Sote-keskuksen myynnin toteuduttua pitkäaikaisen lainan tarve poistuu vuodelta 2026, pitkäaikaisten lainojen lisäystä vähennetään -10 000 000 euroa

Talousarviomuutoksissa ei ole huomioitu mahdollista verotulojen alhaisempaa kehitystä, verotuloja tarkastellaan myöhemmin ja tuodaan erikseen päätettäväksi.

- -

Verotulojen heikko kehitys ja työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu heikentävät kunnan taloutta, mutta näiden tekijöiden tarkempaa vaikutusta arvioidaan myöhemmin ensimmäisen osavuosikatsauksen valmistelun yhteydessä..

Ehdotus

Ehdotus valtuustolle:

Valtuusto päättää talousarviomuutoksista seuraavasti:

Käyttötalousosa:

- Konsernipalvelujen tuloarvioon lisätään 100 000 euroa
- Konsernipalvelujen määrärahaan lisätään 57 000 euroa
- Kunnanhallituksen määrärahasta vähennetään -200 000 euroa
- Elinvoiman palvelualueen tuloarviota vähennetään -1 240 000 euroa
- Elinvoiman palvelualueen määrärahaa vähennetään -163 000 euroa

Tuloslaskelmaosa:

- Osinkotuottojen tuloarvioon lisätään 533 000 euroa
- Korkotuottoja lisätään 151 000 euroa
- Suunnitelman mukaisia poistoja pienennetään -713 900 euroa
- Poistoeron muutosta pienennetään -250 000 euroa

Investointiosa:

- Arvopaperit ja osuudet investointien luovutustuloihin lisätään 13 600 000 euroa

Rahoitusosa

- Pitkäaikaisten lainojen lisäystä vähennetään -10 000 000 euroa

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, 15.06.2026, § 196

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

1 Talousarviomuutokset 2 2026

Kuntalain mukaan valtuusto päättää muutoksista talousarvioon. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana.

Valtuusto on 10.11.2025 § 78 hyväksynyt talousarvion vuodelle 2026. Talousarvion muutospaineista on raportoitu osavuosikatsauksen yhteydessä. Muutospaineet on koottu yhteen talousarvion muutosesitykseksi.

Käyttötalousosan osalta on tunnistettu seuraavat muutospaineet:

- Hollolan kunta myi omistuksensa Hollolan Terveystie 2:n (Hollolan sote-keskus) Hemsö Suomi Oy:lle 31.3.2026. Sote-keskuksesta saadut tuotot 217 000 euroa ajalta tammi- maaliskuu 2026 lisätään käyttöomaisuuden myyntivoittoihin ja -tappioihin

Tuloslaskelmaosan osalta tunnistettu seuraavat muutospaineet:

- Kuntaliiton viimeisimmän ennustekehikon mukaan kunnan verotulojen ennakoidaan jäävän talousarviota pienemmiksi. Kunnallisveron kertymä alittaa talousarvion 1 115 000 eurolla ja kiinteistöveron tuotto alittaa 410 000 eurolla. Sen sijaan yhteisöveron tuoton arvioidaan ylittävän talousarvion 244 000 eurolla.

- Kuluvan vuoden ennusteen mukaan peruspalvelujen valtionosuus toteutuu 260 000 euroa talousarviota pienempänä. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus täsmennetään virallisen valtionosuuslaskelman mukaiseksi, minkä perusteella se toteutuu 341 000 euroa talousarviota suurempana. Valtionosuudet jäävät kokonaisuutena 601 000 euroa talousarviota pienemmiksi.

Edellä mainittujen muutosten myötä talousarvion vuosikate heikkenee -1 665 000 euroa ja tilikauden tulos -1 665 000 euroa ja kääntyy siten -1 350 700 euroa alijäämäseksi.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle, että:

Valtuusto päättää talousarviomuutoksista seuraavasti:

Käyttötalousosa:

- Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot määrärahaa lisätään 217 000 euroa

Tuloslaskelmaosa:

- Kunnallisveron tuottoarviota vähennetään -1 115 000 euroa
- Kiinteistöveron tuottoarviota vähennetään -410 000 euroa
- Yhteisöveron tuottoarviota lisätään 244 000 euroa

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, 14.09.2026, § 250

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Kuntalain mukaan valtuusto päättää muutoksista talousarvioon. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana.

Valtuusto on 10.11.2025 § 78 hyväksynyt talousarvion vuodelle 2026. Talousarvion muutospaineista on raportoitu osavuosikatsauksen yhteydessä ja muutospaineita on käsitelty valiokunnissa. Muutospaineet on koottu yhteen talousarvion muutosesitykseksi.

Investointiosan osalta on tunnistettu seuraavat muutospaineet:

Talonrakennus

- Hollola talon investoinnista toteutusta siirtyy vuodelle 2027, investointimäärärahaa pienennetään 1 800 000 euroa.
- Perusparannusinvestoinnit toteutuu arvioitua pienempänä, investointimäärärahaa pienennetään 200 000 euroa.

Kadunrakennus ja muut yleiset alueet

- Keskuskadun, Kansankadun ja Kuntoilijan kujan ympäristön parantaminen siirtyy vuodelle 2028, investointimäärärahaa pienennetään 800 000 euroa.
- Kuha-hanke, mt 2956 Messilä-Pyhäniemi investoinnista toteutusta siirtyy vuodelle 2028, investointimäärärahaa pienennetään 900 000 euroa.
- Siltojen peruskorjaukset (2026 Koskikaran ja Laguksen sillat) investoinnista osa siirtyy vuodelle 2028, investointimäärärahaa pienennetään 220 000 euroa
- Rinnepolku (P) investointi toteutuu arvioitua pienempänä, investointimäärärahaa pienennetään 50 000 euroa.
- Katuvalaistuksen uusiminen toteutuu arvioitua pienempänä, investointimäärärahaa pienennetään 30 000 euroa

Elinkeinopoliittiset investoinnit ei toteudu suunnitellusti vuonna 2026, investointimäärärahaa pienennetään 1 200 000 euroa.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle, että:

Valtuusto päättää talousarviomuutoksista seuraavasti:

Investointiosa:

- Talonrakennus määrärahaa vähennetään 2 000 000 euroa
- Kadunrakennus ja muut yleiset alueet investointimäärärahaa vähennetään 2 000 000 euroa
- Elinkeinopoliittiset investoinnit investointimäärärahaa vähennetään 1 200 000 euroa

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Valtuusto, 21.09.2026, § 56

Liitteet

1 Talousarviomuutokset 2 2026

Kuntalain mukaan valtuusto päättää muutoksista talousarvioon. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana.

Valtuusto on 10.11.2025 § 78 hyväksynyt talousarvion vuodelle 2026. Talousarvion muutospaineista on raportoitu osavuosikatsauksen yhteydessä. Muutospaineet on koottu yhteen talousarvion muutosesitykseksi.

Käyttötalousosan osalta on tunnistettu seuraavat muutospaineet:

- Hollolan kunta myi omistuksensa Hollolan Terveystie 2:n (Hollolan sote-keskus) Hemsö Suomi Oy:lle 31.3.2026. Sote-keskuksesta saadut tuotot 217 000 euroa ajalta tammi- maaliskuu 2026 lisätään käyttöomaisuuden myyntivoittoihin ja -tappioihin

Tuloslaskelmaosan osalta tunnistettu seuraavat muutospaineet:

- Kuntaliiton viimeisimmän ennustekehikon mukaan kunnan verotulojen ennakoidaan jäävän talousarviota pienemmiksi. Kunnallisveron kertymä alittaa talousarvion 1 115 000 eurolla ja kiinteistöveron tuotto alittaa 410 000 eurolla. Sen sijaan yhteisöveron tuoton arvioidaan ylittävän talousarvion 244 000 eurolla.
- Kuluvan vuoden ennusteen mukaan peruspalvelujen valtionosuus toteutuu 260 000 euroa talousarviota pienempänä. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus täsmennetään virallisen valtionosuuslaskelman mukaiseksi, minkä perusteella se toteutuu 341 000 euroa talousarviota suurempana. Valtionosuudet jäävät kokonaisuutena 601 000 euroa talousarviota pienemmiksi.

Edellä mainittujen muutosten myötä talousarvion vuosikate heikkenee -1 665 000 euroa ja tilikauden tulos -1 665 000 euroa ja kääntyy siten -1 350 700 euroa alijäämäseksi.

Ehdotus

Ehdotus valtuustolle:

Valtuusto päättää talousarviomuutoksista seuraavasti:

Käyttötalousosa:

- Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot määrärahaa lisätään 217 000 euroa

Tuloslaskelmaosa:

- Kunnallisveron tuottoarviota vähennetään -1 115 000 euroa
- Kiinteistöveron tuottoarviota vähennetään -410 000 euroa
- Yhteisöveron tuottoarviota lisätään 244 000 euroa

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Valtuusto, 21.09.2026, § 57

Kuntalain mukaan valtuusto päättää muutoksista talousarvioon. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana.

Valtuusto on 10.11.2025 § 78 hyväksynyt talousarvion vuodelle 2026. Talousarvion muutospaineista on raportoitu osavuosikatsauksen yhteydessä ja muutospaineita on käsitelty valiokunnissa. Muutospaineet on koottu yhteen talousarvion muutosesitykseksi.

Investointiosan osalta on tunnistettu seuraavat muutospaineet:

Talonrakennus

- Hollola talon investoinnista toteutusta siirtyy vuodelle 2027, investointimäärärahaa pienennetään 1 800 000 euroa.
- Perusparannusinvestoinnit toteutuu arvioitua pienempänä, investointimäärärahaa pienennetään 200 000 euroa.

Kadunrakennus ja muut yleiset alueet

- Keskuskadun, Kansankadun ja Kuntoilijan kujan ympäristön parantaminen siirtyy vuosille 2027 ja 2030, investointimäärärahaa pienennetään 800 000 euroa

ja siirtyy siten, että vuonna 2027 käytetään 500 000 euroa ja vuonna 2030 300 000 euroa.
- Kuha-hanke, mt 2956 Messilä-Pyhäniemi investoinnista toteutusta siirtyy vuodelle 2028, investointimäärärahaa pienennetään 900 000 euroa.
- Siltojen peruskorjaukset (2026 Koskikaran ja Laguksen sillat) investoinnista Laguksen sillan toteutus siirtyy vuodelle 2027, investointimäärärahaa pienennetään 220 000 euroa
- Rinnepolku (P) investointi toteutuu arvioitua pienempänä, investointimäärärahaa pienennetään 50 000 euroa.
- Katuvalaistuksen uusiminen toteutuu arvioitua pienempänä, investointimäärärahaa pienennetään 30 000 euroa

Elinkeinopoliittiset investoinnit ei toteudu suunnitellusti vuonna 2026, investointimäärärahaa pienennetään 1 200 000 euroa.

Ehdotus

Ehdotus valtuustolle:

Valtuusto päättää talousarviomuutoksista seuraavasti:

Investointiosa:

- Talonrakennus määrärahaa vähennetään 2 000 000 euroa
- Kadunrakennus ja muut yleiset alueet investointimäärärahaa vähennetään 2 000 000 euroa
- Elinkeinopoliittiset investoinnit investointimäärärahaa vähennetään 1 200 000 euroa

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, 26.10.2026, § 295

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

1 Liite talousarviomuutos 26.10.2026

Kuntalain mukaan valtuusto päättää muutoksista talousarvioon. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana.

Valtuusto on 10.11.2025 § 78 hyväksynyt talousarvion vuodelle 2026. Talousarvion muutospaineista on raportoitu osavuosikatsauksen yhteydessä ja muutospaineita on käsitelty valiokunnissa. Muutospaineet on koottu yhteen talousarvion muutosesitykseksi.

Käyttötalousosan osalta on tunnistettu seuraavat muutospaineet:

- Vuodelle 2026 strategisten hankkeiden määrärahojen kokonaisvaraus talousarviossa on 485 000 euroa. Kunnanhallituksen 31.8.2026 tekemien

strategisten hankkeiden kohdennusten jälkeen, määrärahaa voidaan alentaa 250 000 euroa.

Tuloslaskelmaosan osalta tunnistettu seuraavat muutospaineet:

- Kuntaliiton viimeisimmän ennustekehikon mukaan kunnan verotulojen ennakoidaan jäävän talousarviota pienemmiksi. Kunnallisveron kertymä alittaa talousarvion 162 000 eurolla ja kiinteistöveron tuotto 35 000 eurolla. Sen sijaan yhteisöveron tuoton arvioidaan ylittävän talousarvion 47 000 eurolla.
- Kuluvan vuoden ennusteen mukaan peruspalvelujen valtionosuus toteutuu 260 000 euroa talousarviota pienempänä. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus täsmennetään virallisen valtionosuuslaskelman mukaiseksi, minkä perusteella se toteutuu 341 000 euroa talousarviota heikompana. Valtionosuudet jäävät kokonaisuutena 601 000 euroa talousarviota pienemmiksi.

Edellä mainittujen muutosten myötä talousarvion vuosikate heikkenee -501 000 euroa ja tilikauden tulos -501 000 euroa ja kääntyy siten -1 250 700 euroa alijäämäseksi.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Ehdotus valtuustolle:

Valtuusto päättää talousarviomuutoksista seuraavasti:

Käyttötalousosa:

- Strategisten hankkeiden määrärahaa vähennetään -250 000 euroa

Tuloslaskelmaosa:

- Kunnallisveron tuottoarviota vähennetään -162 000 euroa
- Kiinteistöveron tuottoarviota vähennetään -35 000 euroa
- Yhteisöveron tuottoarviota lisätään 47 000 euroa
- Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta vähennetään -260 000 euroa
- Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuutta heikennetään -341 000 euroa

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Valtuusto, 09.11.2026, § 69

Liitteet

1 Liite talousarviomuutos 26.10.2026

Kuntalain mukaan valtuusto päättää muutoksista talousarvioon. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana.

Valtuusto on 10.11.2025 § 78 hyväksynyt talousarvion vuodelle 2026. Talousarvion muutospaineista on raportoitu osavuosikatsauksen yhteydessä ja muutospaineita on käsitelty valiokunnissa. Muutospaineet on koottu yhteen talousarvion muutosesitykseksi.

Käyttötalousosan osalta on tunnistettu seuraavat muutospaineet:

- Vuodelle 2026 strategisten hankkeiden määrärahojen kokonaisvaraus talousarviossa on 485 000 euroa. Kunnanhallituksen 31.8.2026 tekemien strategisten hankkeiden kohdennusten jälkeen, määrärahaa voidaan alentaa 250 000 euroa.

Tuloslaskelmaosan osalta tunnistettu seuraavat muutospaineet:

- Kuntaliiton viimeisimmän ennustekehikon mukaan kunnan verotulojen ennakoidaan jäävän talousarviota pienemmiksi. Kunnallisveron kertymä alittaa talousarvion 162 000 eurolla ja kiinteistöveron tuotto 35 000 eurolla. Sen sijaan yhteisöveron tuoton arvioidaan ylittävän talousarvion 47 000 eurolla.
- Kuluvan vuoden ennusteen mukaan peruspalvelujen valtionosuus toteutuu 260 000 euroa talousarviota pienempänä. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus täsmennetään virallisen valtionosuuslaskelman mukaiseksi, minkä perusteella se toteutuu 341 000 euroa talousarviota heikompana. Valtionosuudet jäävät kokonaisuutena 601 000 euroa talousarviota pienemmiksi.

Edellä mainittujen muutosten myötä talousarvion vuosikate heikkenee -501 000 euroa ja tilikauden tulos -501 000 euroa ja kääntyy siten -1 250 700 euroa alijäämäseksi.

Ehdotus

Ehdotus valtuustolle:

Valtuusto päättää talousarviomuutoksista seuraavasti:

Käyttötalousosa:

- Strategisten hankkeiden määrärahaa vähennetään -250 000 euroa

Tuloslaskelmaosa:

- Kunnallisveron tuottoarviota vähennetään -162 000 euroa
- Kiinteistöveron tuottoarviota vähennetään -35 000 euroa
- Yhteisöveron tuottoarviota lisätään 47 000 euroa
- Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta vähennetään -260 000 euroa
- Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuutta heikennetään -341 000 euroa

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi
talouspäällikkö, palvelualuejohtajat, talouspalvelut@hollola.fi, tarkastustoimi, työllisyysaluejohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 197,18.08.2025
Kunnanhallitus, § 20,02.02.2026
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 17,18.02.2026
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 32,18.03.2026
Yhteistyötoimikunta, § 4,19.03.2026
Elinvoimavaliokunta, § 50,24.03.2026
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 46,15.04.2026
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 45,15.04.2026
Kunnanhallitus, § 136,27.04.2026
Kunnanhallitus, § 248,14.09.2026
Kunnanhallitus, § 262,28.09.2026
Elinvoimavaliokunta, § 133,06.10.2026
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 119,15.10.2026
Kunnanhallitus, § 310,02.11.2026
Valtuusto, § 70, 09.11.2026

§ 70
Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelma

HOLDno-2025-635

Kunnanhallitus, 18.08.2025, § 197

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 FCG tarjous Hollola palvelutarve 14082025

Valtuuston kokouksessa 19.5.2025 § 20 "Paimelan koulun ylläpito ja käyttö" asian jatkovalmisteluun palauttamista koskeneen päätöksen jälkeen valtuusto hyväksyi yksimielisesti hallintosäännön §104 mukaisen toimenpidealoitteen asiaan liittyen. Toimenpidealoitteen mukaisesti kunnalle tulee laatia kyläkoulustrategia.

Valtuuston kokouksessa 16.6.2025 jätettiin seuraava aloite: ?Keski-Hollolan elinvoima ja tulevaisuus?. Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 23.6.2025 § 168 valtuuston päätösten täytäntöönpanoon liittyen: "Koska kunnanhallitukselle on jätetty kaksi kunnan palveluverkkoon keskeisesti liittyvää esitystä (kyläkoulustrategia ja Keski-Hollolan elinvoima ja tulevaisuus) on perusteltua yhdistää aloite-esitysten selvittäminen. Samalla on tarkoituksenmukaista käsitellä muita sivistys- ja hyvinvointipalveluihin keskeisesti liittyviä muutos- ja linjaustarpeita, laajemman kokonaiskuvan ja asioiden syy-seuraussuhteiden ymmärtämiseksi. Tähän liittyen kunnanhallitus päättää, että kunnassa käynnistetään palvelustrategian valmistelu. Koska palvelustrategian valmistelu on rajat ylittävää, valmistelun yhteensovittamisvastuu asiassa on kunnanhallituksella. Valmistelukoordinaation toteuttaminen on Konsernipalveluiden palvelualueen vastuulla. Valmistelussa käytetään konsulttipalveluja. Tarkempi toimeksianto ja ohjausryhmää koskeva esitys valmistellaan kunnanhallitukseen käsiteltäväksi."

Valtuuston toivomusponnen ja valtuustoaloitteen yhdistämistä palvelusuunnitelmaksi (palvelustrategiaksi) käsiteltiin myös puheenjohtajien (toimielinten puheenjohtajat ja ryhmien puheenjohtajat) yhteispalaverissa 17.6.2025 ennen kunnanhallituksen asian valmistelua koskevaa linjausta.

Kunnan johtoryhmä on jatkovalmistellut asiaa kunnanhallituksen 23.6.2025 tekemän päätöksen pohjalta. Johtoryhmä on pitänyt perusteltuna määritellä työn rajaukset tarkemmin sekä käyttää valmisteltavasta asiakirjasta nimeä: "Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelma".

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman tavoitteena on toteuttaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kokonaistarkastelu siten, että siinä tarkastellaan ja yhteensovitetaan paitsi valtuuston toivomusponnen ja valtuustoaloitteen sisältämiä kysymyksiä, myös valtuustokaudella 2021-2025 sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan erillisarviointeja ja -päätöksiä (mm. 5-6 luokkien palauttamista kyläkouluihin, lukiokoulusta ja oppilaaksiottoalueita, Salpakankaan ja Heinsuon koulujen oppilasohjausta), palveluverkkoa sekä elinkaarikoulujen Heinsuo ja Kalliola sekä Kankaan koulun tulevaisuutta osana kokonaisuutta. Keskeistä suunnitelmassa on yhteensovittaa myös oppilaiden tuen palveluja, palvelualueen lasten ja nuorten palveluja sekä elinvoiman palvelualueen siivous- ja ruokahuollon ja joukkoliikenteen palveluja.

Palvelusuunnitelman tarkoituksena on luoda valtuustokauden yli ulottuva (2030-2035) kokonaisvaltainen laadukkaiden palvelujen, investointien ja talouden yhteensovittava tarkastelu. Suunnitelma sisältää myös esitettävät poliittiset tavoitteet ja linjaukset. Tähän liittyen Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmaa varten on perusteltua nimetä poliittinen ohjausryhmä, jonka tehtävänä on ylläpitää ryhmien tietoisuutta ja sitoutumista laaja-alaiseen valmisteluun.

Palvelusuunnitelman keskeinen osa on palvelutarpeen arviointi. Pohjatyö on tarkoituksenmukaista tehdä laaja-alaisesti ja ammatillisesti hyödyntäen valtakunnallisten vastaavien selvitysten toteuttamismalleja analyysin luotettavuuden ja vertailtavuuden lisäämiseksi. Asiantuntijuuden osalta on käyty neuvottelumenettely suorahankinnasta FCG Oy:n (Finnish Consulting Oy) kanssa. Suorahankintaa asiassa FCG:ltä puoltaa erityisesti yhtiön laaja-alainen vastaavien selvitysten kokemus (laatu ja laajuus), Päijät-Hämeen alueen laajempi tuntemus ja tuotettu valmis materiaali (maakunnallinen vertailu, mm. verkostokoulu-hanke) sekä keskeinen ydinosaamisalue (varhaiskasvatus ja perusopetus). Asiaa koskeva FCGn viiteluettelo vastaavista selvityksistä on kokousmateriaalin *oheismateriaalina.* Selvitystyön kustannukset katetaan talousarviossa kuntastrategiaan varatuista varoista.

Sivistys- ja hyvinvoinnin palvelualueen oma työpanos palvelusuunnitelman laadinnassa on keskeinen.

Hollolan Tilapalvelu Oy:n tietokantaan viety laaja rakennuskohtainen tietoaineisto sekä valmisteilla oleva toimitilaohjelma tukee palvelusuunnitelman laadintaa.

Palvelusuunnitelman tavoitteena on, että se saatetaan hyväksymiskäsittelyyn keväällä 2026.

Kokouksessa asiantuntijana paikalla sivistys- ja hyvinvointijohtaja Kim Strömmer.

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus:

- Käynnistää Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmatyön. Palvelusuunnitelman laadintakustannukset katetaan strategisten ohjelmien määrärahoista.
- Hyväksyy liitteen mukaisen FCG Oy:n tarjouksen (29 725 euroa sekä matkakulut), jonka pohjalta palvelussuunnitelmatyö käynnistyy varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelutarpeen arviointisselvityksen laadinnalla
- Asettaa palvelusuunnitelman ohjausryhmän seuraavasti:
    - puheenjohtajana kunnanhallituksen puheenjohtaja,
    - varapuheenjohtajana valtuuston puheenjohtaja,
    - ohjausryhmän jäseninä voimassa olevan valtuustokauden mukaiset valtuustoryhmien puheenjohtajat ja sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan puheenjohtaja
    - sihteerinä hallinto- ja talousjohtaja tai hänen nimeämä varahenkilö
- sekä toteaa, että:
    - kunnan johtoryhmällä on läsnäolo- ja puheoikeus ohjausryhmän kokouksissa.
    - valmistelukoordinaation toteuttaminen on Konsernipalveluiden palvelualueen vastuulla.

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti siten, että asemavaltuutetun puheenjohtajan varajäsenenä toimii asemavaltuutettu varapuheenjohtaja ja ohjausryhmän jäseneksi lisättiin Elinvoimavaliokunnan puheenjohtaja.

Merk. Kuultavana sivistys- ja hyvinvointijohtaja Strömmer

Kunnanhallitus, 02.02.2026, § 20

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 FCG Hollolan palveluverkon optimointi valtuustoseminaari 22012026

Palvelusuunnitelman keskeinen osa on varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelutarpeen arvio. Tämä selvitys tilattiin kunnanhallituksen 18.8.2025 päätöksellä FCG Oy:ltä. Toimeksiannon mukaisesti tuli selvittää:

Hollolan kunnan nykyisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkojen toimivuuden, tehokkuuden ja kattavuuden tarkastelu suhteessa palvelutarpeisiin ja kunnan talouden kantokykyyn sekä palveluverkkoon liittyvien mahdollisten puutteiden ja kehittämistarpeiden tunnistaminen. Tehtävänä on laatia analyysi kunnan väestö- ja talouskehityksestä sekä arvioida havaittujen muutosten vaikutuksia varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja näiden tukipalvelujen järjestämiseen.

FCG Oy:n laatima palvelutarpeen arviointiselvitys esiteltiin valtuustoseminaarissa 22.1.2026. Selvitys **liitteenä.**

Yhteenveto yleistilannekuvasta/johtopäätöksistä:

- Keskeinen muutos, mikä laajasti koskee koko kuntakenttää on syntyvyyden lasku ja lasten määrän väheneмä. Vuoteen 2032 kuntien perusopetuksessa on lähes -100 000 lasta vähemmän ja vastaava luku Hollolassa on lähes -600
- Lasten määrän väheneminen tarkoittaa pienissä kouluissa entistä enemmän muutaman oppilaan ryhmiä ja vuosiluokkien yhdistämisiä, joita ei voida pitää pedagogisesti järkevinä ja taloudellisesti kannattavina ratkaisuna.
- Alkuluokkatoiminnan jatkaminen supistuvien oppilasmäärien näkökulmasta johtaa tilanteisiin, jossa resurssointi on kohtuuttoman suurta suhteessa lapsimäärään. Jatkaminen edellyttäisi uudenlaista työnjakoa ja tehokkaampaa resurssointia.
- Nykyiset kuusi oppilaaksiottoaluetta estävät optimaalisen oppilaan ohjauksen ja myös kyläkoulujen tukemisen.
- Oppilasmäärien tasaaminen koulujen välillä tulee tehdä järkevällä ja oppilaiden yhtenäistä koulupolkua tukevalla tavalla.
- Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kustannukset ovat kokonaisuutena selvästi yli maan keskiarvon ja saman viiteryhmän kuntien vastaavien kustannusten e/lapsi.
- Koulurakennusten laajuustarkastelut osoittavat tehotonta tilankäyttöä ja tilojen ylikapasiteettia.
- Varhaiskasvatuksen ja koulujen investointitarpeet vuoteen 2036 ovat yhteensä 6,7 miljoonaa euroa.
- Sivistys- ja varhaiskasvatuspalveluiden osuus kunnan käyttötaloudesta on n. 75 %. Lasten määrän väheneminen vaikuttaa myös valtionosuuksia vähentäen. Valtionosuuksien laskennallinen muutos vuoteen 2032 on -1,7 miljoonaa euroa (ilman indeksikorotuksia)
- Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestämisen kustannukset eivät laske samassa tahdissa kuin lasten määrä laskee vaan kustannussäästöt edellyttävät myös erillisiä toimenpiteitä kuten palveluverkon tarkasteluaToimintakatteen vuotuinen ennakoitu kasvu ylittää verorahoituksen heikon vuotuisen kasvun. Tämä heikentää vuosikatetta ja yhdistettynä investointeihin lisää kunnan velkaantumista.
- Kunnan on tarkoituksenmukaista kohdentaa huomio oppilasvirtojen hallintaan ja oppilasmäärien tasaamiseen, resursseja säästävään opetuksen organisointiin ja oppilaiden opetussuunnitelmallisen jatkumon varmistamiseen

Valtuustoseminaari- ja valtuustoryhmätyöskentelyn jälkeen varhaiskasvatus- ja perusopetussuunnitelmaan nimetty ohjausryhmä on yhteensovittanut poliittisia näkemyksiä ja osaltaan linjannut jatkovalmistelua kokouksessaan 26.1.2026.

Alustavan aikataulun pohjalta palvelusuunnitelmaa valmistuu maaliskuun loppupuolella. Valtuusto käsittelee asiaa 11.5.2026. Palvelusuunnitelmaan liittyvä kuntalaiskysely toteutetaan helmikuussa ja kun suunnitelma konkretisoituu, toteutetaan kuntalaiskuulemisia ja kerätään palautetta.

Mahdolliset vaikutukset henkilöstöön tarkentuvat palvelusuunnitelman valmistelun ja käsittelyn edetessä. Henkilöstölle tiedotetaan asiasta käsittelyn edetessä kevään aikana.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi FCG Oy:n laatiman varhaiskasvatuksen- ja perusopetuksen palvelutarpeen arviointiselvityksen.

Kunnanhallitus linjaa jatkovalmistelua:

- Tarkastellaan oppilaaksiottoalueiden määrän vähentämistä yhdeksi
- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienimpien yksiköiden (Herrala, Koulurinne) lakkauttamista
- Tarkastellaan joidenkin päiväkotien investointitarpeiden poistamista siirtämällä päivähoidon tiloja koulujen yhteyteen
- Tarkastellaan oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista
- Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9 lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua
- Tarkastellaan valmisteilla olevan erillisselvityksen pohjalta alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämistä

Jatkovalmistelun yhteydessä yhteensovitetaan kokonaisuutta sekä tarkennetaan tietoja ja vaikutuksia.

Äänestykset
Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät ?JAA?.
Ne, jotka kannattavat Niemen esitystä jatkovalmisteluun lähettämisestä, äänestävät ?EI?.

Jaa
Pasi Jalonen
Mika Lampola
Kristiina Joensuu
Ei
Anne Suomäki
Teemu Laine
Elli Tervala
Paavo Takala
Mia Arbelius
Jarkko Niemi
Jari Ronkainen
Henna Hyytiä

Päätös
Kunnanhallitus päätti, että asia palautetaan jatkovalmisteluun, siten että sivistys- ja hyvinvointivaliokunta sekä elinvoimavaliokunta muodostavat esitykseen kantansa, jonka jälkeen kunnanhallitus jatkaa asian käsittelyä.

Merk.

Esitys 1:

Keskustelun kuluessa Jari Ronkainen esitti Elli Tervalan ensin kannattamana, että muutetaan kunnanhallituksen jatkolinjausta seuraavasti

> Kohta kaksi:
>
> Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienempien yksiköiden lakkauttamista. (Tässä vaiheessa on syytä jättää yksiköt nimeämättä, eli suluissa olevat yksiköt poistettaisiin.)
>
> Kohta viisi:
>
> Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua. ?Vaihtoehtoisesti tulee tarkastella Heinsuon koulun muuttamista selkeästi ylä-asteeksi, eli 7-9lk kouluksi. ?

Esitys 2:

Keskustelun kuluessa Pasi Jalonen esitti Henna Hyytiän ensin kannattamana, että tarkastellaan vaihtoehdot, ettei yksittäisiä oppilassiirtoja tarvitsisi tehdä Salpakankaan koulusta Heinsuon kouluun.

Esitys 3:

Keskustelun kuluessa Jarkko Niemi esitti Jari Ronkaisen ensin kannattamana, että asia palautetaan jatkovalmisteluun, siten että sivistys- ja hyvinvointivaliokunta sekä elinvoimavaliokunta muodostaa esitykseen kantansa, jonka jälkeen kunnanhallitus jatkaa asian käsittelyä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu ehdotus jatkovalmisteluun lähettämisestä ja rajasi keskustelun jatkovalmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on kannatettu ehdotus jatkovalmisteluun lähettämisestä, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys.

Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät ?JAA?.

Ne, jotka kannattavat Niemen esitystä jatkovalmisteluun lähettämisestä, äänestävät ?EI?.

Äänestyksessä annettiin 11 ääntä, 3 JAA-ääntä (Pasi Jalonen, Mika Lampola, Kristiina Joensuu) ja 8 EI-ääntä (Anne Suomäki, Teemu Laine, Elli Tervala, Paavo Takala, Mia Arbelius, Jarkko Niemi, Jari Ronkainen, Henna Hyytiä)

Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen päättäneen asian lähettämisestä jatkovalmisteluun, Niemen esityksen mukaisesti.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 18.02.2026, § 17

Valmistelijat / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi

Kunnanhallituksen 2.2.2026 kokouksessa ei tehty jatkovalmistelua linjaavia päätöksiä, vaan se päätti pyytää sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan sekä elinvoimavaliokunnan kannat varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman pohjaehdotukseen.

Palvelusuunnitelman jatkovalmistelun pohjaehdotukseen sisältyy seuraavat kohdat:

- Tarkastellaan oppilaaksiottoalueiden määrän vähentämistä yhdeksi.
- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienimpien yksiköiden (Herrala, Koulurinne) lakkauttamista.
- Tarkastellaan joidenkin päiväkotien investointitarpeiden poistamista siirtämällä päivähoidon tiloja koulujen yhteyteen.
- Tarkastellaan oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista.
- Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9 -lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua.
- Tarkastellaan valmisteilla olevan erillisselvityksen pohjalta alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämistä.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta käsittelee pohjaesitystä ensimmäisen kerran 18.2.2026 kokouksessaan. Valmistelusta pidetään erillinen työpaja valiokunnalle ennen seuraavaa 18.3.2026 kokousta. Työpajassa käsitellään pohjaesityksen vaikutuksia. Tällä aikataululla valiokunta antaisi kantansa pohjaesityksestä 18.3.2026 kokouksessaan, joka lähetetään kunnanhallitukselle jatkokäsittelyyn.

Ehdotus
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta merkitsee tiedoksi kunnanhallituksen lähettämän pyynnön lausunnosta varhaiskasvatuksen- ja perusopetuksen palvelusuunnitelman pohjaehdotukseen.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merk. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan työpaja pidetään keskiviikkona 4.3.2026 klo 16.00 - 19.00 Heinsuon koulun kabinetissa.
Asiantuntijana kuultavana olivat erityisopetuksen rehtori, perusopetuksen rehtori ja varhaiskasvatuspäällikkö.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 18.03.2026, § 32

Valmistelijat / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi
Sanna Plit-Rehula, perusopetuksen rehtori, sanna.plit-rehula@hollola.fi
Sanja Pokki, varhaiskasvatuspäällikkö, sanja.pokki@hollola.fi
Anssi Vidman, perusopetuksen rehtori, anssi.vidman@hollola.fi
Minna Tsutsunen, erityisopetuksen rehtori, minna.tsutsunen@hollola.fi
Minna Säkkinen-Salminen, Palvelupäällikkö, minna.sakkinen-salminen@hollola.fi

Liitteet

1 Lausunto pohjaesityksestä SIHY 18.3.2026

Kunnanhallitus pyysi 2.2.2026 kokouksessaan sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan kannan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman pohjaehdotukseen. Palvelusuunnitelman jatkovalmistelun pohjaehdotukseen sisältyy seuraavat kohdat:

- Tarkastellaan oppilaaksiottoalueiden määrän vähentämistä yhdeksi.
- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienimpien yksiköiden (Herrala, Koulurinne) lakkauttamista.
- Tarkastellaan joidenkin päiväkotien investointitarpeiden poistamista siirtämällä päivähoidon tiloja koulujen yhteyteen.
- Tarkastellaan oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista.
- Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9 -lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua.
- Tarkastellaan valmisteilla olevan erillisselvityksen pohjalta alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämistä.

Nykyisen palveluverkon selvityksen johtopäätöksien mukaan syntyvyyden lasku vähentää lasten määrää merkittävästi vuoteen 2032 Hollolassa. Tämä johtaa pienissä kouluissa hyvin pieniin opetusryhmiin ja vuosiluokkien yhdistämisiin, jotka eivät ole pedagogisesti tai taloudellisesti kestäviä. Alkuluokkatoiminnan jatkaminen vähenevillä oppilasmäärillä edellyttää resurssien tarkastelua sekä uutta työnjakoa. Nykyinen kuuden oppilaaksiottoalueen malli ei tue optimaalista oppilasohjausta palveluverkossa. Oppilasmäärien tasapainottaminen koulujen välillä on tehtävä tavalla, joka tukee eheää koulupolkua. Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kustannukset ovat selvästi yli maan keskiarvon. Koulutilojen tarkastelut osoittavat ylikapasiteettia ja tehottomuutta. Varhaiskasvatuksen ja koulujen investointitarpeet vuoteen 2036 ovat 6,7 miljoonaa euroa. Lasten määrän lasku pienentää myös valtionosuuksia, arviolta 1,7 miljoonaa euroa vuoteen 2032 mennessä. Koska kustannukset eivät alene samassa tahdissa, säästöjen saavuttaminen vaatii erillisiä toimenpiteitä, kuten palveluverkon tarkastelua. Kunnan on tarkoituksenmukaista keskittyä oppilasvirtojen hallintaan, oppilasmäärien tasaukseen, resurssitehokkaaseen opetuksen järjestämiseen ja yhtenäisen koulupolun varmistamiseen.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta käsitteli pohjaesitystä ensimmäisen kerran 18.2.2026 kokouksessaan valmistelijoiden kanssa. Pohjaesitykseen liittyvästä valmistelusta pidettiin erillinen työpaja valiokunnalle 4.3.2026 Heinsuon koululla. Työpajassa

käsiteltiin pohjaesitystä valmistelijoiden johdolla jokaiselle asiakohdalle nimetyssä työpajapisteessä. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan kannanotto pohjaesitykseen on liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää antaa liitteenä olevan vastauksen kunnanhallitukselle.

Päätös
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun seuraavien selvitettävien kokonaisuuksien osalta:

- Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman tarkastelusta uupuu talouden tunnusluvut, sekä varhaiskasvatusten lasten, sekä oppilasmäärien kehitys, sekä arvio tulevista oppilasvirroista, jotka tarvitaan päätöksenteon tueksi.
- Oppilaaksiottoalueiden tarkastelusta puuttuu oppilaaksiottoalueiden muuttamiseen liittyvä selvitys.
- Pienempien yksiköiden lakkauttamisen johtuvista syistä ja seurauksista puuttuu talouden laskelmat.
- Heinsuon koulun muuttaminen 0-9 lk kouluksi, tarvitsee kustannuslaskemat, sekä oppilasvirtojen tarkastelun. Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta nostaa esiin tarpeen tarkastella Heinsuon koulun toimimista 7-9 lk yläkouluna, oppilasmäärien laskiessa, tilanteessa jossa Heinsuon koulu ei voi säilyä 5-9 lk kouluna.
- Tarkastelu alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämisestä erillisselvityksen pohjalta ei ole vielä tällä aikataululla toteutunut.
- Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta näkee tärkeäksi tarkastella myös FCG:n esiin nostamaa yhtenäistä koulupolkua, niin että lähikoulut olisivat (0)1-6lk jolloin oppilaiden opetussuunnitelmallinen jatkumo varmistetaan ja opetuksen organisointi on tarkoituksenmukaista ja resursseja säästävää.
- Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta odottaa Herralan koulun osalta tarkastelua Orimattilan ja Kärkölän kanssa mahdollisuudesta tehdä yhteistyöstä.
- Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta edellyttää päätöksenteon tueksi kuntalaisille lähetetyn palvelusuunnitelmakyselyn tulokset.
- Koulujen lakkauttamisen ja koulujen vaihtamisen osalta edellyttää lapsivaikutusten arvioinnit, sisältäen lasten näkemysten selvittämisen.

Merk.

Keskustelun kuluessa Hanna Paikkala ehdotti seuraavaa:
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää antaa liitteenä olevan vastauksen kunnanhallitukselle, lisäten että valiokunta ei pystynyt muodostamaan yhteistä kantaa kaikista kunnanhallituksen pyytämistä asiakohdista, varsinkaan liittyen kouluja koskeviin esityksiin. Valiokunta velvoittaa koulujen lakkauttamisten ja lasten koulujen vaihtamisen osalta sivistys- ja hyvinvointipalveluita tekemään vielä jatkovalmistelussa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle päätöksenteon tueksi laajat

lapsivaikutusten arvioinnit, sisältäen lasten näkemysten selvittämisen.
Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Keskustelun kuluessa Aki Markkola ehdotti Hanna Rapatin ensin kannattamana asian palauttamista valmisteluun.
Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty asian palauttamisesta kannatettu ehdotus, keskustelu tulee rajoittaa vain jatkovalmisteluun lähettämistä koskevaksi.
Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että valiokunta päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun.

Yhteistyötoimikunta, 19.03.2026, § 4

Valmistelijat / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi

Palvelusuunnitelman keskeinen osa on varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelutarpeen arvio. Tämä selvitys tilattiin kunnanhallituksen 18.8.2025 päätöksellä FCG Oy:ltä. Toimeksiannon mukaisesti tuli selvittää:

Hollolan kunnan nykyisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkojen toimivuuden, tehokkuuden ja kattavuuden tarkastelu suhteessa palvelutarpeisiin ja kunnan talouden kantokykyyn sekä palveluverkkoon liittyvien mahdollisten puutteiden ja kehittämistarpeiden tunnistaminen. Tehtävänä on laatia analyysi kunnan väestö- ja talouskehityksestä sekä arvioida havaittujen muutosten vaikutuksia varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja näiden tukipalvelujen järjestämiseen.FCG Oy:n laatima palvelutarpeen arviointiselvitys esiteltiin valtuustoseminaarissa 22.1.2026.

Yhteenveto yleistilannekuvasta/johtopäätöksistä:

- Keskeinen muutos, mikä laajasti koskee koko kuntakenttää on syntyvyyden lasku ja lasten määrän vähenemä. Vuoteen 2032 kuntien perusopetuksessa on lähes -100 000 lasta vähemmän ja vastaava luku Hollolassa on lähes -600
- Lasten määrän väheneminen tarkoittaa pienissä kouluissa entistä enemmän muutaman oppilaan ryhmiä ja vuosiluokkien yhdistämisiä, joita ei voida pitää pedagogisesti järkevinä ja taloudellisesti kannattavina ratkaisuna.
- Alkuluokkatoiminnan jatkaminen supistuvien oppilasmäärien näkökulmasta johtaa tilanteisiin, jossa resurssointi on kohtuuttoman suurta suhteessa lapsimäärään. Jatkaminen edellyttäisi uudenlaista työnjakoa ja tehokkaampaa resurssointia.
- Nykyiset kuusi oppilaaksiottoaluetta estävät optimaalisen oppilaan ohjauksen ja myös kyläkoulujen tukemisen.
- Oppilasmäärien tasaaminen koulujen välillä tulee tehdä järkevällä ja oppilaiden yhtenäistä koulupolkua tukevalla tavalla.
- Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kustannukset ovat kokonaisuutena selvästi yli maan keskiarvon ja saman viiteryhmän kuntien vastaavien kustannusten e/lapsi.
- Koulurakennusten laajuustarkastelut osoittavat tehotonta tilankäyttöä ja tilojen ylikapasiteettia.

- Varhaiskasvatuksen ja koulujen investointitarpeet vuoteen 2036 ovat yhteensä 6,7 miljoonaa euroa.
- Sivistys- ja varhaiskasvatuspalveluiden osuus kunnan käyttötaloudesta on n. 75 %. Lasten määrän väheneminen vaikuttaa myös valtionosuuksia vähentäen. Valtionosuuksien laskennallinen muutos vuoteen 2032 on -1,7 miljoonaa euroa (ilman indeksikorotuksia)
- Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestämisen kustannukset eivät laske samassa tahdissa kuin lasten määrä laskee vaan kustannussäästöt edellyttävät myös erillisiä toimenpiteitä kuten palveluverkon tarkastelua. Toimintakatteen vuotuinen ennakoitu kasvu ylittää verorahoituksen heikon vuotuisen kasvun. Tämä heikentää vuosikatetta ja yhdistettynä investointeihin lisää kunnan velkaantumista.
- Kunnan on tarkoituksenmukaista kohdentaa huomio oppilasvirtojen hallintaan ja oppilasmäärien tasaamiseen, resursseja säästävään opetuksen organisointiin ja oppilaiden opetussuunnitelmallisen jatkumon varmistamiseen

Valtuustoseminaari- ja valtuustoryhmätyöskentelyn jälkeen varhaiskasvatus- ja perusopetussuunnitelmaan nimetty ohjausryhmä on yhteensovittanut poliittisia näkemyksiä ja osaltaan linjannut jatkovalmistelua kokouksessaan 26.1.2026. Kunnanhallitus pyysi 2.2.2026 kokouksessaan sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan kannat varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman pohjaehdotukseen. Palvelusuunnitelman jatkovalmistelun pohjaehdotukseen sisältyy seuraavat kohdat:

- Tarkastellaan oppilaaksiottoalueiden määrän vähentämistä yhdeksi.
- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienimpien yksiköiden (Herrala, Koulurinne) lakkauttamista.
- Tarkastellaan joidenkin päiväkotien investointitarpeiden poistamista siirtämällä päivähoidon tiloja koulujen yhteyteen.
- Tarkastellaan oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista.
- Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9 -lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua.
- Tarkastellaan valmisteilla olevan erillisselvityksen pohjalta alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämistä.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta käsitteli pohjaesitystä ensimmäisen kerran 18.2.2026 kokouksessaan valmistelijoiden kanssa. Pohjaesityksen liittyvästä valmistelusta pidetään erillinen työpaja valiokunnalle 4.3.2026 Heinsuon koululla. Työpajassa käsiteltiin pohjaesitystä valmistelijoiden johdolla jokaiselle asiakohdalle nimetyssä työpajapisteessä. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta käsittelee lausunto pohjaesitykseen 18.3.2026 kokouksessaan ja lähettää sen kunnanhallitukselle. Mahdolliset vaikutukset henkilöstöön tarkentuvat palvelusuunnitelman valmistelun ja käsittelyn edetessä. Valmistelun yhteydessä on tehty vaikutusten arviointia, johon on myös liittynyt vaikutuksen henkilöstöön eri vaihtoehdoissa.

Ehdotus
Esittelijä: Armi Marttila, henkilöstöpäällikkö

Yhteistyötoimikunta merkitsee asian tiedokseen.

Päätös

Yhteistyötoimikunta merkitsi asian tiedokseen.

Elinvoimavaliokunta, 24.03.2026, § 50

Valmistelijat / lisätiedot:

Heli Randell, elinvoimajohtaja, heli.randell@hollola.fi

Liitteet

1 Lausunto_ palvelusuunnitelmasta_ 24.3.2026_ elinvoimavaliokunta
2 FCG Hollolan palveluverkon optimointi valtuustoseminaari 22012026
3 Liite 1 tarkasteltavien kohteiden perustiedot
4 Liite 2 yhteenveto v.2025 tehdyt sisäilmaan liittyvät tutkimukset ja korjausehdotukset
5 Liite 3 Palvelusuunnitelma, muutokset ja kustannukset

Kunnanhallitus pyysi 2.2.2026 kokouksessaan sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan ja elinvoimavaliokunnan kannat varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman pohjaehdotukseen. Palvelusuunnitelman jatkovalmistelun pohjaehdotukseen sisältyy seuraavat kohdat:

- Tarkastellaan oppilaaksiottoalueiden määrän vähentämistä yhdeksi.
- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienimpien yksiköiden (Herrala, Koulurinne) lakkauttamista.
- Tarkastellaan joidenkin päiväkotien investointitarpeiden poistamista siirtämällä päivähoidon tiloja koulujen yhteyteen.
- Tarkastellaan oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista.
- Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9 -lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua.
- Tarkastellaan valmisteilla olevan erillisselvityksen pohjalta alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämistä.

Kunnanhallituksen toimeksiannon pohjana on FCG Oy:n laatima palvelutarpeen arviointiselvitys, joka esiteltiin valtuustoseminaarissa 22.1.2026. FCGn selvitys on kunnanhallituksen kokouksen 2.2.2026 liitteenä.

Yhteenveto yleistilannekuvasta/johtopäätöksistä, jotka koskevat elinvoiman palvelualueen palvelutuotantoa:

- keskeinen muutos, mikä laajasti koskee koko kuntakenttää on syntyvyyden lasku ja lasten määrän vähenemä. Vuoteen 2032 kuntien perusopetuksessa on lähes -100 000 lasta vähemmän ja vastaava luku Hollolassa on lähes -600,
- Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kustannukset ovat kokonaisuutena selvästi yli maan keskiarvon ja saman viiteryhmän kuntien vastaavien kustannusten e/lapsi,
- koulurakennusten laajuustarkastelut osoittavat tehotonta tilankäyttöä ja tilojen ylikapasiteettia,
- varhaiskasvatuksen ja koulujen investointitarpeet vuoteen 2036 ovat yhteensä 6,7 miljoonaa euroa,
- varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestämisen kustannukset eivät laske samassa tahdissa kuin lasten määrä laskee vaan kustannussäästöt edellyttävät myös erillisiä toimenpiteitä kuten palveluverkon tarkastelua. Toimintakatteen

vuotuinen ennakoitu kasvu ylittää verorahoituksen heikon vuotuisen kasvun. Tämä heikentää vuosikatetta ja yhdistettynä investointeihin lisää kunnan velkaantumista.

Elinvoimavaliokunta kävi keskustelua palvelusuunnitelmasta kokouksessaan 10.3.2026. Paikalla oli Hollolan Tilapalvelu Oy:n toimitusjohtaja.

Palvelualueella valmisteltu lausunto liitteineen (4 kpl) liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Elinvoimavaliokunta päättää antaa liitteenä olevan vastauksen kunnanhallitukselle.

Päätös
Elinvoimavaliokunta päättää antaa liitteen mukaisen vastauksen kunnanhallitukselle. Valiokunnassa käydyn keskustelun perusteella alkuperäiseen lausuntoliitteeseen tehtiin vähäisiä muutoksia.

Merk. asiantuntijakuultavana hallinto- ja talousjohtaja Rantanen sekä toimitusjohtaja Reponen Hollolan Tilapalvelut Oy:sta.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 15.04.2026, § 46

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Holma, suunnittelija, henna.holma@hollola.fi
Sanna Plit-Rehula, perusopetuksen rehtori, sanna.plit-rehula@hollola.fi
Sanja Pokki, varhaiskasvatuspäällikkö, sanja.pokki@hollola.fi
Lassi Puodinketo, vapaa-aikapäällikkö, lassi.puodinketo@hollola.fi
Minna Säkkinen-Salminen, Palvelupäällikkö, minna.sakkinen-salminen@hollola.fi

Liitteet

1 Palvelusuunnitelma SIHY 15.4.2026

Valmistelussa oleva palvelusuunnitelma kokoaa yhteen Hollolan sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen keskeiset palvelut, toimintaperiaatteet ja kehittämisen painopisteet. Suunnitelma kuvaa, miten varhaiskasvatus, esiopetus, perusopetus, vapaa-aikapalvelut sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden kokonaisuus muodostavat kuntalaisten näkökulmasta eheän ja vaikuttavan palvelukokonaisuuden. Palvelusuunnitelma toimii toimintaa ohjaavana ja yhteistä ymmärrystä rakentavana asiakirjana, joka tukee päätöksentekoa, johtamista ja palvelujen käytännön toteutusta. Sen tavoitteena on lisätä toiminnan läpinäkyvyyttä, ennakoitavuutta ja johdonmukaisuutta sekä vahvistaa eri palvelujen välistä yhteyttä ja yhteistyötä. Suunnitelma perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön, valtakunnallisiin opetussuunnitelman perusteisiin sekä Hollolan kunnan strategisiin linjauksiin ja paikallisiin ohjelmiin. Se jäsentää palveluja erityisesti lasten ja nuorten elämänkaaren näkökulmasta, huomioiden samalla perheiden, huoltajien ja koko kuntayhteisön roolin palvelujen toteutumisessa.

Palvelusuunnitelman toteutumista seurataan osana kunnan normaaleja johtamisen, raportoinnin ja arvioinnin rakenteita. Seuranta kytkeytyy talousarvioon,

hyvinvointiraportointiin sekä muuhun lakisääteiseen ja strategiseen seurantaan. Tavoitteena ei ole erillinen mittaristo, vaan olemassa olevan tiedon hyödyntäminen palvelujen kehittämisen ja päätöksenteon tukena. Palvelusuunnitelmaa tarkastellaan ja päivitetään tarvittaessa osana toimintaympäristön muutoksia, lainsäädäntöuudistuksia sekä kunnan palvelutarpeiden kehitystä. Päivitystyössä huomioidaan palvelualueen henkilöstön asiantuntemus, asiakaspalaute sekä yhteistyöverkostojen näkemykset. Suunnitelma tukee siten jatkuvaa kehittämistä ja ketterää reagointia muuttuviin tarpeisiin.

Tavoitteena on, että tämä palvelusuunnitelma toimii elävänä ja käytännöllisenä työvälineenä, joka tukee sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen tehtävää edistää kuntalaisten hyvinvointia, oppimista ja osallisuutta sekä vahvistaa Hollolaa lapsi- ja perheystävällisenä kuntana.

Ehdotus
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta merkitsee tiedoksi sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen palvelusuunnitelman valmistelun.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 15.04.2026, § 45

Valmistelijat / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi
Sanna Plit-Rehula, perusopetuksen rehtori, sanna.plit-rehula@hollola.fi
Sanja Pokki, varhaiskasvatuspäällikkö, sanja.pokki@hollola.fi
Anssi Vidman, perusopetuksen rehtori, anssi.vidman@hollola.fi
Minna Tsutsunen, erityisopetuksen rehtori, minna.tsutsunen@hollola.fi
Minna Säkkinen-Salminen, Palvelupäällikkö, minna.sakkinen-salminen@hollola.fi

Liitteet

1 Lausunto pohjaesityksestä 15.4.2026
2 FCG Hollolan palveluverkon optimointi valtuustoseminaari 22012026
3 VAE oppilaaksiottoalueet kevät2026
4 Talousnäkymät SiHy 15 huhtikuu 2026
5 Palvelusuunnitelma evaukset 2026
6 Palvelusuunnitelma muutokset ja kustannukset
7 Alkuluokkaopetus Hollolassa
8 Tuen järjestäminen Hollolassa
9 EVA 5-6-luokkien sijoittuminen palveluverkossa
10 Palvelusuunnitelma, kuntalaiskysely Vertailuraportti
11 Vaikutusten ennakkoarviointi Nykytilanne vs pohjaesitys 4_2026
12 Pöytäkirjan ote-Kunnanhallitus - 16.09.2024 § 223 Vaikutusten ennakkoarviointimenettely Hollolan kunnassa

Kunnanhallitus pyysi 2.2.2026 kokouksessaan sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan kannan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman pohjaehdotukseen. Palvelusuunnitelman jatkovalmistelun pohjaehdotukseen sisältyy seuraavat kohdat:

- Tarkastellaan oppilaaksiottoalueiden määrän vähentämistä yhdeksi.
- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienimpien yksiköiden (Herrala, Koulurinne) lakkauttamista.
- Tarkastellaan joidenkin päiväkotien investointitarpeiden poistamista siirtämällä päivähoidon tiloja koulujen yhteyteen.
- Tarkastellaan oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista.
- Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9 -lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua.
- Tarkastellaan valmisteilla olevan erillisselvityksen pohjalta alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämistä.

Nykyisen palveluverkon selvityksen johtopäätöksien mukaan syntyvyyden lasku vähentää lasten määrää merkittävästi vuoteen 2032 Hollolassa. Tämä johtaa pienissä kouluissa hyvin pieniin opetusryhmiin ja vuosiluokkien yhdistämisiin, jotka eivät ole pedagogisesti tai taloudellisesti kestäviä. Alkuluokkatoiminnan jatkaminen vähenevillä oppilasmäärillä edellyttää resurssien tarkastelua sekä uutta työnjakoa. Nykyinen kuuden oppilaaksiottoalueen malli ei tue optimaalista oppilasohjausta palveluverkossa. Oppilasmäärien tasapainottaminen koulujen välillä on tehtävä tavalla, joka tukee eheää koulupolkua. Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kustannukset ovat selvästi yli maan keskiarvon. Koulutilojen tarkastelut osoittavat ylikapasiteettia ja tehottomuutta. Varhaiskasvatuksen ja koulujen investointitarpeet vuoteen 2036 ovat 6,7 miljoonaa euroa. Lasten määrän lasku pienentää myös valtionosuuksia, arviolta 1,7 miljoonaa euroa vuoteen 2032 mennessä. Koska kustannukset eivät alene samassa tahdissa, säästöjen saavuttaminen vaatii erillisiä toimenpiteitä, kuten palveluverkon tarkastelua. Kunnan on tarkoituksenmukaista keskittyä oppilasvirtojen hallintaan, oppilasmäärien tasaukseen, resurssitehokkaaseen opetuksen järjestämiseen ja yhtenäisen koulupolun varmistamiseen.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta käsitteli pohjaesitystä ensimmäisen kerran 18.2.2026 kokouksessaan valmistelijoiden kanssa. Pohjaesitykseen liittyvästä valmistelusta pidettiin erillinen työpaja valiokunnalle 4.3.2026 Heinsuon koululla. Työpajassa käsiteltiin pohjaesitystä valmistelijoiden johdolla jokaiselle asiakohdalle nimetyssä työpajapisteessä.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päätti 18.3.2026 yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun seuraavien selvitettävien kokonaisuuksien osalta. Lisäselvitysten osalta on valmistelu vastaukset;

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman tarkastelusta uupuu talouden tunnusluvut, sekä varhaiskasvatusten lasten, sekä oppilasmäärien kehitys, sekä arvio tulevista oppilasvirroista, jotka tarvitaan päätöksenteon tueksi.

Selvitys: FCG:n tekemässä selvityksessä on kunnan koulukohtaiset oppilasennusteet ja arviot oppilasvirroista perustuen ennusteisiin. Oppilasennusteissa on laskua koko

kunnan osalta. Lapsimäärän lasku on valtakunnallinen pysyvä muutos kuntien opetuksen järjestämisessä. FCG:n selvityksessä on tuotu esille myös koko Päijät-Hämeen oppilasmäärien muutos. Liite 2

Oppilaaksiottoalueiden tarkastelusta puuttuu oppilaaksiottoalueiden muuttamiseen liittyvä selvitys.

Selvitys: Oppilasalueista on tehty uusi vaikutusten ennakkoarviointi. Vaikutuksia on arvioitu oppilaaksiottoaluista yhden, kolmen ja nykyisen kuuden alueen osalta. Aikaisempi tehtiin toimintakaudella 2024-2025. Liite 3

Pienempien yksiköiden lakkauttamisen johtuvista syistä ja seurauksista puuttuu talouden laskelmat.

Selvitys: Laskelmat pohjaesityksen talousvaikutuksista on tehty talouspalveluissa, koska muutoksessa on vaikutuksia sivistyksen ja hyvinvoinnin sekä elinvoimapalveluiden henkilöstöön. Laskelma on liitteenä. Liite 4

Vaikutuksia on myös arvioitu lyhyellä ja pitkällä aikavälillä yksiköiden muutoksien osalta. Liite 5

Heinsuon koulun muuttaminen 0-9 lk kouluksi, tarvitsee kustannuslaskelmat, sekä oppilasvirtojen tarkastelun. Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta nostaa esiin tarpeen tarkastella Heinsuon koulun toimimista 7-9 lk yläkouluna, oppilasmäärien laskiessa, tilanteessa jossa Heinsuon koulu ei voi säilyä 5-9 lk kouluna.

Selvitys: Heinsuon muuttamisen kustannuslaskelmat yhtenäiskouluksi on Elinvoimapalveluiden hyväksymässä lausunnossa, joka on liitteenä. Liite 6

Oppilasmäärien ennusteiden ja nykymuotoisten luokkien perusteella Heinsuon koulun toimiminen pelkkänä yläkouluna on mahdollista 2037. Oppilasvirtojen tarkasteltu Heinsuon osalta on tarkasteltu FCG:n selvityksessä. Liite 2

Nykyisten aineluokkavarustelun purkamisen ja muutokset vastaanottavassa koulussa ja lähettävistä kouluista vaativat toteutuessaan vähintään seitsemän aineluokan purkamisen Salpakankaan koululta kokonaisuudessa vaikutukset olisivat 20 luokkaan. Muutostyöt aineiluokissa pitäisi myös sisällään myös luokkien varustamista normiluokiksi. Samat tilat pitää rakentaa vastaanottavalle Heisnsuon koululle. Nykyinen noin 380 oppilaan täyttää Heinsuon koulun erikoisluokat äärimmilleen. Painotetun musiikin opetus 7-9 tulisi tässä tapauksessa siirtää osaksi Heinsuon koulua ja heille tehdä tarvittavat tilat, jotka tukevat painotettua opetusta. Painotetun liikunnan opetus luokkien 5-6 osalta siirtyisi Salpakankaan koululle. Aineluokkatilojen osalta Heinsuon tilat 1/3 verrattuna Salpakankaan tiloihin.

Tarkastelu alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämisestä erillisselvityksen pohjalta ei ole vielä tällä aikataululla toteutunut.

Selvitys: Erillisselvitykset alkuluokkatoiminnasta ja oppimisen tuen järjestämisestä ovat liitteinä. Liite 7, 8

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta näkee tärkeäksi tarkastella myös FCG:n esiin nostamaa yhtenäistä koulupolkua, niin että lähikoulut olisivat (0)1-6lk jolloin oppilaiden opetussuunnitelmallinen jatkumo varmistetaan ja opetuksen organisointi on tarkoituksenmukaista ja resursseja säästävää.

Selvitys: Nostavan- ja Pyhäniemen koulun muuttamisesta on tarkasteltu vaikutusten arvioinnin kautta. Muutokseen liittyy se, ettei kyseisille kouluille voida enää yhdistää varhaiskasvatuksen yksikköä pohjaesityksen mukaisesti. Vaikutusten ennakkoarviointi vuosiluokkien 5-6 palauttamisesta on tehty jo aikaisemmin toimintakaudella 2024-2025. Liite 9

Perusopetuksen osalta joudutaan lisäämään opetuksen resurssointia. Resurssin lisäykset on tuotu esille yksikkökohtaisissa vaikutusten arvioinneissa. Vastaanottavat koulut on rakennettu huomioiden vuosiluokkien 5-6 opetus. Nostavan muuttaminen 1-6 kouluksi tarkoittaa varhaiskasvatuksen tilojen lisärakentamista. Liite 5

Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta odottaa Herralan koulun osalta tarkastelua Orimattilan ja Kärkölän kanssa mahdollisuudesta tehdä yhteistyöstä.

Selvitys: Nykyiset sopimukset kuntien välillä on FCG:n selvityksessä ja selvityksessä on myös tuotu esille huoltajien hakeutumiset toisen opetuksen järjestäjän kouluihin. Pyyntöä kuntien välisten sopimusten lisäämiseen ei ole tullut. Sopimukset käsitellään sivistys- ja hyvinvointivaliokunnassa. Kiinnostukset yhteiseen opetuksen järjestämiseen liittyvät oppimisen tukeen. Liite 2

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta edellyttää päätöksenteon tueksi kuntalaisille lähetetyn palvelusuunnitelmakyselyn tulokset.

Selvitys: Kuntalaiskyselyn tulokset ovat liitteenä. Liite 10

Koulujen lakkauttamisen ja koulujen vaihtamisen osalta edellyttää lapsivaikutusten arvioinnit, sisältäen lasten näkemysten selvittämisen.

Selvitys: Vaikutusten ennakkoarviointi on tehty nykymalli vastaan pohjaesitys. Koulujen lakkautusten osalta vaikutusten arviointi koskee Herralan oppilaita ja koulujen vaihtamisten osalta pohjaesityksen pohjana on ettei viidesluokkalaisten koulusiirtoja toteutettaisi tulevaisuudessa. Lapsivaikutusten arvioinnin tarkoituksena on havainnollistaa päätösten ja toimenpiteiden todennäköisiä vaikutuksia lapsiin ja nuoriin. Liite 11. Toteutetussa kuntalaiskyselyssä oli oppilaille myös mahdollisuus vastata kyselyyn. Kysely kartoitti näkemyksiä varhaiskasvatuksesta, perusopetuksesta sekä vapaa-aikapalveluista. Vastaajaryhmien välillä oli jonkin verran eroja, mutta pääosin tulokset ovat kaikkien ryhmien osalta samansuuntaisia. Oppilaat arvioivat monia asioita hieman vähemmän tärkeiksi kuin muut ryhmät. Lasten näkemyksiä välitunti viihtyvyydestä selvitetään seuraavassa lasten parlamentissa huhtikuussa skididialogi-menetelmällä. Koska kyseessä lapset varhaiskasvatuksesta yläkouluun niin tässä hyvä hyödyntää olemassa olevia toimintamalleja näkemysten selvittämiseen. Vaikutusten ennakkoarviointia on tehty kunnanhallituksen päättämän mallin mukaisesti. Tällä hetkellä kunnanhallitus kysyy valiokuntien kannanottoa pohjaesitykseen. Liite 12

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan kannanotto pohjaesitykseen on liitteenä (Liite 1).

Ehdotus
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää antaa liitteenä (liite 1) olevan vastauksen kunnanhallitukselle.

Äänestykset
Keskustelun kuluessa Aki Markkola ehdotti Hanna Paikkalan ensin kannattamana seuraavaa:

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää antaa liitteenä (liite 1) olevan vastauksen kunnanhallitukselle.

Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta toteaa, että pohjaehdotuksessa esitetyt kuusi tarkasteltavaa kohtaa ovat tärkeitä, mutta niiden erillinen käsittely ei anna riittävää kokonaiskuvaa palveluverkosta. Vastaaminen yksittäisiin kysymyksiin jättää helposti huomiotta keskinäiset riippuvuudet, pitkän aikavälin vaikutukset ja kokonaisuuden toimivuuden.

Voidaksemme esittää kunnanhallitukselle ja valtuustolle toimivan, kestävän ja lapsen parhaaksi rakentuvan palvelusuunnitelman, tarvitaan vielä tarkempaa ja kokonaisvaltaisempaa tarkastelua.

Ne, jotka kannattavat sivistys- ja hyvinvointijohtajan pohjaehdotusta, äänestävät "jaa". Ne, jotka kannattavat Aki Markkolan ehdotusta, äänestävät "ei".

Jaa
Minna Halme
Ari Pippuri
Heidi Palkio
Ei
Riku Korpela
Aki Markkola
Minna Nieminen
Hanna Paikkala
Hanna Rapatti
Janne Pylväinen
Minttu Ketonen

Päätös
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päätti antaa liitteenä (liite 1) olevan vastauksen kunnanhallitukselle.

Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta totesi, että pohjaehdotuksessa esitetyt kuusi tarkasteltavaa kohtaa ovat tärkeitä, mutta niiden erillinen käsittely ei anna riittävää kokonaiskuvaa palveluverkosta. Vastaaminen yksittäisiin kysymyksiin jättää helposti huomiotta keskinäiset riippuvuudet, pitkän aikavälin vaikutukset ja kokonaisuuden toimivuuden.

Voidaksemme esittää kunnanhallitukselle ja valtuustolle toimivan, kestävän ja lapsen parhaaksi rakentuvan palvelusuunnitelman, tarvitaan vielä tarkempaa ja kokonaisvaltaisempaa tarkastelua.

Merk.

1. Keskustelun kuluessa Aki Markkola ehdotti Hanna Paikkalan ensin kannattamana seuraavaa:

> Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää antaa liitteenä (liite 1) olevan vastauksen kunnanhallitukselle.
>
> Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta toteaa, että pohjaehdotuksessa esitetyt kuusi tarkasteltavaa kohtaa ovat tärkeitä, mutta niiden erillinen käsittely ei anna riittävää kokonaiskuvaa palveluverkosta. Vastaaminen yksittäisiin kysymyksiin jättää helposti huomiotta keskinäiset riippuvuudet, pitkän aikavälin vaikutukset ja kokonaisuuden toimivuuden.
>
> Voidaksemme esittää kunnanhallitukselle ja valtuustolle toimivan, kestävän ja lapsen parhaaksi rakentuvan palvelusuunnitelman, tarvitaan vielä tarkempaa ja kokonaisvaltaisempaa tarkastelua.

2. Hanna Rapatti ehdotti:

> Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää antaa kunnanhallitukselle liitteenä olevan vastauksen sekä esittää lisäyksenä, että sivistys- ja hyvinvointipalveluiden tulee jatkovalmistelussa laatia nykyisen Heinsuon 0–9 -kouluksi muuttamista koskevan ehdotuksen rinnalle vertaileva vaihtoehto, sisältäen talouden tunnusluvut, jossa Heinsuo muutetaan 7–9 -kouluksi. Tunnusluvuissa ja arvioissa tulee mainita, mistä kukin kustannus tai säästö aiheutuvat. Valmistelussa tulee erityisesti varmistaa, että kyseinen muutos on toteutettavissa samassa aikaikkunassa kuin esitetty Heinsuon muuttaminen 0–9 -kouluksi

Keskustelun päätteeksi puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty kannatettu muutosehdotus, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys.

Ne, jotka kannattavat sivistys- ja hyvinvointijohtajan pohjaehdotusta, äänestävät "jaa". Ne, jotka kannattavat Aki Markkolan ehdotusta, äänestävät "ei".

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 10 ääntä: 3 jaa-ääntä ja 7 ei-ääntä.

Puheenjohtaja totesi, että sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päätti hyväksyä Aki Markkolan muutosehdotuksen. Lisäksi puheenjohtaja totesi, että Hanna Rapatin muutosehdotus raukesi kannattamattomana.

Asiantuntijana kuultavana olivat hallinto- ja talousjohtaja.

Kunnanhallitus, 27.04.2026, § 136

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 Lausunto pohjaesityksestä 15.4.2026
2 pöytäkirjankohta SiHy §45 15.4.2026
3 Lausunto_ palvelusuunnitelmasta_ 24.3.2026_ elinvoimavaliokunta
4 Liite 1 tarkasteltavien kohteiden perustiedot
5 Liite 2 yhteenveto v.2025 tehdyt sisäilmaan liittyvät tutkimukset ja korjausehdotukset
6 Liite 3 Palvelusuunnitelma, muutokset ja kustannukset

Kunnanhallitus on kokouksessaan 2.2.2026 päättänyt pyytää valiokunnilta lausunnot linjauksista, joiden pohjalta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kokonaissuunnitelmaa ryhdytään laatimaan.

Elinvoimavaliokunta on antanut lausunnon 24.3.2026 ja sivistys- ja hyvinvointivaliokunta 15.4.2026. Valiokuntien lausunnoissa on nostettu esiin linjauksia puoltavia näkökulmia, sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan käsittelyssä lausuntoon tehtiin lisäys, jossa kiinnitettiin huomiota tarpeeseen tarkemmasta ja kokonaisvaltaisemmasta tarkastelusta.

Valiokuntien asiaa koskevat päätökset lausuntoineen **liitteenä.**

Kunnanhallituksen kokouksen 2.2.2026 käsittelyn pohjalta on kuntaan saapunut 13 kpl kannanottoa, joissa useampia allakirjoittajia. Kaikki saapunut palaute liitetään osaksi käsittelyasiakirjoja ja tuodaan jo tässä vaiheessa kunnanhallitukselle tiedoksi.

Kannanotot o**heismateriaalina.**

Lisäksi on tehty kansalaisaloite kansanäänestyksen järjestämisestä, mitä asiaa käsitellään erillisessä pykälässä.

Nyt käsittelyssä olevien linjausten ei ole ollut tarkoitus missään vaiheessa muodostaa kokonaisvaltaista varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmaa, vaan varmistaa, että jatkotarkastelu sisältää FCG:n raportin yhteydessä esille nostetut keskeisimmät havainnot ja näkemykset eikä niihin liittyvää tarkastelua voida ohittaa.

Seuraavaksi siirrytään kokonaissuunnitelman laadintavaiheeseen.

Kokonaissuunnitelmaan on sisällytettävä myös muut tarkastelusta puuttuneet osa-alueet (valtuuston toivomusaloite, valtuustoaloite, lukiokoulutus, elinkaarikoulut, Vesikansan yläkoulu) sekä kokonaisuuden yhteensovitus (oppilaiden tuen palvelut, palvelualueen lasten ja nuorten palvelut sekä elinvoiman palvelualueen siivous- ja ruokahuollon ja joukkoliikenteen palvelut). Kokonaisuutta on tarkasteltaessa on otettava huomioon kunnan talouden tasapainottamistavoite.

Kun kokonaistarkastelua koskeva luonnos valmistuu kunnanhallitus lähettää asiakirjan kuulemiskierrokselle; siihen liittyy tiedotuksen lisäksi avoin yleisötilaisuus ja sähköinen kysely kunnan verkkosivustolle. Kuulemis- ja palautekierroksen jälkeen kunnanhallitus tekee esityksen valtuustolle.

Kunnanhallituksen vastaa kuntalain mukaisesti kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta. Tähän perustuen kunnanhallituksella on suunnitelman laadinnan osalta vahva ohjausvelvoite. Tilanteessa, missä lasten määrä vähenee huomattavasti

on kunnassa kyettävä reagoitumaan palvelutarpeen vähenemään. Vastuullinen taloudenhoito edellyttää välttämään virheinvestointeja ja löytämään säästöjä toimintamenoista etenkin, kun sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan alainen toiminta vastaa lähes 2/3 kunnan toimintamenoista. Kunnan taloussuunnitelmavuodet ennakoivat alijäämäisiä vuosia ja kunnan verotulorahoituksen ennakoidaan nousevan kustannustason nousua heikommin. .

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallituksen jatkotoimeksianto valmistelusta:

- Palvelusuunnitelma on kokonaisvaltainen lasten ja nuorten palveluja yhteensovittava suunnitelma, jonka aikajänne on vuoteen 2030.
- Suunnitelman tavoitteena on ennakoida ja yhteensovittaa palvelutarpeen muutosta ja kunnan taloudellisia resursseja siten, että voidaan edetä kuntastrategian arvon mukaisesti tulevaisuustaitoisesti ja rohkeasti.
- Palvelusuunnitelma laaditaan laajassa yhteistyössä sivistys- ja hyvinvoinnin palvelualueen, elinvoiman palvelualueen ja konsernipalvelujen palvelualueen kanssa valiokuntia osallistaen.
- Suunnitelmassa otetaan kantaa ja linjataan FCG selvityksen pohjalta esille nousseisiin huomioihin sekä tarkastelussa aiemmin esillä olleisiin keskeisiin aihe-alueisiin:
    - Oppilaaksiottoalueiden määrän vähentämistä yhdeksi
    - Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienimpien yksiköiden (Herrala, Koulurinne) lakkauttamista
    - Joidenkin päiväkotien investointitarpeiden poistamista siirtämällä päivähoidon tiloja koulujen yhteyteen
    - Oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista
    - Heinsuon koulun muodostamista 0-9 lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua
    - Alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämistä
    - 5-6 luokan oppilaiden sijoittamista
    - Lukiokoulutusta
    - Vesikansan yläkoulu/yläkouluyhteistyötä
    - Elinkaarikoulujen rahoitusta
    - Lasten ja nuorten vapaa-aikapalveluja
    - Tukipalveluja (kuljetus, siivous- ja ruokahuolto)
    - Kaavoitusta ja tonttituotantoa ja niiden vaikutuksia palvelukysymtään
    - Palvelusuunnitelman kohteena olevien rakennusten korjaus- ja investointitarpeet
- Samalla valmistelussa otetaan kantaa valtuustoponsiesitykseen ja valtuustoaloitteeseen
    - Kyläkoulustrategia- toivomusaloite 19.5.2025
    - Keski-Hollolan elinvoima –valtuustoaloite 16.6.2025
- Suunnitelma sisältää myös vaikutusten ennakkoarvioinnin kunnanhallituksen 16.9.2024 § 223 ohjeen mukaisesti.
- Suunnitelmaluonnoksen tulee olla valmis 30.9.2026 mennessä.
- Linjaukset ja yhteensovitus on tehtävä siten, että kunnan kokonaistaloudellinen tilanne ja tasapainoisen talouden raamit on toteutettavissa.

- Valtuuston hyväksymänä asiakirjana suunnitelma korvaa aikaisemmat tehdyt opetustoimen järjestämistä koskevat linjaukset.

Asiakirjaluonnoksen valmistuttua, kunnanhallitus lähettää sen lausunnoille valiokuntiin ja vaikuttamistoimielimiin, päättää asiakirjaluonnoksen nähväville asettamisesta sekä kuulemis- ja vuorovaikutustilaisuuksien järjestämisestä.

Valtuusto käsittelee alustavan aikataulun pohjalta suunnitelman vuoden 2026 loppuun mennessä.

Äänestykset
Ne, jotka kannattavat kunnanjohtajan ehdotusta, äänestävät ⍰?JAA⍰?.
Ne, jotka kannattavat Tervalan ehdotusta, äänestävät ⍰?EI⍰?.

Jaa
Mika Lampola
Pasi Jalonen
Teemu Laine
Kirsi Kemppainen
Hannu Siljander
Kristiina Joensuu
Ei
Paavo Takala
Elli Tervala
Anne Suomäki
Jarkko Niemi
Toini Louekoski-Huttunen

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Merk.

Keskustelun kuluessa Elli Tervala esitti Paavo Takalan ensin kannattamana, että Palvelusuunnitelma on kokonaisvaltainen lasten ja nuorten palveluja yhteensovittava suunnitelma, jonka aikajänne on vuoteen 2035 --- Oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista selkeyttämällä kuntakeskuksen koulujen oppilaiden koulupolkujen määräytymistä sekä tarkastelemalla alakoulujen, joissa on 0-4 lk opetusta muuttamista 0-6 lk kouluiksi --- Heinsuon koulun muodostamista 0-9 lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua. Vaihtoehtoisesti Heinsuon muodostamista 7-9 lk kouluksi.

Palvelusuunnitelma on kokonaisvaltainen lasten ja nuorten palveluja yhteensovittava suunnitelma, jonka aikajänne on vuoteen 2035

Oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista selkeyttämällä kuntakeskuksen koulujen oppilaiden koulupolkujen määräytymistä sekä tarkastelemalla alakoulujen, joissa on 0-4 lk opetusta muuttamista 0-6 lk kouluiksi

Heinsuon koulun muodostamista 0-9 lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua. Vaihtoehtoisesti Heinsuon muodostamista 7-9 lk kouluksi

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty kunnanjohtajan ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys.

Ne, jotka kannattavat kunnanjohtajan ehdotusta, äänestävät ?JAA?.

Ne, jotka kannattavat Tervalan ehdotusta, äänestävät ?EI?.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 11 ääntä, 6 JAA (Mika Lampola, Pasi Jalonen, Teemu Laine, Kirsi Kemppainen, Hannu Siljander, Kristiina Joensuu) ja 5 EI ääntä (Paavo Takala, Elli Tervala, Anne Suomäki, Jarkko Niemi, Toini Louekoski-Huttunen)

Puheenjohtaja totesi hallituksen hyväksyneen kunnanjohtajan esityksen.

Kunnanhallitus, 14.09.2026, § 248

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 Palvelusuunnitelma - KHall 14092026
2 Hollolan_veto__ja_pitovoiman_lisääminen_Valtuustoaloite VERKKOJULKINEN
3 Aloite_Keski_Hollolan_elinvoima_ja_tulevaisuus

Oheismateriaali

1 Palvelusuunnitelma Vaikutusten Ennakkoarviointi Kooste KHall 14092026
2 FCG Hollolan palveluverkon optimointi valtuustoseminaari 22012026
3 pöytäkirjankohta SiHy §45 15.4.2026
4 Lausunto pohjaesityksestä 15.4.2026
5 VAE oppilaaksiottoalueet kevät2026
6 Talousnäkymät SiHy 15 huhtikuu 2026
7 Palvelusuunnitelma evaukset 2026
8 Palvelusuunnitelma muutokset ja kustannukset
9 Alkuluokkaopetus Hollolassa
10 Tuen järjestäminen Hollolassa
11 EVA 5-6-luokkien sijoittuminen palveluverkossa
12 Palvelusuunnitelma, kuntalaiskysely Vertailuraportti
13 Vaikutusten ennakkoarviointi Nykytilanne vs pohjaesitys 4_2026
14 Lausunto_ palvelusuunnitelmasta_ 24.3.2026_ elinvoimavaliokunta
15 Liite 1 tarkasteltavien kohteiden perustiedot
16 Liite 2 yhteenveto v.2025 tehdyt sisäilmaan liittyvät tutkimukset ja korjausehdotukset
17 Liite 3 Palvelusuunnitelma, muutokset ja kustannukset
18 Hollolan_veto__ja_pitovoiman_lisääminen Pöytäkirjan_ote_Sivistys__ja_hyvinvointivaliokunta___15.04.2026
19 Hollolan_veto__ja_pitovoiman_lisääminenPöytäkirjan_ote_Elinvoimavaliokunta___28.04.2026

Palvelualueiden yhteisvalmistelun pohjalta on valmistunut luonnos varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmasta. Asiakirja **liitteenä**.

Asiakirja linjaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sekä siihen kiinteästi liittyvien toimintojen kokonaisuutta valtuustokaudella 2025-2029. Palvelusuunnitelma on kunnanvaltuuston strateginen linjaus- ja tahdonilmaisuasiakirja, jolla valtuusto ilmaisee valtuustokautta koskevan tavoitetilansa suunnitelmassa mainittujen palvelujen kehittämisestä sekä ohjaa jatkovalmistelua, taloussuunnittelua ja palveluverkon kokonaisuuden arviointia.

Suunnitelmasta on tehty vaikutusten ennakkoarviointi (EVA). Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta on käsitellyt osan linjauksista ja niistä on tehty myös erilliset vaikutusten ennakkoarvioinnit, jotka ovat osa koontia.

Palvelusuunnitelman kokonaistalousvaikutukseksi on arvioitu vuositasolla noin 1,3–1,4 miljoonan euron toimintamenojen vähenemä, kun linjaukset on pantu täytäntöön. Säästövaikutus muodostuu erityisesti palveluverkon muutoksista, tilojen käytön tehostamisesta, henkilöstöresurssien sopeuttamisesta sekä tukipalvelujen muutoksista. Asiakirja muodostaa kokonaisuuden, jossa eri tekijät vaikuttavat osin toisiin. Jos linjauksiin tulee muutoksia, tulee asiakirja palauttaa uudelleen valmisteluun.

Asiakirjan valmistelun yhteydessä on syntynyt merkittävä määrä taustaselvityksiä ja asiakirjoja. Asian käsittelyyn liityvien valiokuntakäsittelyjen aineisto, vaikutusten ennakkoarviointikooste, sekä FCG:n loppuraportti on tämän esityslistan julkaistavana *oheismateriaalina*.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta ja elinvoimavaliokunta ovat pitäneet yhteisen palvelusuunnitelmaseminaarin 26.8.2026. Valtuustoseminaari aiheesta järjestetään 7.10.2026 Seuralassa.

Asiantuntijakuultavina palvelualuejohtajat.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää:

1. käynnistää perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palvelusuunnitelmaa koskevan lausunto- ja kuulemiskierroksen;
    - pyytää asiakirjasta lausunnot toimivaltaisilta toimielimiltä, vaikuttamistoimielimiltä sekä varaa kuntalaisille mahdollisuuden esittää näkemyksensä viimeistään 16.10.2026
    - asettaa asiakirjan julkisesti nähtäville kunnan internet-sivustolle, tiedottaa asiasta sekä jakaa yleisissä viestintävälineissä sähköisen kyselyn, johon voi vastata viimeistään 16.10.2026
    - järjestää yleiset kuulemis- ja vuorovaikutustilaisuudet Herralan koululla 23.9.2026 ja kunnan pääkirjastolla 1.10.2026 klo 18.00-20.00.
2. todeta, että lausunto- ja kuulemiskierrokselle lähetettävä asiakirja on jatkovalmistelun pohjana oleva valmisteluluonnos,
3. todeta, että lausuntojen, kuulemisten ja muun saadun aineiston perusteella asiaa jatkovalmistellaan

4. valita kuulemis- ja vuorovaikutustilaisuuksiin puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan johtamaan tilaisuuksia

Äänestykset
Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät ?JAA?.
Ne, jotka kannattavat Ronkaisen esitystä jatkovalmisteluun lähettämistä, äänestävät ?EI?.

Jaa
Kristiina Joensuu
Kirsi Kemppainen
Teemu Laine
Pasi Jalonen
Mika Lampola
Ei
Jari Ronkainen
Jarkko Niemi
Anne Suomäki
Toini Louekoski-Huttunen
Elli Tervala
Mika Halme

Päätös
Kunnanhallitus päätti palauttaa asian jatkovalmisteluun, siten että Herralan koulu säilytetään ja Heinsuon koulu säilyy 5-9 luokkien kouluna.

Merk. Keskustelun kuluessa Jari Ronkainen esitti Jarkko Niemen ensin kannattamana, että asia palautetaan jatkovalmisteluun, siten että Herralan koulu säilytetään ja Heinsuon koulu säilyy 5-9 luokkien kouluna.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu ehdotus jatkovalmisteluun lähettämisestä ja rajasi keskustelun jatkovalmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on kannatettu ehdotus jatkovalmisteluun lähettämisestä, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys.

Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät ?JAA?.

Ne, jotka kannattavat Ronkaisen esitystä jatkovalmisteluun lähettämistä, äänestävät ?EI?.

Äänestyksessä annettiin 11 ääntä, 5 JAA (Kristiina Joensuu, Kirsi Kemppainen, Teemu Laine, Pasi Jalonen, Mika Lampola) , 6 EI (Jari Ronkainen, Jarkko Niemi, Anne Suomäki, Toini Louekoski-Huttunen, Elli Tervala, Mika Halme)

Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen päättäneen palauttaa asian jatkovalmisteluun.

Merk. Keskustelun kuluessa Pasi Jalonen esitti, että asia palautetaan jatkovalmisteluun, siten että tutkitaan Heinsuon koulun muuttamista 7-9 luokkien kouluksi 2030 alkaen.

Puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen kannattamattomana.

Merk. Keskustelun kuluessa Elli Tervala esitti , että asia palautetaan jatkovalmisteluun, siten että tarkastellaan tasapuolisena vaihtoehtona yhden yläkoulun mallia: Heinsuon koulun muuttamista 7-9 luokkien kouluksi. Valmistelussa tulee osallistaa Heinsuon koulun arkeen ja koulutyön suunniteluun osallistuvat johtajat ja henkilökunta.

Puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen kannattamattomana.

Kunnanhallitus, 28.09.2026, § 262

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 Palvelusuunnitelma lausuntoluonnos KHall 28092026
2 Hollolan_veto__ja_pitovoiman_lisääminen_Valtuustoaloite VERKKOJULKINEN
3 Aloite_Keski_Hollolan_elinvoima_ja_tulevaisuus

Oheismateriaali

1 Palvelusuunnitelma Vaikutusten Ennakkoarviointi Kooste KHall 28092026
2 FCG Hollolan palveluverkon optimointi valtuustoseminaari 22012026
3 pöytäkirjankohta SiHy §45 15.4.2026
4 Lausunto pohjaesityksestä 15.4.2026
5 VAE oppilaaksiottoalueet kevät2026
6 Talousnäkymät SiHy 15 huhtikuu 2026
7 Palvelusuunnitelma evaukset 2026
8 Palvelusuunnitelma muutokset ja kustannukset
9 Alkuluokkaopetus Hollolassa
10 Tuen järjestäminen Hollolassa
11 EVA 5-6-luokkien sijoittuminen palveluverkossa
12 Palvelusuunnitelma, kuntalaiskysely Vertailuraportti
13 Vaikutusten ennakkoarviointi Nykytilanne vs pohjaesitys 4_2026
14 Lausunto_ palvelusuunnitelmasta_ 24.3.2026_ elinvoimavaliokunta
15 Liite 1 tarkasteltavien kohteiden perustiedot
16 Liite 2 yhteenveto v.2025 tehdyt sisäilmaan liittyvät tutkimukset ja korjausehdotukset
17 Liite 3 Palvelusuunnitelma, muutokset ja kustannukset
18 Hollolan_veto__ja_pitovoiman_lisääminen Pöytäkirjan_ote_Sivistys__ja_hyvinvointivaliokunta___15.04.2026
19 Hollolan_veto__ja_pitovoiman_lisääminenPöytäkirjan_ote_Elinvoimavaliokunta___28.04.2026

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelma linjaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sekä siihen kiinteästi liittyvien toimintojen kokonaisuutta valtuustokaudella 2025-2029. Palvelusuunnitelma on kunnanvaltuuston strateginen linjaus- ja tahdonilmaisuasiakirja, jolla valtuusto ilmaisee valtuustokautta koskevan tavoitetilansa suunnitelmassa mainittujen palvelujen kehittämisestä sekä ohjaa jatkovalmistelua, taloussuunnittelua ja palveluverkon kokonaisuuden arviointia.

Palvelusuunnitelman kokonaistalousvaikutukseksi on arvioitu vuositasolla noin yhden miljoonan euron toimintamenojen vähenemä, kun linjaukset on pantu täytäntöön.

Yhteenvetotaulukko

(+ = vähennys)	Toiminta	Poistot	Alaskirjaus	Investointien muutos
Herrala	390 000	90 000	-765 000	720 000
Nostava	-75 000	-10 000	0	-200 000
Koulurinne	185 000	0	0	0
Kalliolan päiväkoti	145 000	65 000	-444 000	185 000
Kalliolan koulu	-40 000	0	0	(600 000)
Pyhäniemen päiväkoti	125 000	15 000	-150 000	200 000
Pyhäniemen koulu	0	-13 333	0	-200 000
Heinsuon koulu	-25 000	0	0	(400 000)
Tuen järjestäminen	225 000	0	0	0
Opetustuntien vähenemä	180 000	0	0	0
Vaativa esiopetus Kangas	175 000	0	0	0
Arvioidut kohteet	**1 285 000**	**146 667**	**-1 359 000**	**705 000**
			Sis Leasing koulut->	-295 000
Herrala-Nostava ei muutosta	-315 000	-80 000	765 000	-520 000
Heinsuo ei muutosta	25 000	0	0	400 000
POHJAESITYS	**995 000**	**66 667**	**-594 000**	**290 000**
			Sis Leasing koulut->	-310 000

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmaluonnos **liitteenä.**

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää:

1. käynnistää perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palvelusuunnitelmaa koskevan lausunto- ja kuulemiskierroksen;
    - pyytää asiakirjasta lausunnot sivistys- ja hyvinvointivaliokunnalta, elinvoimavaliokunnalta, nuorisovaltuustolta, vanhus- ja vammaisneuvostolta sekä varaa kuntalaisille mahdollisuuden esittää näkemyksensä viimeistään 20.10.2026

- asettaa asiakirjan julkisesti nähtäville kunnan internet-sivustolle, tiedottaa asiasta sekä jakaa yleisissä viestintävälineissä sähköisen kyselyn, johon voi vastata viimeistään 20.10.2026
- järjestää asiakirjan esittelytilaisuuden kunnan pääkirjastolla 13.10.2026 klo 18.00-20.00.

2. valita esittelytilaisuuteen pääkirjastolle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan johtamaan tilaisuutta

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti, siten että kirjaston esittelytilaisuuden puheenjohtajana toimii valtuuston puheenjohtaja Hakanen ja varapuheenjohtajana kunnanhallituksen puheenjohtaja Lampola.

Elinvoimavaliokunta, 06.10.2026, § 133

Valmistelijat / lisätiedot:

Heli Randell, elinvoimajohtaja, heli.randell@hollola.fi

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 28.9.2026 § 262 käynnistää perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palvelusuunnitelmaa koskevan lausunto- ja kuulemiskierroksen. Kunnanhallitus pyytää asiakirjasta lausunnot sivistys- ja hyvinvointivaliokunnalta, elinvoimavaliokunnalta, nuorisovaltuustolta, vanhus- ja vammaisneuvostolta sekä varaa kuntalaisille mahdollisuuden esittää näkemyksensä viimeistään 20.10.2026. Kunnanhallitus päätti asettaa asiakirjan julkisesti nähtäville kunnan internet-sivustolle, tiedottaa asiasta sekä jakaa yleisissä viestintävälineissä sähköisen kyselyn, johon voi vastata viimeistään 20.10.2026, Palvelusuunnitelman lausuntoluonnos.
Asiakirjan esittelytilaisuus järjestetään pääkirjastolla 13.10.2026 klo 18.00-20.00.

Elinvoiman palvelualueella on laadittu seuraava lausunto:

Elinvoimavaliokunta on antanut kokouksessaan 24.3.2026 § 50 varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmaan liittyvän selvityksen. Selvityksessä on otettu kantaa palvelusuunnitelman tarkastelun kohteena olevien kohteiden perustietoihin ja tehtyihin kuntotutkimuksiin, tarkasteltavien vaihtoehtojen vaikutuksiin elinvoiman palvelualueen henkilöstötarpeeseen (ruoka- ja siivouspalvelut, kiinteistönhoito), tarkasteltavien vaihtoehtojen vaikutukset päiväkotien ja koulujen muutostarpeisiin, vaikutuksiin joukkoliikenteeseen, sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen käyttöön sekä Nostavan Kyyhkylän asuinalueen vaikutus Nostavan koulun oppilasmääriin. Selvitys ja siihen liittyvät lausunnot löytyvät linkistä elinvoimavaliokunta 24.3.2026 § 50

Edellisen lausunnon lisäksi palvelualue haluaa kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin:

- Kunnan investointiohjelma perustuu valmisteluhetkellä käytettävissä olevaan tietoon rakennusten kunnosta, korjaustarpeista ja teknisestä käyttöiästä. Vanhojen rakennusten osalta kuntoon liittyy aina epävarmuustekijöitä, minkä vuoksi investointiohjelmaan voi tulla muutoksia suunnittelukauden aikana. Rakennusten kunto tarkentuu jatkoselvitysten, kuntotutkimusten tai käytön

aikaisten havaintojen perusteella. Tästä syystä investointiohjelmaan voi suunnittelukauden aikana tulla muutoksia esimerkiksi sisäilmaongelmien, rakenteellisten vaurioiden, taloteknisten järjestelmien vikojen, putkirikkojen tai muiden ennakoimattomien korjaustarpeiden vuoksi, jotka edellyttävät investointien priorisoinnin tai aikataulutuksen tarkistamista. Mahdolliset muutokset arvioidaan tapauskohtaisesti ja ne tuodaan päätöksentekoon talousarvion ja investointiohjelman osavuosikatsausten yhteydessä.
- Palvelualueen toiminnasta on tunnistettu ja sisällytetty talousarvioon 2027 ne säästötoimenpiteet, jotka ovat olleet mahdollisia ilman merkittäviä vaikutuksia kuntalaisille tuotettaviin palveluihin. Toimintaa, henkilöstörakennetta ja kustannuksia on arvioitu ja käytettävissä olevat säästömahdollisuudet on tunnistettu. Osa toiminnan tehostamisesta on tehty vuoden 2018 jälkeen kuten ruoka- ja siivouspalveluiden toiminnan tehostaminen.

Nykyisessä toimintaympäristössä ei ole löydettävissä merkittäviä uusia säästökohteita, joilla ei olisi vaikutusta kuntalaisten palveluihin tai palvelutasoon. Lisäsäästöjen toteuttaminen edellyttäisi jatkossa palvelutason heikentämistä tai palveluiden vähentämistä. Vaikutukset näkyisivät suoraan kuntalaisten arjessa esimerkiksi talvikunnossapidon laadun heikkenemisenä, katuvalaistuksen vähentämisenä, liikkumisen mahdollisuuksien vähentämisenä esimerkiksi jäähallin aukioloaikojen ja talviurheilumahdollisuuksien supistamisena tai kouluruokailun palvelutason alentumisena.
Jatkossa talouden tasapainottamista ei ole mahdollista toteuttaa ilman näkyviä vaikutuksia palveluiden saatavuuteen, laatuun tai käyttökokemukseen.

Ehdotus
Esittelijä: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Elinvoimavaliokunta päättää antaa yllä olevan palvelusuunnitelmaan liittyvän lausunnon kunnanhallitukselle.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 15.10.2026, § 119

Valmistelijat / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 28.9.2026 § 262 käynnistää perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palvelusuunnitelmaa koskevan lausunto- ja kuulemiskierroksen. Lausuntoa pyydettiin sivistys- ja hyvinvointivaliokunnalta, elinvoimavaliokunnalta, nuorisovaltuustolta sekä vanhus- ja vammaisneuvostolta. Lisäksi kuntalaisille varattiin mahdollisuus esittää näkemyksensä 20.10.2026 mennessä. Asiakirja asetettiin julkisesti nähtäville kunnan verkkosivuille, ja kuntalaisille avattiin sähköinen kysely.

Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueella on laadittu seuraava lausunto:

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta antoi kokouksessaan 15.4.2026 § 45 kunnanhallitukselle lausunnon varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmasta. Valiokunta piti pohjaehdotuksessa esitettyjä kuutta tarkastelukohtaa tärkeinä, mutta katsoi, ettei niiden erillinen käsittely anna riittävää kokonaiskuvaa palveluverkosta. Yksittäisiin kysymyksiin keskittyminen voi jättää huomiotta ratkaisujen keskinäiset riippuvuudet, pitkän aikavälin vaikutukset ja palveluverkon toimivuuden kokonaisuutena. Toimivan, taloudellisesti kestävän ja lapsen edun mukaisen palvelusuunnitelman laatiminen edellyttää siksi kokonaisvaltaista tarkastelua. Palvelualue korostaa aiemmassa lausunnossa esiin nostettuja näkökulmia myös kunnanhallituksen 14.9.2026 § 248 tekemän linjauksen jälkeen. Kunnahallituksen linjauksen mukaan Herralan koulu säilytetään ja Heinsuon koulu jatkaa vuosiluokkien 5–9 kouluna.

Oppilaaksiottoalueet, tuen järjestäminen ja alkuluokkatoiminta kuuluvat sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan päätösvaltaan. Valiokunta tarkastelee näitä kokonaisuuksia tarvittaessa valtuuston linjausten ja ohjauksen jälkeen. Yhden oppilaaksiottoalueen malli mahdollistaisi kiinteistöjen tehokkaamman käytön, kuljetusjärjestelyjen kokonaisvaltaisen suunnittelun sekä henkilöstöresurssien tarkoituksenmukaisen ja kustannustehokkaan kohdentamisen. Oppilasmäärien laskiessa on tärkeää, että kaikille kouluille pystytään ohjaamaan tarkoituksenmukainen määrä koulutulokkaita. Yhdessä oppilaaksiottoalueessa lähikouluksi osoitetaan ensisijaisesti koulu, johon ei tarvitse järjestää koululaiskuljetusta. Yhdessä oppilasottoalueessa Maakansan ja Vesikansanosalta yhtenäistä ohjausta tehdään vain erityisopetusryhmien osalta. Ohjauksen osalta on tärkeää, että esioppilas pystyy aloittamaan koulun samassa yksikössä. Alkuluokkatoiminnan jatkaminen edellyttää tehokkaampaa työnjakoa ja toiminnan resurssointia esiopetuksen opettajien ja alkuopettajien kesken.

Oppilasmäärien vähentyessä koulujen vapautuvia tiloja voidaan hyödyntää varhaiskasvatuksen tarpeisiin. Kalliolan ja Pyhäniemen kouluihin voidaan sijoittaa varhaiskasvatusyksiköt nykyisiin koulutiloihin osana tilankäytön tiivistämistä. Ratkaisu on valtuuston 11.5.2026 hyväksymän toimitilaohjelman mukainen, ja sen valmistelun lähtökohtana olisi lukuvuoden 2027–2028 alku. Järjestely tehostaisi vajaakäytössä olevien koulutilojen käyttöä, mahdollistaisi erillisistä päiväkotitiloista luopumisen ja vähentäisi kiinteistökustannuksia. Samassa yhteydessä sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan perustama väliaikainen Koulurinteen yksikkö olisi tarkoituksenmukaista lakkauttaa toimintakauden 2026–2027 jälkeen 1.8.2027. Heinsuon koulun jatkaessa vuosiluokkien 5–9 kouluna viidesluokkalaisten ohjauksen lisääminen kyläkouluilta Heinsuon kouluun vähentäisi jonkin verran Salpakankaan koulun neljäsluokkalaisten vuosittaista noin 60–70 oppilaan siirtotarvetta. Vastaanottavien koulujen tilat (Heinsuo, Salpakangas) on suunniteltu siten, että 5–6 luokkalaisten opetus pystytään järjestämään parhaiten niissä tiloissa. Nostavan ja Herralan osalta 5-6 luokkien palauttauttamisella on vaikutus varhaiskasvatuksen järjestämiseen kyseisillä kouluilla. Pyhäniemeen ei voi siirtää varhaiskasvatusyksikköä, jos 5-6 luokkalaiset palautettaisiin kyseiseen kouluun.

Palvelualueen toiminnasta on tunnistettu ja sisällytetty vuoden 2027 talousarvioon ne säästötoimenpiteet, jotka voidaan toteuttaa ilman merkittäviä vaikutuksia kuntalaisille tuotettaviin palveluihin. Toimintaa, henkilöstörakennetta ja kustannuksia on arvioitu kokonaisuutena, ja vuoden 2027 talousarvio sisältää 1,5 miljoonan euron säästötoimenpiteet. Uudet säästöt kohdistuisivat nykyisessä toimintaympäristössä

pääosin palvelualueen tuottamiin ei-lakisääteisiin palveluihin. Niiden toteuttaminen merkitsisi palvelutason heikentämistä tai palvelujen vähentämistä, ja vaikutukset näkyisivät suoraan eri-ikäisten kuntalaisten arjessa. Talouden tasapainottamista ei siten voida jatkossa toteuttaa ilman näkyviä vaikutuksia palvelujen saatavuuteen, laatuun tai käyttäjäkokemukseen. Palvelualue pitää välttämättömänä, että palvelusuunnitelmaa koskevat ratkaisut perustuvat toiminnallisten vaikutusten, henkilöstövaikutusten, taloudellisten vaikutusten ja tilankäytön kokonaisarviointiin.

Ehdotus
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää antaa yllä olevan palvelusuunnitelmaan liittyvän lausunnon kunnanhallitukselle.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merk.

Keskustelun kuluessa Hanna Rapatti ehdotti seuraavaa:

Lisäys tekstin "Heinsuon koulun jatkaessa vuosiluokkien 5–9 kouluna viidesluokkalaisten ohjauksen lisääminen kyläkouluilta Heinsuon kouluun vähentäisi jonkin verran Salpakankaan koulun neljäsluokkalaisten vuosittaista noin 60–70 oppilaan siirtotarvetta." jälkeen:

Palveluverkkosuunnitelman valmistelun yhteydessä tehdään vaihtoehtotarkastelu Heinsuon koulun toimimisesta 5.–9.-luokkien kouluna sekä samalla kunnan ainoana yläkouluna. Tarkastelu tehdään toteutuneiden ja tiedossa olevien oppilasmäärien, todellisten lukujärjestysten sekä opetustilojen tosiasiallisen käytön perusteella. Tarkastelussa selvitetään, voidaanko 7.–9.-luokkien opetus järjestää nykyisissä tiloissa lukujärjestys- ja tilasuunnittelua tehostamalla. Erityisesti tarkastellaan tavallisten luokkatilojen sekä kotitalous- ja käsityötilojen kapasiteettia ja käytettävyyttä nykyistä tehokkaammalla lukujärjestys- ja tilasuunnittelulla.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että Hanna Rapatin ehdotus raukesi kannattamattomana.

Kunnanhallitus, 02.11.2026, § 310

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 Varhaiskasvatuksen ja Perusopetuksen Palvelusuunnitelma - ehdotus valtuustolle
2 Hollolan_veto__ja_pitovoiman_lisääminen_Valtuustoaloite VERKKOJULKINEN
3 Aloite_Keski_Hollolan_elinvoima_ja_tulevaisuus

Oheismateriaali

1 Kysely Salpakankaan koulussa työskenteleville-tulokset
2 Analyysi palveluverkkokyselyn (kuntalaiset) yhteenvedosta.

3 Yhteenvetomuistio kuntaan saapuneista palautteista
4 Salpakankaan ja Heinsuon kouluratkaisu - Finwise 28.10.2026
5 Salpakankaan ja Heinsuon kouluratkaisu - Finwise - laaja selvitys
6 FCG Hollolan palveluverkon optimointi valtuustoseminaari 22012026
7 pöytäkirjankohta SiHy §45 15.4.2026
8 Lausunto pohjaesityksestä 15.4.2026
9 VAE oppilaaksiottoalueet kevät2026
10 Talousnäkymät SiHy 15 huhtikuu 2026
11 Palvelusuunnitelma evaukset 2026
12 Palvelusuunnitelma muutokset ja kustannukset
13 Alkuluokkaopetus Hollolassa
14 Tuen järjestäminen Hollolassa
15 EVA 5-6-luokkien sijoittuminen palveluverkossa
16 Palvelusuunnitelma, kuntalaiskysely Vertailuraportti
17 Vaikutusten ennakkoarviointi Nykytilanne vs pohjaesitys 4_2026
18 Lausunto_ palvelusuunnitelmasta_ 24.3.2026_ elinvoimavaliokunta
19 Liite 1 tarkasteltavien kohteiden perustiedot
20 Liite 2 yhteenveto v.2025 tehdyt sisäilmaan liittyvät tutkimukset ja korjausehdotukset
21 Liite 3 Palvelusuunnitelma, muutokset ja kustannukset
22 Hollolan_veto__ja_pitovoiman_lisääminen Pöytäkirjan_ote_Sivistys__ja_hyvinvointivaliokunta___15.04.2026
23 Hollolan_veto__ja_pitovoiman_lisääminenPöytäkirjan_ote_Elinvoimavaliokunta___28.04.2026

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman laadinta on käynnistetty kunnanhallituksen päätöksellä 18.8.2025 ja FCG Oy:n taustaselvityksellä. FCG Oy:n keskeisin viesti oli, että vuoteen 2032 kuntien perusopetuksessa on lähes -100 000 lasta vähemmän ja vastaava luku Hollolassa on lähes -600. Valtuuston hyväksymä vuoden 2026 talousarvio oli alijäämäinen, samoin kaikki taloussuunnitelmavuodet. Näistä lähtökohdista palvelusuunnitelmaan keskittyneessä valtuustoseminaarissa etsittiin 22.1.2026 ratkaisuja tilanteeseen.

Kunnanhallitus lähetti 2.2.2026 keskeiset FCG:n selvityksen pohjalta tehdyt jatkovalmistelulinjausesitykset lausunnolle valiokuntiin. Valiokuntien lausuntojen jälkeen kunnanhallitus 27.4.2026 päätti jatkovalmistelulinjauksista alkuperäisen esityksen mukaisesti. Kokonaissuunnitelmaa käsiteltiin 14.9.2026, jossa kaksi linjausta muutettiin äänestyksen jälkeen (Herralan koulun ja päiväkodin lakkauttaminen poistettiin, Heinsuon koulusta yhtenäiskoulu -linjauksen sijaan Heinsuon koulu jatkaa 5-9 luokka-asteen kouluna) ja palautuksen jälkeen kunnanhallitus 26.9.2026 asetti suunnitelman nähtäville, lausuttavaksi ja palautteen keräämiseksi sekä päätti yleisötilaisuuden järjestämisestä 13.10.2026.

Vuoden 2026 aikana kuntaan saapuneet kannanotot ja palautteet on koostettu yhdeksi asiakirjaksi, mikä on **liitteenä.**

20.10.2026 päättyneeseen palveluverkkokyselyyn vastasi 351 henkilöä. Kyselyä jaettiin mm. Wilma-viestien kautta oppilaille ja huoltajille. Vastaajamäärät eri kysymyksiin vaihtelevat 234:n ja 337:n välillä, avoimeen riskikysymykseen vastasi 179 ja tärkeintä tavoitetta koskevaan kysymykseen 140 henkilöä.

Tekoälypohjainen tiivistetty päätulkinta: Kyselyn selkein viesti ei ole yksittäisen nykyisen palveluverkkoratkaisun kannatus, vaan vaatimus siitä, että lasten koulupolun tulee olla ennakoitava, yhtenäinen ja arjessa toimiva. Samalla vastauksissa suhtaudutaan varauksellisesti keskittämiseen, oppilaiden siirtelyyn, suurten yksiköiden kasvuun sekä sellaisiin tehostamistoimiin, joiden käytännön vaikutuksia lasten arkeen ei ole vielä osoitettu.

Kyselyvastausten tekoälypohjainen kooste **liitteenä.**

Kunnanhallituksen käsittelyn 28.9.2026 jälkeen on lisäksi valmistunut Finwise Oy:n kuntakeskuksen koulujen oppilasvirtatarkastelu kolmen vaihtoehdon pohjalta: nykymalli, kahden yhtenäiskoulun malli sekä ala- ja yläkoulumalli. Raportin johtopäätös on, että kahden yhtenäiskoulun malli tarjoaa parhaat edellytykset toiminnan kehittämiseen mahdollistaen yhtenäisen koulupolun ja Salpakankaan pienten oppilaiden ruuhkan helpottamisen. Nykyinen malli on myös hyvä vaihtoehto ja perusteltu kompromissi (erityisesti, jos samalla siirrytään yhteen oppilaaksiottoalueeseen). Ala- ja yläkoulumalli on kokonaisuutena selvästi heikoin vaihtoehto. Heinsuon nykyinen aineopetuksen kapasiteetti mahdollistaa toteutuksen aikaisintaan 2030-luvun lopulla, merkittävin muutosinvestoinnein 2030-luvun alussa. Raporttitiivistelmä **liitteenä.**

Lisäksi on toteutettu Salpakankaan koulun henkilöstökysely. Kyselyvastausten yhteenveto **liitteenä.**

Palautteiden ja samanaikaisesti tehdyn tarkentavan valmistelun pohjalta asiakirjaan on tehty kunnanhallituksen 28.9.2026 käsittelyn jälkeen tiivistystä, lisäyksiä, muutoksia ja täydennyksiä, myös linjausesityksien osalta.

Palvelusuunnitelman tarkoituksena on luoda valtuustokauden yli vuoteen 2030 ulottuva kokonaisvaltainen palvelujen, investointien ja talouden yhteensovittava tarkastelu varhaiskasvatusta ja perusopetusta koskevien erillispäätösten sijaan.

Palvelusuunnitelma ilmaisee valtuuston tavoitetilan ja toimii jatkovalmistelun, taloussuunnittelun ja palveluverkon lähtökohtana, mutta ei korvaa hallintosäännön mukaista erillistä päätöksentekoa eikä siirrä toimivaltaa valtuustolle.

Asiakirja koskee valtuustokautta 2025–2029, eikä se ohjaa tulevien valtuustokausien päätöksentekoa.

Kokoukseen kutsutut asiantuntijat: Finwise Oy/Lassi Vuorela, sivistys- ja hyvinvointijohtaja Kim Strömmer, aluerehtori Sanna Plit-Rehula ja aluerehtori Anssi Vidman.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Ehdotus valtuustolle:
Valtuusto hyväksyy liitteen mukaisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman ja siihen kirjatut linjausehdotukset. Palvelusuunnitelma ilmaisee valtuuston tavoitetilan ja ohjaa jatkovalmistelua valtuustokaudeksi.

Äänestykset

Pohjaesitys JAA, Jalosen esitys EI. Jalonen: kuntakeskuksen koulujen osalta etenemme mallin B mukaisesti eli Heinsuon ja Salpakankaan koulut ovat yhtenäiskouluja

Jaa
Paavo Takala
Toini Louekoski-Huttunen
Anne Suomäki
Elli Tervala
Jari Ronkainen
Jarkko Niemi
Ei
Kristiina Joensuu
Teemu Laine
Pasi Jalonen
Kirsi Kemppainen
Mika Lampola

Päätös
Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti Teemu Laineen muutosesityksen: että Palvelusuunnitelmassa kohdassa 2.3 linjausesitys kirjataan muotoon: "Pyhäniemen varhaiskasvatusyksikkö sijoitetaan Pyhäniemen koulun tiloihin 1.8.2027 lähtien. Kalliolan varhaiskasvatusyksikön sijoittaminen Kalliolan koulun tiloihin tapahtuu aikaisintaan

1.8.2028 ja edellyttää jatkotarkennuksia kustannusten, ajoituksen sekä tilasuunnittelun osalta." Muutosesityksen mukainen esitys valtuustolle pöytäkirjan liitteenä.

Ehdotus valtuustolle:

Valtuusto hyväksyy liitteen mukaisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman ja siihen kirjatut linjausehdotukset. Palvelusuunnitelma ilmaisee valtuuston tavoitetilan ja ohjaa jatkovalmistelua valtuustokaudeksi.

Merk.

1. Keskustelun kuluessa Teemu Laine esitti Paavo Takalan ensin kannattamana, että Palvelusuunnitelmassa kohdassa 2.3 linjausesitys kirjataan muotoon: "Pyhäniemen varhaiskasvatusyksikkö sijoitetaan Pyhäniemen koulun tiloihin 1.8.2027 lähtien. Kalliolan varhaiskasvatusyksikön sijoittaminen Kalliolan koulun tiloihin tapahtuu aikaisintaan 1.8.2028 ja edellyttää jatkotarkennuksia kustannusten, ajoituksen sekä tilasuunnittelun osalta."

Puheenjohtaja totesi, että Kunnanhallitus päätti muutoksenyksimielisesti Laineen esityksen mukaisesti.

2. Keskustelun kuluessa Pasi Jalonen esitti Kirsi Kemppaisen ensin kannattamana, että kuntakeskuksen koulujen osalta etenemme mallin B mukaisesti eli Heinsuon ja Salpakankaan koulut ovat yhtenäiskouluja.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty kunnanjohtajan ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys.

Ne, jotka kannattavat kunnanjohtajan ehdotusta, äänestävät JAA.

Ne, jotka kannattavat Jalosen ehdotusta, äänestävät EI.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 11 ääntä, 6 JAA (Paavo Takala, Toini Louekoski-Huttunen, Anne Suomäki, Elli Tervala, Jari Ronkainen, Jarkko Niemi), 5 EI (Kristiina Joensuu, Teemu Laine, Pasi Jalonen, Kirsi Kemppainen, Mika Lampola).

Puheenjohtaja totesi hallituksen hyväksyneen kunnanjohtajan päätösesityksen.

3. Keskustelun kuluessa Elli Tervala esitti, että 0-2 luokkien tilantarpeen ratkaisemiseksi perustetaan Keski-Hollolan alueelle väliaikainen yksikkö näitä luokkatasoja varten.

Puheenjohtaja totesi, esityksen rauenneen kannattamattomana.

Valtuusto, 09.11.2026, § 70

Liitteet

1 Varhaiskasvatuksen ja Perusopetuksen Palvelusuunnitelma - ehdotus valtuustolle
2 Hollolan_veto__ja_pitovoiman_lisääminen_Valtuustoaloite VERKKOJULKINEN
3 Aloite_Keski_Hollolan_elinvoima_ja_tulevaisuus

Oheismateriaali

1 Kysely Salpakankaan koulussa työskenteleville-tulokset
2 Analyysi palveluverkkokyselyn (kuntalaiset) yhteenvedosta.
3 Yhteenvetomuistio kuntaan saapuneista palautteista
4 Salpakankaan ja Heinsuon kouluratkaisu - Finwise 28.10.2026
5 Salpakankaan ja Heinsuon kouluratkaisu - Finwise - laaja selvitys
6 FCG Hollolan palveluverkon optimointi valtuustoseminaari 22012026
7 pöytäkirjankohta SiHy §45 15.4.2026
8 Lausunto pohjaesityksestä 15.4.2026
9 VAE oppilaaksiottoalueet kevät2026
10 Talousnäkymät SiHy 15 huhtikuu 2026
11 Palvelusuunnitelma evaukset 2026
12 Palvelusuunnitelma muutokset ja kustannukset
13 Alkuluokkaopetus Hollolassa
14 Tuen järjestäminen Hollolassa
15 EVA 5-6-luokkien sijoittuminen palveluverkossa
16 Palvelusuunnitelma, kuntalaiskysely Vertailuraportti
17 Vaikutusten ennakkoarviointi Nykytilanne vs pohjaesitys 4_2026
18 Lausunto_ palvelusuunnitelmasta_ 24.3.2026_ elinvoimavaliokunta
19 Liite 1 tarkasteltavien kohteiden perustiedot

20 Liite 2 yhteenveto v.2025 tehdyt sisäilmaan liittyvät tutkimukset ja korjausehdotukset
21 Liite 3 Palvelusuunnitelma, muutokset ja kustannukset
22 Hollolan_veto__ja_pitovoiman_lisääminen Pöytäkirjan_ote_Sivistys__ja_hyvinvointivaliokunta___15.04.2026
23 Hollolan_veto__ja_pitovoiman_lisääminenPöytäkirjan_ote_Elinvoimavaliokunta___28.04.2026

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman laadinta on käynnistetty kunnanhallituksen päätöksellä 18.8.2025 ja FCG Oy:n taustaselvityksellä. FCG Oy:n keskeisin viesti oli, että vuoteen 2032 kuntien perusopetuksessa on lähes -100 000 lasta vähemmän ja vastaava luku Hollolassa on lähes -600. Valtuuston hyväksymä vuoden 2026 talousarvio oli alijäämäinen, samoin kaikki taloussuunnitelmavuodet. Näistä lähtökohdista palvelusuunnitelmaan keskittyneessä valtuustoseminaarissa etsittiin 22.1.2026 ratkaisuja tilanteeseen.

Kunnanhallitus lähetti 2.2.2026 keskeiset FCG:n selvityksen pohjalta tehdyt jatkovalmistelulinjausesitykset lausunnolle valiokuntiin. Valiokuntien lausuntojen jälkeen kunnanhallitus 27.4.2026 päätti jatkovalmistelulinjauksista alkuperäisen esityksen mukaisesti. Kokonaissuunnitelmaa käsiteltiin 14.9.2026, jossa kaksi linjausta muutettiin äänestyksen jälkeen (Herralan koulun ja päiväkodin lakkauttaminen poistettiin, Heinsuon koulusta yhtenäiskoulu -linjauksen sijaan Heinsuon koulu jatkaa 5-9 luokka-asteen kouluna) ja palautuksen jälkeen kunnanhallitus 26.9.2026 asetti suunnitelman nähtäville, lausuttavaksi ja palautteen keräämiseksi sekä päätti yleisötilaisuuden järjestämisestä 13.10.2026.

Vuoden 2026 aikana kuntaan saapuneet kannanotot ja palautteet on koostettu yhdeksi asiakirjaksi, mikä on **liitteenä.**

20.10.2026 päättyneeseen palveluverkkokyselyyn vastasi 351 henkilöä. Kyselyä jaettiin mm. Wilma-viestien kautta oppilaille ja huoltajille. Vastaajamäärät eri kysymyksiin vaihtelevat 234:n ja 337:n välillä, avoimeen riskikysymykseen vastasi 179 ja tärkeintä tavoitetta koskevaan kysymykseen 140 henkilöä.

Tekoälypohjainen tiivistetty päätulkinta: Kyselyn selkein viesti ei ole yksittäisen nykyisen palveluverkkoratkaisun kannatus, vaan vaatimus siitä, että lasten koulupolun tulee olla ennakoitava, yhtenäinen ja arjessa toimiva. Samalla vastauksissa suhtaudutaan varauksellisesti keskittämiseen, oppilaiden siirtelyyn, suurten yksiköiden kasvuun sekä sellaisiin tehostamistoimiin, joiden käytännön vaikutuksia lasten arkeen ei ole vielä osoitettu.

Kyselyvastausten tekoälypohjainen kooste **liitteenä.**

Kunnanhallituksen käsittelyn 28.9.2026 jälkeen on lisäksi valmistunut Finwise Oy:n kuntakeskuksen koulujen oppilasvirtatarkastelu kolmen vaihtoehdon pohjalta: nykymalli, kahden yhtenäiskoulun malli sekä ala- ja yläkoulumalli. Raportin johtopäätös on, että kahden yhtenäiskoulun malli tarjoaa parhaat edellytykset toiminnan kehittämiseen mahdollistaen yhtenäisen koulupolun ja Salpakankaan pienten oppilaiden ruuhkan helpottamisen. Nykyinen malli on myös hyvä vaihtoehto ja perusteltu kompromissi (erityisesti, jos samalla siirrytään yhteen oppilaaksiottoalueeseen). Ala- ja yläkoulumalli on kokonaisuutena selvästi heikoin vaihtoehto. Heinsuon nykyinen aineopetuksen kapasiteetti mahdollistaa toteutuksen

aikaisintaan 2030-luvun lopulla, merkittävin muutosinvestoinnein 2030-luvun alussa. Raporttitiivistelmä **liitteenä.**

Lisäksi on toteutettu Salpakankaan koulun henkilöstökysely. Kyselyvastausten yhteenveto **liitteenä.**

Palautteiden ja samanaikaisesti tehdyn tarkentavan valmistelun pohjalta asiakirjaan on tehty kunnanhallituksen 28.9.2026 käsittelyn jälkeen tiivistystä, lisäyksiä, muutoksia ja täydennyksiä, myös linjausesityksien osalta.

Palvelusuunnitelman tarkoituksena on luoda valtuustokauden yli vuoteen 2030 ulottuva kokonaisvaltainen palvelujen, investointien ja talouden yhteensovittava tarkastelu varhaiskasvatusta ja perusopetusta koskevien erillispäätösten sijaan.

Palvelusuunnitelma ilmaisee valtuuston tavoitetilan ja toimii jatkovalmistelun, taloussuunnittelun ja palveluverkon lähtökohtana, mutta ei korvaa hallintosäännön mukaista erillistä päätöksentekoa eikä siirrä toimivaltaa valtuustolle.

Asiakirja koskee valtuustokautta 2025–2029, eikä se ohjaa tulevien valtuustokausien päätöksentekoa.

Ehdotus

Ehdotus valtuustolle:

Valtuusto hyväksyy liitteen mukaisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman ja siihen kirjatut linjausehdotukset. Palvelusuunnitelma ilmaisee valtuuston tavoitetilan ja ohjaa jatkovalmistelua valtuustokaudeksi.

Äänestykset
Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät JAA.
Ne, jotka kannattavat Jalosen ehdotusta jatkovalmisteluun lähettämisestä, äänestävät EI.

Jaa
Paavo Takala
Sanni-Maria Tiihonen
Petri Syrjälä
Anne Suomäki
Anssi Ikävalko
Jari Ronkainen
Kari Aaltonen
Enni Saxlin
Kari Hyytiä
Toini Louekoski-Huttunen
Marko Smeds
Teemu Kinnari
Petri Palo
Aki Markkola
Miikka Lönnqvist

Minna Kauhanen
Mari Kurisjärvi
Jarkko Niemi
Pia Salo
Hanna Rapatti
Erkki Arvila
Mikko Niipala
Minna Nieminen
Tommi Nurminen
Henna Hyytiä
Heidi Hakanen
Laura Repo
Janne Pylväinen
Hanna Paikkala
Harri Vinnamo
Elli Tervala
Minttu Ketonen
Hannele Kirvesoja

Ei
Pasi Jalonen
Minna Halme
Juha Rehula
Veli Penttilä
Kristiina Vanhala-Selin
Hannu Heikkilä
Kati Pölönen
Teemu Laine
Pentti Lampi
Tapani Ihalainen

Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät JAA.
Ne, jotka kannattavat Pölösen ehdotusta jatkovalmisteluun lähettämisestä, äänestävät EI.

Jaa
Petri Syrjälä
Paavo Takala
Anne Suomäki
Anssi Ikävalko
Miikka Lönnqvist
Harri Vinnamo
Toini Louekoski-Huttunen
Mari Kurisjärvi
Hanna Paikkala
Jarkko Niemi
Enni Saxlin
Jari Ronkainen
Marko Smeds
Kari Aaltonen

Kari Hyytiä
Laura Repo
Minna Nieminen
Teemu Kinnari
Pia Salo
Heidi Hakanen
Minna Kauhanen
Aki Markkola
Mikko Niipala
Tommi Nurminen
Janne Pylväinen
Petri Palo
Elli Tervala
Henna Hyytiä
Erkki Arvila
Kristiina Vanhala-Selin
Minttu Ketonen
Hannele Kirvesoja
Ei
Juha Rehula
Pasi Jalonen
Veli Penttilä
Minna Halme
Sanni-Maria Tiihonen
Teemu Laine
Hannu Heikkilä
Tapani Ihalainen
Hanna Rapatti
Pentti Lampi
Kati Pölönen

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merk.

Keskustelun kuluessa Pasi Jalonen esitti Kati Pölösen ensin kannattamana, että palvelusuunnitelman kohta Heinsuon koulu 5–9 palautetaan jatkovalmisteluun siten, että Heinsuon koulu on jatkossa 0–9-yhtenäiskoulu. Jatkovalmistelu ei estä palvelusuunnitelman hyväksymistä muilta osin.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty jatkovalmisteluun lähettämisestä kannatettu ehdotus, keskustelu tulee rajoittaa vain jatkovalmisteluun lähettämistä koskevaksi.

Keskustelun kuluessa Kati Pölönen esitti Pasi Jalosen ensin kannattamana, että palveluverkkosuunnitelman Herralan koulua koskeva kohta 2.2 palautetaan valmisteluun siten, että valmistelussa selvitetään Herralan koulun lakkauttaminen ja opetuksen järjestäminen jatkossa Nostavan koulussa.

Valmisteluun tulee sisällyttää tarvittava kuntalaisten kuuleminen sekä vaikutusten arviointi, jossa huomioidaan erityisesti lasten koulumatkat, oppimisen tuki ja turvallinen siirtyminen uuteen kouluyhteisöön.

Haluan korostaa, että esitykseni koskee ainoastaan Herralan koulua. Se ei estä palveluverkkosuunnitelman hyväksymistä muilta osin eikä Heinsuon yhtenäiskoulun kehittämisen etenemistä

Puheenjohtaja totesi, että koska keskustelun kuluessa asiassa on tehty kaksi jatkovalmisteluun lähettämisestä kannatettua ehdotusta, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys. Ensi äänestetään valtuutettu Jalosen esityksestä ja sen Jälkeen valtuutettu Pölösen ehdotuksesta. Puheenjohtajan esitys hyväksyttiin.

Äänestys 1:

Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät JAA.

Ne, jotka kannattavat Jalosen ehdotusta jatkovalmisteluun lähettämisestä, äänestävät EI.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 33 JAA-ääntä (Paavo Takala, Sanni-Maria Tiihonen, Petri Syrjälä, Anne Suomäki, Anssi Ikävalko, Jari Ronkainen, Kari Aaltonen, Enni Saxlin, Kari Hyytiä, Toini Louekoski-Huttunen, Marko Smeds, Teemu Kinnari, Petri Palo, Aki Markkola, Miikka Lönnqvist, Minna Kauhanen, Mari Kurisjärvi, Jarkko Niemi, Pia Salo, Hanna Rapatti, Erkki Arvila, Mikko Niipala, Minna Nieminen, Tommi Nurminen, Henna Hyytiä, Heidi Hakanen, Laura Repo, Janne Pylväinen, Hanna Paikkala, Harri Vinnamo, Elli Tervala, Minttu Ketonen, Hannele Kirvesoja) ja 10 EI-ääntä (Pasi Jalonen, Minna Halme, Juha Rehula, Veli Penttilä, Kristiina Vanhala-Selin, Hannu Heikkilä, Kati Pölönen, Teemu Laine, Pentti Lampi, Tapani Ihalainen).

Äänestys 2:

Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät JAA.

Ne, jotka kannattavat Pölösen ehdotusta jatkovalmisteluun lähettämisestä, äänestävät EI.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 32 JAA-ääntä (Petri Syrjälä, Paavo Takala, Anne Suomäki, Anssi Ikävalko, Miikka Lönnqvist, Harri Vinnamo, Toini Louekoski-Huttunen, Mari Kurisjärvi, Hanna Paikkala, Jarkko Niemi, Enni Saxlin, Jari Ronkainen, Marko Smeds, Kari Aaltonen, Kari Hyytiä, Laura Repo, Minna Nieminen, Teemu Kinnari, Pia Salo, Heidi Hakanen, Minna Kauhanen, Aki Markkola, Mikko Niipala, Tommi Nurminen, Janne Pylväinen, Petri Palo, Elli Tervala, Henna Hyytiä, Erkki Arvila, Kristiina Vanhala-Selin, Minttu Ketonen, Hannele Kirvesoja) ja 11 EI-ääntä (Juha Rehula, Pasi Jalonen, Veli Penttilä, Minna Halme, Sanni-Maria Tiihonen, Teemu Laine, Hannu Heikkilä, Tapani Ihalainen, Hanna Rapatti, Pentti Lampi, Kati Pölönen).

Äänestysten jälkeen puheenjohtaja totesi, että valtuusto on päättänyt jatkaa asian käsittely ja avasi keskustelun asiasta uudelleen.

Asian päättämisen jälkeen Kati Pölönen ilmoitti jätttävänsä eriävän mielipiteen palvelusuunnitelman kohdasta 2.2 (Kuntalaki §106).

Eriävä mielipide
Kati Pölönen, Palvelusuunnitelman kohta 2.2.

Tiedoksi
palvelualuejohtajat

Kunnanhallitus, § 312,02.11.2026
Valtuusto, § 71, 09.11.2026

§ 71
Tuloveroprosentin määrääminen vuodelle 2027

HOLDno-2026-840

Kunnanhallitus, 02.11.2026, § 312

Valmistelijat / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan tuloveroprosentista. Valtuuston on kuntalain 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa seuraavan vuoden veroprosentit (tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit) Verohallinnolle viimeistään edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Jos marraskuun 17. päivä on muu kuin arkipäivä, ilmoitus tulee tehdä viimeistään sitä seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä (Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta 150/1930 5 §). Vuoden 2027 tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit tulee näin ollen ilmoittaa Verohallinnolle viimeistään tiistaina 17.11.2026.

Vuoden 2026 tuloveroprosentti on 8,3 %. Vuoden 2027 talousarvion laadinnassa tuloveroprosenttina on käytetty 8,3 %. Talousarvioesitys on tuloksen osalta 0.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Ehdotus valtuustolle:

Valtuusto päättää, että Hollolan kunnan tuloveroprosentti vuodelle 2027 on 8,3 %.

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Valtuusto, 09.11.2026, § 71

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan tuloveroprosentista. Valtuuston on kuntalain 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa seuraavan vuoden veroprosentit (tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit) Verohallinnolle viimeistään edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Jos marraskuun 17. päivä on muu kuin arkipäivä, ilmoitus tulee tehdä viimeistään sitä seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä (Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta 150/1930 5 §). Vuoden 2027

tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit tulee näin ollen ilmoittaa Verohallinnolle viimeistään tiistaina 17.11.2026.

Vuoden 2026 tuloveroprosentti on 8,3 %. Vuoden 2027 talousarvion laadinnassa tuloveroprosenttina on käytetty 8,3 %. Talousarvioesitys on tuloksen osalta 0.

Ehdotus

Ehdotus valtuustolle:

Valtuusto päättää, että Hollolan kunnan tuloveroprosentti vuodelle 2027 on 8,3 %.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi
talouspäällikkö, talouspalvelut, kirjaamo

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 311,02.11.2026
Valtuusto, § 72, 09.11.2026

§ 72
Kiinteistöveroprosentti 2027

HOLDno-2026-763

Kunnanhallitus, 02.11.2026, § 311

Valmistelijat / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Kiinteistöverolain nojalla kiinteistöveron suorittaa kiinteistön omistaja verotusarvon ja kunnassa sovellettavan kiinteistöveroprosentin perusteella kiinteistön sijaintikunnalle.

Kiinteistöverolain (654/1992) 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentti määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella.

Valtuuston on kuntalain 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Vuoden 2027 kiinteistöveroprosentit on ilmoitettava verohallitukselle viimeistään marraskuun 17. päivänä 2026.

Ehdotus vuoden 2027 prosenteiksi ei sisällä muutosta vuoden 2026 prosentteihin.

Kiinteistöveroprosenttivälit vuodelle 2027 ovat seuraavat:

· Rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,93–2,00 %

· Maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 1,30-2,00 %

· Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,41-1,00 %

· Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,93–2,00 %

· Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä olevan enintään 3,10 %

· Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti voidaan määrätä välillä 0,00-2,00 %

· Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä välillä 2,00-6,00 %

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Ehdotus valtuustolle:

Hollolan vuoden 2027 kiinteistöveroprosenttien suuruudeksi määrätään:

- rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti 1,15 %
- maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30 %
- vakituisena asuntona käytettävien rakennusten veroprosentti 0,55 %
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 1,10 %

- yleishyödyllisten yhteisöjen veroprosentti 0,00 %
- rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti 3,00 %

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Valtuusto, 09.11.2026, § 72

Kiinteistöverolain nojalla kiinteistöveron suorittaa kiinteistön omistaja verotusarvon ja kunnassa sovellettavan kiinteistöveroprosentin perusteella kiinteistön sijaintikunnalle.

Kiinteistöverolain (654/1992) 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentti määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella.

Valtuuston on kuntalain 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Vuoden 2027 kiinteistöveroprosentit on ilmoitettava verohallitukselle viimeistään marraskuun 17. päivänä 2026.

Ehdotus vuoden 2027 prosenteiksi ei sisällä muutosta vuoden 2026 prosentteihin.

Kiinteistöveroprosenttivälit vuodelle 2027 ovat seuraavat:

· Rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,93–2,00 %

· Maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 1,30-2,00 %

· Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,41-1,00 %

· Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,93–2,00 %

· Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä olevan enintään 3,10 %

· Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti voidaan määrätä välillä 0,00-2,00 %

· Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä välillä 2,00-6,00 %

Ehdotus

Ehdotus valtuustolle:

Hollolan vuoden 2027 kiinteistöveroprosenttien suuruudeksi määrätään:

- rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti 1,15 %
- maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30 %
- vakituisena asuntona käytettävien rakennusten veroprosentti 0,55 %
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 1,10 %
- yleishyödyllisten yhteisöjen veroprosentti 0,00 %
- rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti 3,00 %

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi
talouspäällikkö, talouspalvelut, kirjaamo

Tarkastuslautakunta, § 60,02.09.2026
Ympäristöterveyslautakunta, § 38,08.09.2026
Työllisyyslautakunta, § 44,09.09.2026
Kunnanhallitus, § 267,28.09.2026
Kunnanhallitus, § 268,28.09.2026
Elinvoimavaliokunta, § 136,06.10.2026
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 107,07.10.2026
Ympäristöterveyslautakunta, § 46,13.10.2026
Työllisyyslautakunta, § 55,14.10.2026
Yhteistyötoimikunta, § 30,15.10.2026
Kunnanhallitus, § 296,26.10.2026
Kunnanhallitus, § 297,26.10.2026
Kunnanhallitus, § 313,02.11.2026
Valtuusto, § 73, 09.11.2026

§ 73
Vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma

HOLDno-2026-654

Tarkastuslautakunta, 02.09.2026, § 60

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

1 Tarkastuslautakunta talousarvio 2027 ja suunnitelma 2028-2030

Kunnanhallitus on antanut ohjeen vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman laadintaan.

Talousarvion laadintaohjeen mukaan talousarvioesitys sisältää laskelmien lisäksi palvelukuvauksen, palvelusuunnitelman vuodelle 2027 sekä suunnitelmavuosille 2028-2030, toiminnalliset tavoitteet, toimintaan liittyvät riskit sekä toimintaa kuvaavat tunnusluvut.

Tarkastuslautakunnalle on valmisteltu liitteenä oleva esitys talousarvioksi vuodelle 2027 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2028-2030.

Lautakunta käsittelee ja täydentää tarvittaessa pohjaesitystä kokouksen yhteydessä.

Ehdotus
Esittelijä: Aada Söyrilä, tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Tarkastuslautakunta päättää hyväksyä omalta osaltaan talousarvioesityksen vuodelle 2027 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2028-2030 ja valtuuttaa talouspäällikön tekemään tarvittavat muutokset talousarvioesitykseen, mikäli muutostarvetta esiintyy ennen ehdotuksen käsittelyä valtuustossa. Muutoksista tulee tiedottaa tarkastuslautakunnalle.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Ympäristöterveyslautakunta, 08.09.2026, § 38

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

1 Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2030 Päijät-Hämeen ympäristöterveys

Hollolan kunnanhallitus on antanut ohjeet vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman laadintaan.

Talousarvion laadintaohjeen mukaan talousarvioesitys sisältää laskelmien lisäksi toiminnan kuvauksen, palvelujen laajuutta kuvaavat tunnusluvut ja palvelusuunnitelman vuodelle 2027 sekä suunnitelmavuosille. Toiminnalliset tavoitteet perustuvat ympäristöterveydenhuollon valtakunnallisessa valvontasuunnitelmassa määritettyihin valvonnan tavoitteisiin.

Ympäristöterveydenhuollon taseyksikön talousarvioluvut (käyttötalous) sekä toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan riskit on esitetty liitteenä olevassa talousarviossa 2027 ja taloussuunnitelmassa 2028-2030. Ympäristöterveydenhuollon tilikauden tulos on 0 €. Investointeja ei esitetä vuodelle 2027 eikä suunnitelmavuosille.

Ympäristöterveyslautakunnan alaiset vastuualueet ovat: eläinlääkintähuolto, terveydensuojelu sekä ympäristöterveydenhuollon hallinto ja lautakunta. Ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä laaditun yhteistoimintasopimuksen mukaisesti talousarviossa on esitetty erikseen eläinlääkintähuollon, terveydensuojelun ja ympäristöterveydenhuollon hallinnon toimintatuotot ja toimintakulut. Hallinnon menot on jaettu toimintakulujen suhteessa eläinlääkinnän ja terveydensuojelun vastuualueille ja hallinnon välilliset kulut katetaan kokonaan näiden kahden vastuualueen omalla laskutuksella.

Ympäristöterveydenhuollon nettokustannukset eläinlääkintähuollosta ja terveydensuojelusta jaetaan sopijapuolille palveluhinnaston mukaisten palvelujen käytön suhteessa. Ympäristöterveydenhuollon palveluhinnasto on talousarvioehdotuksen liitteenä. Palveluhinnaston ja kuntakohtaisten suorite-ennusteiden perusteella on laskettu ennusteet kuntien maksuosuuksiksi.

Yhteistoimintasopimuksen kohdan seitsemän mukaan ympäristöterveyslautakunta tekee sopimuskuntia kuultuaan Hollolan kunnanhallitukselle toimintaansa koskevan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen. Ennen kunnanhallitukselle tehtävää esitystä sopimuskunnille varataan mahdollisuus määräajassa antaa kommenttinsa ympäristöterveydenhuollon talousarvioehdotuksesta.

Ehdotus
Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta lähettää liitteenä olevan ympäristöterveydenhuollon taseyksikön talousarvioehdotuksen vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman 2028-2030

sopimuskuntiin lausunnolle. Ympäristöterveyslautakunta käsittelee talousarvion kokouksessaan 13.10.2026 ja esittää sen hyväksyttäväksi Hollolan kunnanhallitukselle. Talousarvioehdotuksessa on esitetty arviot kuntien maksuosuuksista vuonna 2027 ja suunnitelmavuosina. Kuntien kannanotot talousarvioehdotukseen pyydetään toimittamaan 6.10.2026 mennessä Hollolan kunnan kirjaamoon.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Työllisyyslautakunta, 09.09.2026, § 44

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

1 Talousarvio 2027 ja suunnitelmavuodet 2028-2030 Päijät-Hämeen työllisyysalue

Hollolan kunnanhallitus on antanut ohjeen vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028-2030 talousuunnitelman laadintaan.

Talousarvion laadintaohjeen mukaisesti talousarvioesitys sisältää laskelmien lisäksi, toiminnan kuvauksen, palvelujen laajuutta kuvaavat tunnusluvut ja palvelusuunnitelman vuodelle 2027 sekä suunnitelmavuosille.

Päijät-Hämeen työllisyysalueen taseyksikön talousarvioluvut (käyttötalous) sekä toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan riskit on esitetty liitteenä olevassa talousarviossa 2027 ja taloussuunnitelmassa 2028-2030. Päijät-Hämeen työllisyysalueen tilikauden tulos on 0 €. Investointeja ei esitetä vuodelle 2027 eikä suunnitelmavuosille. Kuntakohtaiset ennakoidut maksuosuudet on esitetty talousarviossa.

Työllisyyslautakunnan alaiset vastuualueet ovat: työllisyysaluepalvelut sekä työllisyysalueen hallinto ja lautakunta. Päijät-Hämeen työllisyysalueen järjestämisestä laaditun yhteistoimintasopimuksen mukaisesti talousarviossa on esitetty erikseen työllisyysaluepalvelut ja hallinto ja lautakunta. Hallinnon menot on vyörytetty toimintakulujen suhteessa työllisyysaluepalveluihin. Työllisyysaluepalveluiden alla ovat toimintoina lakisääteiset henkilöasiakkaiden palvelut, työllistymistä tukevat palvelut ja koulutuspalvelut, palkkatuki ja starttiraha sekä työnantaja-asiakkaiden palvelut.

Yhteistoimintasopimuksen kohdan kahdeksan mukaan työllisyyslautakunta tekee sopimuskuntia kuultuaan Hollolan kunnanhallitukselle toimintaansa koskevan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen. Ennen kunnanhallitukselle tehtävää esitystä, sopimuskunnille varataan mahdollisuus määräajassa antaa kommentinsa työllisyysalueen talousarvioehdotuksesta.

Ehdotus
Esittelijä: Anne Tapaila, työllisyysaluejohtaja

Työllisyyslautakunta lähettää liitteenä olevan työllisyysalueen taseyksikön talousarvioehdotuksen vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman 2028-2030

sopimuskuntiin lausunnolle. Työllisyyslautakunta käsittelee talousarvion lokakuun 2026 kokouksessaan ja esittää sen hyväksyttäväksi Hollolan kunnanhallitukselle. Talousarvioehdotuksessa on esitetty arviot kuntien maksuosuuksista vuonna 2027 ja suunnitelmavuosina. Kuntien kannanotot talousarvioehdotukseen pyydetään toimittamaan 7.10.2026 mennessä Hollolan kunnan kirjaamoon kirjaamo(at)hollola.fi.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, 28.09.2026, § 267

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2030 Päijät-Hämeen ympäristöterveys

Hollolan kunnanhallitus saa lausuttavaksi jo valmisteluvaiheessa yhdeksän kunnan yhteisen ympäristöterveydenhuollon talousarvioesityksen. Esitys liitteenä.

Päijät-Hämeen ympäristöterveys tuottaa lakisääteiset ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon palvelut yhdeksälle kunnalle ja kaupungille. Vastuukuntana toimii Hollola. Toimintaan ei suunnitella merkittäviä rakenteellisia muutoksia vuonna 2027

- Seudullinen ympäristöterveys kykenee toteuttamaan lakisääteiset tehtävänsä nykyisellä palvelutasolla.
- Kokonaistalous
    - Osana Hollolan kunnan talouden tasapainotusohjelmaa toimialueelle on osoitettu 50 000 euron tasapainotusvaade, mikä esityksessä toteutuu pääosin asiakas- ja valvontamaksuja korottaen.
        - liikevaihto 3,323 milj. eurosta 3,372 milj. euroon (+1,5 %)
        - toimintakulut kasvavat noin 49 100 euroa (+1,48 %)
        - henkilöstökulut muodostavat noin 68 % menoista
        - tilikauden tulos on talousarvion mukaan nolla.
        - Kuntien maksuosuudet lasketava 1,1 % eli n. 24 000 euroa
- Hollolan kokonaismaksuosuus laskee noin 14 300 euroa (-4,3 %) vuoteen 2026 verrattuna laskee vuonna 2027
- Eläinsuojeluvalvonnan kasvava työmäärä edellyttää edelleen lisäresursointia, eikä valvonnan kuormitus ole vielä normalisoitunut.
    - määräaikaisen kolmannen valvontaeläinlääkärin virkaa jatketaan vuonna 2027
- Toimipisteverkostoon tai palveluverkkoon ei esitetä muutoksia suunnitelmakaudella 2027–2030
- Pitkän aikavälin epävarmuutta aiheuttavat valtakunnalliset linjaukset ympäristöterveyden valvontayksiköiden koon kasvattamisesta sekä mahdolliset tulevat lainsäädäntömuutokset.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan Päijät-Hämeen Ympäristöterveyshuollon talousarviosta vuodelle 2027 osalta seuraavaa:

Talousarvio on kokonaisuutena maltillinen ja vakauteen tähtäävä, mikä tukee Hollolan talouden tasapainottamista. Henkilöstön työssäjaksamiseen tulee kiinnittää jatkossakin huomiota.

Merkittävin seurattava asia on eläinsuojeluvalvonnan resurssitilanne ja siitä aiheutuvat kustannus- ja henkilöstövaikutukset. Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset ja niiden ennakointi on keskeistä. Ympäristöterveydenhuollolle voi muodostua merkittäviä lisätehtäviä, mikäli Afrikkalainen sikarutto leviää toiminta-alueelle.

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, 28.09.2026, § 268

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 Talousarvio 2027 ja suunnitelmavuodet 2028-2030 Päijät-Hämeen työllisyysalue

Hollolan kunnanhallituksella on mahdollisuus ottaa kantaa Päijät-Hämeen työllisyysalueen budjettiin jo valmisteluvaiheessa.

Vuosi 2027 on Päijät-Hämeen työllisyysalueen kolmas täysi toimintavuosi. Käynnistysvaihe on saatu päätökseen, ja painopiste siirtyy palvelujen vaikuttavuuden, työllisyysvaikutusten ja kustannustehokkuuden parantamiseen. Palvelurakenne, asiakasprosessit ja kuntien kanssa tehdyt palvelusopimukset ovat vakiintuneet.

Työllisyysalueen keskeisiksi tavoitteiksi vuodelle 2027 on asetettu:

- pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen
- työvoiman saatavuuden parantaminen yrityksille
- työnhakijoiden osaamisen kehittäminen
- kuntien elinvoiman vahvistaminen

Vuoden 2027 toimintamenot ovat yhteensä noin 8,7 miljoonaa euroa, mikä merkitsee noin 1,7 prosentin kasvua vuoteen 2026 verrattuna. Talousarvio on laadittu tasapainoon. Hollolan maksuosuus vuonna 2027 on yhteensä 1,972 milj. euroa, missä kasvua vuoteen 2026 verrattuna 32 500 euroa (+1,7 %). Maksuosuus muodostuu 75 % laajan työttömyyden perusteella, 20 % työikäisen väestön perusteella ja 5 % vieraskielisten määrän perusteella.

Keskeiset muutokset:

- Liikevaihto kasvaa 8,56 milj. eurosta 8,70 milj. euroon.

- Henkilöstökulut hieman laskevat (-0,5 %).
- ICT- ja palveluostoihin kohdistuu säästöjä.
- Yrityksille ja yrittäjille myönnettävien tukien sekä aiheuttamisperiaatteella kohdistuvien kustannusten määrärahoja kasvatetaan noin 200 000 eurolla. [

Työllisyysalue arvioi, että Päijät-Hämeen työttömyystilanne säilyy vaikeana. Pitkittynyt heikko taloussuhdanne on lisännyt lomautuksia ja irtisanomisia maakunnassa. Samalla työmarkkinoiden rakennemuutos kasvattaa uuden osaamisen ja muuntokoulutuksen tarvetta.

Työllisyysalue valmistautuu hyödyntämään äkillisen rakennemuutoksen (ÄRM) rahoitusta ja Euroopan globalisaatiorahaston (EGR) rahoitusta työttömien kouluttamiseen ja yrittäjyyden tukemiseen vuoden 2027 aikana.

Vuoden 2027 alussa voimaan tuleva kotoutumislain uudistus lisää työvoimaviranomaisen tehtäviä merkittävästi. Työllisyysalueelle siirtyy muun muassa maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutuksen järjestämisvastuita. Asiakirjan mukaan uudistukseen osoitettu rahoitus ei kuitenkaan kata täysimääräisesti aiheutuvia kustannuksia.

Vuonna 2027 jatketaan asiakassegmentointiin perustuvan palvelumallin kehittämistä. Asiakkaat jaetaan nopeasti työllistyviin ja vahvempaa tukea tarvitseviin.

Erityistä huomiota kiinnitetään:

- työ- ja toimintakyvyn arviointiin
- pitkäaikaistyöttömien palveluketjuihin
- yritysyhteistyön vahvistamiseen
- työvoimakoulutusten kohdentamiseen yritysten osaamistarpeisiin.

Yhteistyötä tiivistetään erityisesti Päijät-Hämeen hyvinvointialueen, Business Lahden sekä Koulutuskeskus Salpauksen kanssa. [

Keskeisiä lautakuntatason tavoitteita ovat:

- nuorten työllistymisen edistäminen
- työnvälityksen vaikuttavuuden parantaminen
- yli kuusi kuukautta työttömänä olevien määrän vähentäminen
- tuetun työllistymisen palvelujen kehittäminen
- työ- ja toimintakyvyn arviointiprosessin rakentaminen
- uuden kotoutumislain mukaisen palveluprosessin käyttöönotto.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Hollolan kunnanhallitus toteaa lausuntonaan Päijät-Hämeen työllisyysalueen talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2027-2029 seuraavaa:

Työllisyysalueen talous kasvaa maltillisesti (+1,7 %), eikä toiminnassa esitetä merkittäviä rakenteellisia muutoksia. Valitut painopistealueet vastaavat kunnan tavoitteita. Talousarvion merkittävin strateginen painopiste Hollolan näkökulmasta on pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen, koska sillä on suora vaikutus kunnan rahoitusvastuuseen. Kunta pitää erittäin tärkeänä siirtymää työvoimaviranomisen

perinteisestä roolista kohti elinvoimapalvelujen kumppanuusmallia, missä ennakoidaan työvoimatarpeita, kohdennetaan koulutusta, toteutetaan tiivistä yritys-, työllisyysalue- ja Business Lahti yhteistyötä sekä toteutetaan aktiivista työnvälitystä yrityksille.

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Elinvoimavaliokunta, 06.10.2026, § 136

Valmistelijat / lisätiedot:

Heli Randell, elinvoimajohtaja, heli.randell@hollola.fi
Leila Tupasela, taloussuunnittelija, leila.tupasela@hollola.fi

Liitteet

1 Elinvoiman palvelualueen talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2030
2 Investoinnit 2027-2036

Kunnanhallitus on antanut ohjeen vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027-2030 taloussuunnitelman laadintaan.

Talousarvion laadintaohjeen mukaan talousarvioesitys sisältää laskelmien lisäksi palvelukuvauksen, palvelusuunnitelman vuodelle 2027 sekä suunnitelmavuosille 2028-2030, toiminnalliset tavoitteet, toimintaan liittyvät riskit sekä toimintaa kuvaavat tunnusluvut.

Talousarvioesityksen mukainen toimintakate elinvoiman palvelualueen osalta vuonna 2027 on -5 966 900 euroa. Vesihuoltolaitoksen vuoden 2027 ylijäämä on 100 000 euroa.

Elinvoiman palvelualueen talousarvioesitys sekä investoinnit on esitetty liitteissä.

Ehdotus
Esittelijä: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Elinvoimavaliokunta

1. hyväksyy omalta osaltaan palvelualueen talousarvioesityksen vuodelle 2027 sekä vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman.

2. päättää esittää kunnanhallituksen ja valtuuston hyväksyttäväksi palvelualueensa talousarvioesityksen vuodelle 2027 sekä vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman.

3. valtuuttaa palvelualuejohtajan tekemään tarvittavat muutokset talousarvioesitykseen, mikäli muutostarvetta esiintyy ennen ehdotuksen käsittelyä valtuustossa. Muutoksista tiedotetaan valiokunnalle.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 07.10.2026, § 107

Valmistelijat / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi

Liitteet

1 Sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelualueen talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2030

Kunnanhallitus on antanut ohjeen vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman laadintaan.

Talousarvion laadintaohjeen mukaan talousarvioesitys sisältää laskelmien lisäksi palvelukuvauksen, palvelusuunnitelman vuodelle 2027 sekä suunnitelmavuosille 2028-2030, toiminnalliset tavoitteet, toimintaan liittyvät riskit sekä toimintaa kuvaavat tunnusluvut.

Talousarvioesityksen mukainen toimintakate sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelualueen osalta vuonna 2027 on -57 029 500 euroa.

Sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelualueen talousarvioesitys liitteissä.

Ehdotus
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta

1. Hyväksyy omalta osaltaan palvelualueen talousarvioesityksen vuodelle 2027 sekä vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman.
2. Päättää esittää kunnanhallituksen ja valtuuston hyväksyttäväksi palvelualueensa talousarvioesityksen vuodelle 2027 sekä vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman.
3. Valtuuttaa palvelualuejohtajan tekemään tarvittavat muutokset talousarvioesitykseen, mikäli muutostarvetta esiintyy ennen ehdotuksen käsittelyä valtuustossa. Muutoksista tiedotetaan valiokunnalle.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merk. Asiantuntijoina kuultavana olivat perusopetuksen rehtori, vapaa-aikapäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö, hallinto- ja talousjohtaja, talouspäällikkö ja taloussuunnittelija.

Ympäristöterveyslautakunta, 13.10.2026, § 46

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

1 Lausunto Hartola kh 21.9.2026 § 139 Ympäristöterveyden vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma
2 Lausunto Hollola kh 28.9.2026 § 267 Ympäristöterveyslautakunnan vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma
3 Lausunto Heinola kh 28.9.2026 § 176 Ympäristöterveyslautakunnan vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma
4 Lausunto Iitti kh 21.9.2026 § 156 Ympäristöterveyden vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma
5 Lausunto Kärkölä kh 28.9.2026 § 177 Ympäristöterveyden vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma
6 Lausunto Orimattila kh 28.9.2026 § 403 Vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma, Päijät-Hämeen ympäristöterveys
7 Lausunto Padasjoki kh 28.9.2026 § 157 Lausunnon antaminen Päijät-Hämeen ympäristöterveyden vuoden 2027 talousarviosta ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelmasta
8 Lausunto Sysmä kh 28.9.2026 § 227 Päijät-Hämeen ympäristöterveyden vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma

Ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä laaditun yhteistoimintasopimuksen mukaan ympäristöterveyslautakunta tekee sopimuskuntia kuultuaan Hollolan kunnanhallitukselle toimintaansa koskevan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen.

Ympäristöterveyslautakunta on käsitellyt 8.9.2026 seudullisen ympäristöterveydenhuollon taseyksikön talousarvioesityksen vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman 2028-2030 ja lähettänyt sen lausunnolle sopimuskuntiin.

Lausunto esityksestä saatiin 6.10.2026 määräaikaan mennessä Heinolan ja Orimattilan kaupungeilta sekä Hartolan, Hollolan, Iitin, Kärkölän, Padasjoen ja Sysmän kunnilta. Lausunnoissa ei tuotu esille muutostarpeita lausunnolla olleeseen talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitykseen. Lausunnoissa pidettiin myönteisenä kuntien maksuosuuden pienenemistä. Niissä nostettiin esille mm. palvelujen tasapuolisuus kaikissa kunnissa, nykyisen palveluverkon säilyttäminen sekä suoritteiden ja talouden läpinäkyvä ja säännöllinen seuranta ja raportointi sopimuskunnille.

Terveydensuojelun vastuualueella toimintakulut laskevat 0,1 % verrattuna 2026 talousarvioon. Toimintatuotot kokonaisuudessaan laskevat 0,1 %, ulkoiset maksutuotot nousevat 3,6 % ja kuntien maksuosuudet laskevat 2,3 %.

Eläinlääkintähuollon toimintakulut nousevat 2,9 %. Toimintatuotot kokonaisuudessaan nousevat 2,9 %, ulkoiset myyntituotot nousevat 61,4 % (41 100 €), tämä johtuu klinikkamaksujen paremmasta ennustettavuudesta vuodelle 2027. Kuntien maksuosuudet laskevat 0,4 %.

Ympäristöterveydenhuollon nettokustannukset eläinlääkintähuollosta ja terveydensuojelusta jaetaan sopijapuolille palveluhinnaston mukaisten palvelujen käytön suhteessa. Palveluhinnaston ja kuntakohtaisten suorite-ennusteiden perusteella on laskettu ennusteet kuntien maksuosuuksiksi.

Ehdotus
Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta

1. hyväksyy osaltaan ympäristöterveydenhuollon taseyksikön talousarvioesityksen vuodelle 2027 ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman.
2. päättää esittää Hollolan kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi ympäristöterveydenhuollon taseyksikön talousarvioesityksen vuodelle 2027 sekä vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Työllisyyslautakunta, 14.10.2026, § 55

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

1 Talousarvio 2027 ja suunnitelmavuodet 2028-2030 Päijät-Hämeen työllisyysalue
2 Lausunto Asikkala kh 28.9.2026 § 217 Lausunto Päijät-Hämeen työllisyysalueen vuoden 2027 talousarviosta ja vuosien 2028-2029 taloussuunnitelmasta
3 Lausunto Hartola kh 21.9.2026 § 140 Päijät-Hämeen työllisyysalueen talousarvioehdotuksesta 2027 ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelmasta
4 Lausunto Heinola kh 28.9.2026 § 178 Työllisyyslautakunnan vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma
5 Lausunto Hollola kh 28.9.2026 § 268 Työllisyyslautakunnan vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028 2030 taloussuunnitelma
6 Lausunto Iitti kh 21.9.2026 § 157 Työllisyyslautakunnan vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028 2030 taloussuunnitelma
7 Lausunto Kärkölä kh 28.9.2026 § 176 Työllisyysalueen taseyksikön talousarvioehdotuksesta vuodelle 2027 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2028-2030
8 Lausunto Orimattila kh 28.9.2026 § 404 Työllisyysalueen talousarvioehdotuksesta vuodelle 2027
9 Lausunto Padasjoki kh 28.9.2026 § 158 Lausunnon antaminen Päijät-Hämeen työllisyysalueen talousarvioehdotuksesta 2027 ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelmasta
10 Lausunto Sysmä kh 28.9.2026 § 226 Työllisyysalueen taseyksikön talousarvioehdotus vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma vuosille 2028-2030

Päijät-Hämeen työllisyysalueen muodostamisesta sekä lakisääteisten palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta laaditun yhteistoimintasopimuksen mukaan työllisyyslautakunta tekee sopimuskuntia kuultuaan Hollolan kunnanhallitukselle toimintaansa koskevan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen.

Työllisyyslautakunta on käsitellyt 9.9.2026 Päijät-Hämeen työllisyysalueen taseyksikön talousarvioesityksen vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman 2028-2030 ja lähettänyt sen lausunnolle sopimuskuntiin.

Lausunto esityksestä saatiin 7.10.2026 määräaikaan mennessä Heinolan ja Orimattilan kaupungeilta, Asikkalan, Hartolan, Hollolan, Iitin, Kärkölän, Padasjoen ja Sysmän kunnilta. Sopimuskuntien lausunnoissa ei ole muutosehdotuksia esitettyyn talousarvioon numerojen osalta. Vuoden 2027 talousarvion kokonaislisäys on 1,7 % edelliseen vuoteen 2026 verrattuna.

Yhteistyösopimuksessa on myös sovittu, että kuluvan vuoden talouden käyttösuunnitelman toteutuma käsitellään työllisyyslautakunnassa osavuosikatsauksissa, ja toimitetaan tiedoksi sopimuskuntiin. Työnhakija-asiakkaille myönnettyja palkkatukia ja starttirahoja seurataan sidonta-asteittain, ja näistä raportoidaan kuukausittain kuntatapaamisissa, ja tuodaan tiedoksi lautakuntaan.

Ehdotus
Esittelijä: Anne Tapaila, työllisyysaluejohtaja

Työllisyyslautakunta

1. hyväksyy osaltaan työllisyysalueen taseyksikön talousarvioesityksen vuodelle 2027 ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman.
2. päättää esittää Hollolan kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi työllisyysalueen taseyksikön talousarvioesityksen vuodelle 2027 sekä vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Yhteistyötoimikunta, 15.10.2026, § 30

Valmistelijat / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Liitteet

1 Talouskatsaus ja TA2027 YTTK 15102026

Kunnnaan talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2030 on valmistelussa. Kunnanhalllitus käsittelee talousarviota ensimmäisen kerran 26.10.2026 ja esitys valtuustolle on arvioitu tapahtuvan 2.11.2026. Valtuusto käsittelee talousarviosesitystä marraskuun kokouksessa.

Kokouksessa katsauksen talousarvioon antaa hallinto- ja talousjohtaja Rantanen.

Ehdotus
Esittelijä: Armi Marttila, henkilöstöpäällikkö

Yhteistyötoimikunta merkitsee talousarviokatsauksen tiedoksi.

Päätös
Yhteistyötoimikunta merkitsi talousarviokatsauksen tiedoksi.

Kunnanhallitus, 26.10.2026, § 296

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi
Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Liitteet

1 Talousarvio 2027 ja suunnitelmavuodet 2028-2030 KH alaiset yksiköt

Talousarvion laadintaohjeen mukaan talousarvioesitys sisältää laskelmien lisäksi palvelukuvauksen, palvelusuunnitelman vuodelle 2027 sekä suunnitelmavuosille 2028-2030, toiminnalliset tavoitteet, toimintaan liittyvät riskit sekä toimintaa kuvaavat tunnusluvut.

Kunnanhallitus toimii päättävänä toimielimenä kunnanhallituksen alaisten yksiköiden osalta, jonka johdosta on valmisteltu talousarvioesitys kunnanhallituksen alaisten yksiköiden osalta.

Kunnanhallituksen alaisiin yksiköihin kuuluvat konsernipalvelut, strategian toteuttamiseen varattu erillinen määräraha, Hollolan kunnan maksuosuus ympäristöterveydenhuollon sekä työllisyysalueen kustannuksista sekä varaus käyttöomaisuuden myyntivoittoihin ja -tappioihin. Lisäksi tarkastustoimen talousarvio on sisällytetty em. määrärahakokonaisuuteen.

Talousarvioesityksen mukainen toimintakate kunnanhallituksen alaisten yksiköiden osalta vuonna 2027 on -5 723 700 euroa. Konsernipalvelujen toimintakate on talousarvioesityksessä -3 214 200.

Investointiosaan on kunnanhallituksen alaisten yksiköiden osalta varattu irtaimeen omaisuuteen sekä tietojärjestelmähankkeisiin yhteensä 267 000 euroa. Tarkempi investointierittely esitetään käyttösuunnitelmassa.

Esitys Kunnanhallituksen alaisten yksiköiden talousarvioksi vuodelle 2027 on liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee kunnanhallituksen alaisten yksiköiden talousarvioesityksen ja toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2027 sekä taloussuunnitelman vuosille 2028-2030 tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Kunnanhallitus, 26.10.2026, § 297

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

1 Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2030
2 Investointiohjelma 2027-2036

Kuntalain 110 § mukaan ?Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.?

Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kuntalaissa on säädetty myös alijäämän käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kertynyttä alijäämää, tulee talousarviossa ja –suunnitelmassa tai niiden hyväksymisen yhteydessä päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainoa arvioitaessa otetaan huomioon taseeseen kertyneet ylijäämät.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Talousarvion käyttötalousosassa on palvelualueittain esitetty valtuuston päätettäväksi määrärahat ja tuloarviot sekä toiminnalliset tavoitteet. Talousarvio sisältää myös tuloslaskelmaosan, investointiosan ja rahoitusosan. Lisäksi on esitetty konserniyhteisöjen tavoitteet sekä vesihuoltolaitos, Päijät-Hämeen ympäristöterveys sekä Päijät-Hämeen työllisyysalue -taseyksiköiden erillislaskelmat sekä kunnan strategisten riskien arviointi. Erillisenä liitteenä on investointiohjelma vuosille 2027–2036.

Talousarvioesityksen mukainen tulos vuodelle 2027 on 500 euroa ylijäämäinen.

Vuonna 2026 tuloveroprosentti on ollut 8,3 prosenttia. Kunnallis- ja kiinteistöveroihin ei esitetä muutoksia. Vuodelle 2027 ja taloussuunnitelmavuosille kunnallisvero on laskettu 8,3 tuloveroprosentin mukaan. Vuoden 2027 kunnallisveron tuotoksi arvioidaan 46,8 miljoonaa euroa. Hollolan kunnan yhteisöveron tuotoksi vuonna 2027 on arvioitu noin 3,1 miljoonaa euroa ja kiinteistöveron tuottoarvioksi 6,6 miljoonaa euroa. Verotulojen arvioinnissa on käytetty kuntaliiton veroennustekehikkoa.

Valtionosuuksien määränä on käytetty valtiovarainministeriön ja kuntaliiton ennakkolaskelmia vuoden 2027 valtionosuuksista. Hollolan kunnan vuoden 2027 valtionosuuksiksi on arvioitu 17,3 miljoonaa euroa. Lopulliset laskelmat ja päätökset saadaan vasta vuoden 2026 lopussa. Valtionosuudet sisältävät vuonna 2027 sote uudistukseen liittyvät takautuvasti perittävät erät, vuoden 2025 kehysriihessä päätetyn lisäleikkauksen, perustoimeentulotuen menojen kasvusta aiheutuvan vähennyksen sekä hallitusohjelman mukaisen indeksikorotuksen 2,8

prosenttiyksikköä vastaavan vähennyksen. Tulevien vuosien valtionosuuksiin vaikuttaa vahvasti ikärakenteessa tapahtuvat muutokset sekä valmisteilla oleva valtionosuusuusuudistus, joka ei tuo kunnille lisää rahaa vaan tulee jakamaan rahat uudella tavalla.

Hollolan kunnan toimintakulut vuonna 2027 ovat yhteensä 110,6 miljoonaa euroa. Toimintakulut pienenevät noin 1,3 miljoonaa euroa kuluvan vuoden talousarvioon nähden. Henkilöstökulut pienenevät noin 2,9 prosenttia eli noin 1,4 miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen laskua selittää ensisijaisesti vuonna 2026 käydyt Yt-neuvottelut.

Toimintatuottojen arvioidaan olevan vuonna 2027 noin 44,4 miljoonaa euroa, jotka vähenevät 1,7 prosenttia, eli noin 0,8 miljoonaa euroa. Toimintatuottojen lasku johtuu pääasiassa hankerahoitusten tuloista, työterveyden Kela korvauksista sekä kunnan sisäisen laskutuksen tuloista.

Toimintakatteen muutos on 0,8 prosenttia.

Talousarviovuoden bruttoinvestoinnit ovat yhteensä 17,3 miljoonaa euroa, josta vesihuoltolaitoksen investointien osuus on 2,6 miljoonaa euroa, kiinteistöinvestointien osuus 7,7 miljoonaa euroa, josta Hollola-talon investointi 6,0 miljoonaa euroa sekä kuntatekniikan investointien osuus 4,9 miljoonaa euroa. Maa-alueiden hankintaan varaudutaan noin 1,3 miljoonan euron määrärahalla. Irtaimen omaisuuden investointeihin on lisäksi varattu noin 1,0 miljoonaa euroa.

Vuoden 2027 talousarvion vuosikate kattaa suunnitelman mukaisista poistoista 88 prosenttia. Nettoinvestoinneista vuosikate kattaa noin 47,3 prosenttia.

Kunnan vahva rahoitustilanne tukee poikkeuksellisen korkeaa investointitasoa. Vuonna 2027 tullaan nostamaan vierasta pääomaa 4,0 miljoonaa euroa Vesihuoltolaitos taseyksikön investointeihin. Vuonna 2027 lainoja lyhennetään noin 1,7 miljoonaa euroa.

Liitteenä talousarvioesitys vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma vuosille 2028–2030 sekä investointiohjelma.

Kunnanjohtaja antaa yleisesityksen ja johtoryhmän jäsenet esittelevät talousarvioehdotuksen vastuualueidensa osalta kunnanhallitukselle. Asiantuntijakuultavana talouspäällikkö Kuivala-Ruiz.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus aloittaa vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman käsittelyn valmistellun esityksen pohjalta. Talousarviokäsittelyä jatketaan kokouksessa 2.11.2026.

Päätös
Kunnanhallitus aloitti vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman käsittelyn valmistellun esityksen pohjalta. Talousarviokäsittelyä päätettiin jatkaa kokouksessa 2.11.2026.

Merk. Asiantuntijakultavana elinvoimajohtaja Randell, sivistys- ja hyvinvointijohtaja Strömmer sekä talouspäällikkö Kuivala-Ruiz

Keskustelun kuluessa Pasi Jalonen esitti, että investointi osassa Herralan koulun vuoden 2027 investointimääräksi esitetään 10 000 euroa. Puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen kannattamattomana.

Kunnanhallitus, 02.11.2026, § 313

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

1 VALTUUSTO 9.11.2026 talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2028-2030 käsittelyjärjestys
2 Investointiohjelma 2027-2036 _ KH 2.11.2026
3 Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2030

Kunnanhallitus on käsitellyt Hollolan kunnan talousarvioesitystä vuodelle 2027 ja taloussuunnitelmaa 2028-2030 ensimmäisen kerran kokouksessaan 26.10.2026. Kunnanhallituksessa käytyyn keskusteluun pohjautuen, konsernipalveluissa on laadittu liitteen mukainen talousarvioesitys valtuustolle.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Ehdotus valtuustolle:

1. hyväksytään liitteen mukainen käsittelyjärjestys valtuustossa
2. hyväksytään vuoden 2027 talousarvioehdotukseen sisältyvä talousarviorakenne ja sitovuudet
3. hyväksytään liitteen mukainen ehdotus Hollolan kunnan vuoden 2027 talousarvioksi ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelmaksi sekä talousarvion liitteenä oleva investointiohjelma
4. valtuusto edellyttää, että vuoden aikana tehtävien talousarviomuutosten kate haetaan ensisijaisesti palvelualueiden talousarvioiden tai laajemmin kunnan talousarvion sisältä palvelualueiden välisillä sisäisillä siirroilla.

Lisäksi kunnanhallitus päättää oikeuttaa hallinto- ja talousjohtajan tekemään asiakirjoihin vähäisiä teknisluonteisia tarkistuksia.

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Valtuusto, 09.11.2026, § 73

Liitteet

1 VALTUUSTO 9.11.2026 talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2028-2030 käsittelyjärjestys
2 Investointiohjelma 2027-2036
3 Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2030

Kunnanhallitus on käsitellyt Hollolan kunnan talousarvioesitystä vuodelle 2027 ja taloussuunnitelmaa 2028-2030 ensimmäisen kerran kokouksessaan 26.10.2026. Kunnanhallituksessa käytyyn keskusteluun pohjautuen, konsernipalveluissa on laadittu liitteen mukainen talousarvioesitys valtuustolle.

Ehdotus

Ehdotus valtuustolle:

1. hyväksytään liitteen mukainen käsittelyjärjestys valtuustossa
2. hyväksytään vuoden 2027 talousarvioehdotukseen sisältyvä talousarviorakenne ja sitovuudet
3. hyväksytään liitteen mukainen ehdotus Hollolan kunnan vuoden 2027 talousarvioksi ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelmaksi sekä talousarvion liitteenä oleva investointiohjelma
4. valtuusto edellyttää, että vuoden aikana tehtävien talousarviomuutosten kate haetaan ensisijaisesti palvelualueiden talousarvioiden tai laajemmin kunnan talousarvion sisältä palvelualueiden välisillä sisäisillä siirroilla.

Äänestykset
Ne, jotka kannattavat kunnanhallituksen ehdotusta, äänestävät JAA.
Ne, jotka kannattavat Penttilän ehdotusta, äänestävät EI.

Jaa
Harri Vinnamo
Jarkko Niemi
Petri Syrjälä
Laura Repo
Jari Ronkainen
Hanna Paikkala
Aki Markkola
Enni Saxlin
Toini Louekoski-Huttunen
Erkki Arvila
Teemu Kinnari
Paavo Takala
Kari Aaltonen
Elli Tervala
Teemu Laine
Anne Suomäki
Mari Kurisjärvi
Heidi Hakanen
Sanni-Maria Tiihonen
Janne Pylväinen
Mikko Niipala
Marko Smeds

Minttu Ketonen
Minna Kauhanen
Pia Salo
Ei
Anssi Ikävalko
Juha Rehula
Henna Hyytiä
Veli Penttilä
Minna Halme
Hannu Heikkilä
Hanna Rapatti
Kati Pölönen
Pentti Lampi
Pasi Jalonen
Tapani Ihalainen
Tommi Nurminen
Miikka Lönnqvist
Kristiina Vanhala-Selin
Hannele Kirvesoja
Kari Hyytiä
Minna Nieminen
Petri Palo

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merk.

Keskustelun kuluessa Veli Penttilä esitti Pentti Lammen ensin kannattamana, että valtuusto päättää seuraavasti: Investointiohjelman sivulla 5 kohdassa "Hankekohtainen erittely alueittain" Herralan koulun osalta määrärahaksi hyväksytään vuodelle 2027 100.000 (satatuhatta) euroa ja, että valtuusto näin hyväksyy talonrakennuksen perusparannuksiin yhteensä 1.325.000 euroa.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty kunnanhallituksen ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys. Äänestysehdotus hyväksyttiin.

Ne, jotka kannattavat kunnanhallituksen ehdotusta, äänestävät JAA.

Ne, jotka kannattavat Penttilän ehdotusta, äänestävät EI.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 25 JAA-ääntä (Harri Vinnamo, Jarkko Niemi, Petri Syrjälä, Laura Repo, Jari Ronkainen, Hanna Paikkala, Aki Markkola, Enni Saxlin, Toini Louekoski-Huttunen, Erkki Arvila, Teemu Kinnari, Paavo Takala, Kari Aaltonen, Elli Tervala, Teemu Laine, Anne Suomäki, Mari Kurisjärvi, Heidi Hakanen, Sanni-Maria Tiihonen, Janne Pylväinen, Mikko Niipala, Marko Smeds, Minttu Ketonen, Minna Kauhanen, Pia Salo) ja 18 EI-ääntä (). Puheenjohtaja totesi, että valtuusto on päättänyt hyväksyä kunnanhallituksen ehdotuksen.

Tiedoksi

kunnanjohtaja, palvelualuejohtajat, talouspäällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Elinvoimavaliokunta, § 135,06.10.2026
Kunnanhallitus, § 285,12.10.2026
Valtuusto, § 74, 09.11.2026

§ 74
Kaavoitusohjelma 2027, valtuusto 9.11.2026

HOLDno-2026-770

Elinvoimavaliokunta, 06.10.2026, § 135

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Kurosawa, kaavoitusarkkitehti, henna.kurosawa@hollola.fi

Liitteet

1 Kaavoitusohjelma 2027

Kaavoitusohjelmassa esitetään tulevan vuoden 2027 kaavoituksen työohjelma. Vuoden 2027 työohjemaan kuuluu kaksi vireillä olevaa osayleiskaavahanketta. Asemakaavojen työohjelma on jaoteltu ensisijaisiin asemakaavoituskohteisiin, toissijaisiin asemakaavoituskohteisiin ja resurssien mukaan edistettäviin asemakaavoituskohteisiin. Ensisijaisiin kaavoituskohteisiin kuuluu neljä asemakaavaa ja ne ovat keskeisiä kohteita vastaamaan kunnan lähivuosien tonttikysyntään tai asemakaavoja on tarpeen uudistaa investointiohjelmassa esitettyjen kadunrakennushankkeiden näkökulmasta. Toissijaisiin kaavoituskohteisiin kuuluu viisi asemakaavaa ja ne ovat tärkeitä kunnan tulevien vuosikymmenten tonttitarvetta ajatellen tai asemakaavoja on tarpeen laatia investointiohjelmassa esitettyjen kadunrakennushankkeiden näkökulmasta. Resurssien mukaan edistettäviä asemakaavoja on kaksi ja ne vastaavat tulevaisuuden tonttitarpeeseen, mutta eivät ole keskeisillä alueilla tonttikysynnän näkökulmasta.

Kaavoitusohjelman kohteista kerrotaan alueen yleiskuvaus ja kaavoituksen tavoitteet. Kaavoitusohjelman yhteydessä on myös arvioitu kaavahankkeen taloudellisuutta ja tuotu esiin muita hankkeissa huomioitavia taustatietoja. Vuoden 2027 työohjelmassa olevien asemakaavahankkeiden tavoitteina on yhteensä noin 1100 asukasta ja noin 180 asuintonttia.

Kaavoitusohjelmaa sekä kuntatekniikan ja vesihuoltolaitoksen rakentamisohjelmia on valmisteltu elinvoimapalveluissa vastuualueiden yhteistyönä.

Kaavoitusohjelma hyväksytään vuosittain talousarvion käsittelyn yhteydessä. Elinvoimavaliokunta seuraa kaavoitusohjelman toteutumista ja raportoi siitä kunnanhallitukselle kerran vuodessa.

Päätöksen peruste: Hallintosääntö liite 1, toimivallan täsmennys, kohta 5.0.1. Valtuusto hyväksyy kaavoitusohjelman.

Ehdotus
Esittelijä: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Elinvoimavaliokunta päättää esittää liitteenä olevan kaavoitusohjelman 2027 osalta hyväksyttäväksi kunnanhallitukselle ja edelleen valtuuston hyväksymiskäsittelyä

varten.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, 12.10.2026, § 285

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Kurosawa, kaavoitusarkkitehti, henna.kurosawa@hollola.fi

Liitteet

1 Kaavoitusohjelma 2027

Kaavoitusohjelmassa esitetään tulevan vuoden 2027 kaavoituksen työohjelma. Vuoden 2027 työohjemaan kuuluu kaksi vireillä olevaa osayleiskaavahanketta. Asemakaavojen työohjelma on jaoteltu ensisijaisiin asemakaavoituskohteisiin, toissijaisiin asemakaavoituskohteisiin ja resurssien mukaan edistettäviin asemakaavoituskohteisiin. Ensisijaisiin kaavoituskohteisiin kuuluu neljä asemakaavaa ja ne ovat keskeisiä kohteita vastaamaan kunnan lähivuosien tonttikysyntään tai asemakaavoja on tarpeen uudistaa investointiohjelmassa esitettyjen kadunrakennushankkeiden näkökulmasta. Toissijaisiin kaavoituskohteisiin kuuluu viisi asemakaavaa ja ne ovat tärkeitä kunnan tulevien vuosikymmenten tonttitarvetta ajatellen tai asemakaavoja on tarpeen laatia investointiohjelmassa esitettyjen kadunrakennushankkeiden näkökulmasta. Resurssien mukaan edistettäviä asemakaavoja on kaksi ja ne vastaavat tulevaisuuden tonttitarpeeseen, mutta eivät ole keskeisillä alueilla tonttikysynnän näkökulmasta.

Kaavoitusohjelman kohteista kerrotaan alueen yleiskuvaus ja kaavoituksen tavoitteet. Kaavoitusohjelman yhteydessä on myös arvioitu kaavahankkeen taloudellisuutta ja tuotu esiin muita hankkeissa huomioitavia taustatietoja. Vuoden 2027 työohjelmassa olevien asemakaavahankkeiden tavoitteina on yhteensä noin 1100 asukasta ja noin 180 asuintonttia.

Kaavoitusohjelmaa sekä kuntatekniikan ja vesihuoltolaitoksen rakentamisohjelmia on valmisteltu elinvoimapalveluissa vastuualueiden yhteistyönä.

Kaavoitusohjelma hyväksytään vuosittain talousarvion käsittelyn yhteydessä. Elinvoimavaliokunta seuraa kaavoitusohjelman toteutumista ja raportoi siitä kunnanhallitukselle kerran vuodessa.

Elinvoimavaliokunta on käsitellyt kaavoitusohjelmaa 2027 kokouksessaan 6.10.2026.

Päätöksen peruste: Hallintosääntö liite 1, toimivallan täsmennys, kohta 5.0.1. Valtuusto hyväksyy kaavoitusohjelman.

Asiantuntijana kuullaan kaavoitusarkkitehti Kurosawaa.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää esittää liitteenä olevan kaavoitusohjelman 2027 valtuuston hyväksyttäväksi.

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Merk. Asiantuntijakultavana kaavoitusarkkitehti Kurosawa.

Elli Tervala ilmaisi esteellisyyden (osallisuusjäävi, hallintolaki 28.1 § kohta 1) Kaavoitusohjelman kierrätyspuistoa koskevassa osassa ja poistui kokouksesta osion esittelyn sekä asian käsittelyn ajaksi.

Esteellisyys
Elli Tervala

Valtuusto, 09.11.2026, § 74

Liitteet

1 Kaavoitusohjelma 2027_valtuusto 9.11.2026

Kaavoitusohjelmassa esitetään tulevan vuoden 2027 kaavoituksen työohjelma. Vuoden 2027 työohjemaan kuuluu kaksi vireillä olevaa osayleiskaavahanketta. Asemakaavojen työohjelma on jaoteltu ensisijaisiin asemakaavoituskohteisiin, toissijaisiin asemakaavoituskohteisiin ja resurssien mukaan edistettäviin asemakaavoituskohteisiin. Ensisijaisiin kaavoituskohteisiin kuuluu neljä asemakaavaa ja ne ovat keskeisiä kohteita vastaamaan kunnan lähivuosien tonttikysyntään tai asemakaavoja on tarpeen uudistaa investointiohjelmassa esitettyjen kadunrakennushankkeiden näkökulmasta. Toissijaisiin kaavoituskohteisiin kuuluu viisi asemakaavaa ja ne ovat tärkeitä kunnan tulevien vuosikymmenten tonttitarvetta ajatellen tai asemakaavoja on tarpeen laatia investointiohjelmassa esitettyjen kadunrakennushankkeiden näkökulmasta. Resurssien mukaan edistettäviä asemakaavoja on kaksi ja ne vastaavat tulevaisuuden tonttitarpeeseen, mutta eivät ole keskeisillä alueilla tonttikysynnän näkökulmasta.

Kaavoitusohjelman kohteista kerrotaan alueen yleiskuvaus ja kaavoituksen tavoitteet. Kaavoitusohjelman yhteydessä on myös arvioitu kaavahankkeen taloudellisuutta ja tuotu esiin muita hankkeissa huomioitavia taustatietoja. Vuoden 2027 työohjelmassa olevien asemakaavahankkeiden tavoitteina on yhteensä noin 1100 asukasta ja noin 180 asuintonttia.

Kaavoitusohjelmaa sekä kuntatekniikan ja vesihuoltolaitoksen rakentamisohjelmia on valmisteltu elinvoimapalveluissa vastuualueiden yhteistyönä.

Kaavoitusohjelma hyväksytään vuosittain talousarvion käsittelyn yhteydessä. Elinvoimavaliokunta seuraa kaavoitusohjelman toteutumista ja raportoi siitä kunnanhallitukselle kerran vuodessa.

Elinvoimavaliokunta on käsitellyt kaavoitusohjelmaa 2027 kokouksessaan 6.10.2026 ja kunnanhallitus 12.10.2026.

Päätöksen peruste: Hallintosääntö liite 1, toimivallan täsmennys, kohta 5.0.1. Valtuusto hyväksyy kaavoitusohjelman.

Ehdotus

Valtuusto hyväksyy kaavoitusohjelman 2027.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merk.

- Elli Tervala, ilmaisi esteellisyyden asian osalta (Kuntalaki § 97.1, osallisuusjäävi hallintolaki 28.1 §, 1 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pykälässä Tervalan tilalla varajäsen Kristian Saarnio
- Minna Kauhanen ilmaisi esteellisyyden asian osalta (Kuntalaki § 97.1, osallisuusjäävi hallintolaki 28.1 §, 1 kohta)ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pykälässä Kauhasen tilalla varajäsen Jussi Vahe.
- Teemu Kinnari ilmaisi esteellisyyden asian osalta (Kuntalaki § 97.1, osallisuusjäävi hallintolaki 28.1 §, 1 kohta)ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Esteellisyys
Kuntalaki § 97.1, osallisuusjäävi hallintolaki 28.1 §, 1 kohta: Teemu Kinnari, Minna Kauhanen, Elli Tervala

Tiedoksi
kaavoitusarkkitehti, suunnitteluavustaja, yleiskaavoittaja, kaavoittaja, kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö, elinvoimajohtaja

Elinvoimavaliokunta, § 33,09.04.2024
Kunnanhallitus, § 88,15.04.2024
Valtuusto, § 5,22.04.2024
Elinvoimavaliokunta, § 56,28.05.2024
Kunnanhallitus, § 146,03.06.2024
Valtuusto, § 28,10.06.2024
Elinvoimavaliokunta, § 86,10.09.2024
Kunnanhallitus, § 213,16.09.2024
Elinvoimavaliokunta, § 146,25.11.2025
Kunnanhallitus, § 333,01.12.2025
Valtuusto, § 94,08.12.2025
Kunnanhallitus, § 34,16.02.2026
Elinvoimavaliokunta, § 24,17.02.2026
Kunnanhallitus, § 56,02.03.2026
Valvontajaosto, § 17,15.04.2026
Elinvoimavaliokunta, § 144,27.10.2026
Kunnanhallitus, § 314,02.11.2026
Valtuusto, § 75, 09.11.2026

§ 75
Kierrätysalueen osayleiskaavan suunnittelualuerajauksen laajentaminen lounaaseen

HOLDno-2023-933

Elinvoimavaliokunta, 09.04.2024, § 33

Valmistelijat / lisätiedot:

Pentti Klemetti, yleiskaavoittaja, pentti.klemetti@hollola.fi

Liitteet

1 Nostavan alueen osayleiskaavat esitelmä päivitettynä
2 Kierrätysalueen osayleiskaavoitus_esitys 9.4.2024 elinvoimavaliokunta

Kierrätysalueen osayleiskaavan tavoitteet

Hollolan kunnanvaltuusto on päättänyt kierrätysalueen osayleiskaavan vireilletulosta hyväksyessään Hollolan kunnan kaavoitusohjelman 2024. Osayleiskaavan alue on pääosin sama kuin v 2023 vahvistuneen seudullisen jätteenkäsittelyalueen vaihemaakuntakaavan osoittama kiertotalousalue. Alue on nykyisin yksityisten omistamaa maa- ja metsätalousaluetta, jossa ei ole asutusta. Alueen kaavoitustyötä ohjaavat em. vaihemaakuntakaava ja vahvistunut Hollolan strateginen yleiskaava 2020. Päijät-Hämeen liitto on teettänyt kiertotalousalueesta alustavan perustamissuunnitelmaehdotuksen vuonna 2021.

Suunnittelutavoitteet määrittyvät osin ylempien kaavatasojen suunnittelumääräyksistä. Kaavatyössä tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa alueelle valvottua kiertotaloutta harjoittava yrityskeskittymä, jolle tavoitellaan koordinoijaa eli kiertotalousoperaattoria. Mahdollisesti haittoja synnyttäviä toimintoja osoitetaan

rakennuksiin haittojen hallitsemiseksi. Alueella ei sallita biojätteen käsittelyä. Maakuntakaava ohjaa tutkimaan alueelle myös maa-ainesten käsittelytoimintaa sekä puuraaka-aineen ja huoltovarmuuspolttoaineen välisäilytystä ulko-olosuhteissa.

Hankkeessa tavoitellaan yritystoimintaa mahdollistavaa kaavaratkaisua. Koska tulevasta kiertotalousoperaattorista ei toistaiseksi ole sopimusta, ei voida edetä kumppanuuskaavoituksena. Kaavoitustyössä teetetään konsulttiselvitykset kiertotalouden liiketoimintaedellytyksistä. Niissä selvitetään alan yritystoimijan kanssa kiertotaloustoimintojen taloudellisia edellytyksiä ja niiden heijastumista kaava-alueen maankäyttöön.

Toimintojen vaikutusten arviointi suoritetaan kaavatyössä MRL:n ja MRA:n edellyttämillä tavoilla ja laajuudessa. Ympäristöhaittaselvitykset ja suoja-alueen tarpeen määrittäminen kuuluvat kaavoitustyöhön ja niillä pohjustetaan vaikutusten arviointia ja tulevia kaavamääräyksiä. Ympäristöselvityksissä huomioidaan myös alueen perustamisen aikaiset maa- ja kiviainesten otto- ja täyttötyöt noin 15 vuoden aikana. Selvityksissä tutkitaan myös alueelle sallittavan toiminnan mahdollista vaikutusta lähistön nykyisiin asuinalueisiin. Lisäksi selvitetään, miten hankkeesta aiheutuva luontokato (viherpinnan menetys) voitaisiin korvata esim. luonnon ennallistamishankkeella soveltuvassa kohteessa. Alueelle tullaan laatimaan myöhemmin myös asemakaava.

Osayleiskaavahankkeen alustava etenemisaikataulu on 2,5 vuotta 2024-2026. Osayleiskaavatyöhön osallistuu Nostavan osayleiskaavahankkeiden yhteinen luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista koottu ohjausryhmä, joka on perustettu kunnanhallituksen päätöksellä 11§ 22.1. 2024. Kuntalaisia, maanomistajia ja muita osallisia osallistetaan MRL säädösten mukaisesti kaavahankkeen aikana ja lisäksi järjestetään yleisölle suunnattuja vuorovaikutteisia tilaisuuksia.

Ehdotus
Esittelijä: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Elinvoimavaliokunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle kierrätysalueen osayleiskaavan tavoitteiden hyväksymistä v. 2024 kaavoitusohjelman ja asian esittelyn mukaisina.
Kiertotalousalueen alustava perustamissuunnitelmaehdotus merkitään tiedoksi.

Päätös
Esittelijä täydensi päätösehdotusta valtuuston vuoden 2018 linjausten mukaisesti (liite Kierrätysalueen osayleiskaavoitus)

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 15.04.2024, § 88

Valmistelijat / lisätiedot:

Pentti Klemetti, yleiskaavoittaja, pentti.klemetti@hollola.fi

Liitteet

1 Nostavan alueen osayleiskaavat esitelmä päivitettynä

Kierrätysalueen osayleiskaavan tavoitteet

Hollolan kunnanvaltuusto on päättänyt kierrätysalueen osayleiskaavan vireilletulosta hyväksyessään Hollolan kunnan kaavoitusohjelman 2024. Kierrätysaluetta koskevia eri tavoitekirjauksia on aiemmin tehty kunnanvaltuustossa annetun kuntalaisadressin käsittelyn yhteydessä 9.4.2018, Hollolan strategisen yleiskaavan käsittelyn yhteydessä 10.5.2021 (kaavaselostuksen maininnat) ja Hollolan vuoden 2024 kaavoitusohjelmaa hyväksyttäessä kunnanvaltuustossa 30.10.2023.

Osayleiskaavan alue on pääosin sama kuin vuonna 2023 vahvistuneen seudullisen jätteenkäsittelyalueen vaihemaakuntakaavan osoittama kiertotalousalue. Alue on nykyisin yksityisten omistamaa maa- ja metsätalousaluetta, jossa ei ole asutusta. Alueen kaavoitustyötä ohjaavat em. vaihemaakuntakaava ja vahvistunut Hollolan strateginen yleiskaava 2020. Päijät-Hämeen liitto on teettänyt kiertotalousalueesta alustavan perustamissuunnitelmaehdotuksen vuonna 2021. Kiertotalousalueen alustava perustamissuunnitelmaehdotus vuodelta 2021 oheismateriaalina.

Suunnittelutavoitteet määrittyvät osin ylempien kaavatasojen suunnittelumääräyksistä. Kaavatyössä tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa alueelle valvottua kiertotaloutta harjoittava yrityskeskittymä, jolle tavoitellaan koordinoijaa eli kiertotalousoperaattoria. Mahdollisesti haittoja synnyttäviä toimintoja osoitetaan rakennuksiin haittojen hallitsemiseksi. Alueella ei sallita biojätteen käsittelyä. Maakuntakaava ohjaa tutkimaan alueelle myös maa-ainesten käsittelytoimintaa sekä puuraaka-aineen ja huoltovarmuuspolttoaineen välisäilytystä ulko-olosuhteissa.

Hankkeessa tavoitellaan yritystoimintaa mahdollistavaa kaavaratkaisua. Koska tulevasta kiertotalousoperaattorista ei toistaiseksi ole sopimusta, ei voida edetä kumppanuuskaavoituksena. Kaavoitustyössä teetetään konsulttiselvitykset kiertotalouden liiketoimintaedellytyksistä. Niissä selvitetään alan yritystoimijan kanssa kiertotaloustoimintojen taloudellisia edellytyksiä ja niiden heijastumista kaava-alueen maankäyttöön.

Toimintojen vaikutusten arviointi suoritetaan kaavatyössä MRL:n ja MRA:n edellyttämillä tavoilla ja laajuudessa. Ympäristöhaittaselvitykset ja suoja-alueen tarpeen määrittäminen kuuluvat kaavoitustyöhön ja niillä pohjustetaan vaikutusten arviointia ja tulevia kaavamääräyksiä. Ympäristöselvityksissä huomioidaan myös alueen perustamisen aikaiset maa- ja kiviainesten otto- ja täyttötyöt noin 15 vuoden aikana. Selvityksissä tutkitaan myös alueelle sallittavan toiminnan mahdollista vaikutusta lähistön nykyisiin asuinalueisiin. Lisäksi selvitetään, miten hankkeesta aiheutuva luontokato (viherpinnan menetys) voitaisiin korvata esim. luonnon ennallistamishankkeella soveltuvassa kohteessa. Alueelle tullaan laatimaan myöhemmin myös asemakaava.

Kaavoitusohjelman syksyn 2023 periaatepäätös alueen kaavoituksen käynnistämisestä on selkeä kunnanvaltuuston tahdonilmaisu valmiudesta edetä kierrätysalueen ja Nostavan-Tikkakallion alueiden kehittämisen osalta yritystoiminnan ja asumisen mahdollistamiseksi. Kaavatyössä on tarkasteltava toimintojen yhteensovittamisen mahdollisuuksia lainmukaisten tiukkojen kriteerien pohjalta. Eri aikakausina kierrätysalueesta tehdyt luottamuselinten päätökset tulee ottaa

kaavatyössä huomioon, mutta ne eivät voi olla kaavan osalta sellaisia rajoitteita, että ne tosiasiallisesti estäisivät kaavan toteutumisen. Osayleiskaavatyön tulee pyrkiä kokonaisvaltaiseen, tasapainoiseen ja eri intressit huomioon ottavaan kokonaisuuteen.

Osayleiskaavahankkeen alustava etenemisaikataulu on 2,5 vuotta 2024-2026. Osayleiskaavatyöhön osallistuu Nostavan osayleiskaavahankkeiden yhteinen luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista koottu ohjausryhmä, joka on perustettu kunnanhallituksen päätöksellä 11§ 22.1.2024. Kuntalaisia, maanomistajia ja muita osallisia osallistetaan MRL säädösten mukaisesti kaavahankkeen aikana ja lisäksi järjestetään yleisölle suunnattuja vuorovaikutteisia tilaisuuksia. Päätöksen osayleiskaavan hyväksymisestä tekee kunnanvaltuusto.

Kaavoitusarkkitehti esittelee Kierrätysalueen osayleiskaavatavoitteita.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle Kierrätysalueen osayleiskaavan tavoitteiden hyväksymistä vuoden 2024 kaavoitusohjelman ja asian esittelyn mukaisina.

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Merk. Asiantuntijakuultavana olivat elinvoimajohtaja Heli Randell, kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö Ilkka Korhonen, sekä kaavoitusarkkitehti Pentti Klemetti.

Valtuusto, 22.04.2024, § 5

Valmistelijat / lisätiedot:

Pentti Klemetti, yleiskaavoittaja, pentti.klemetti@hollola.fi

Liitteet

1 Nostavan alueen osayleiskaavat esitelmä päivitettynä

Kierrätysalueen osayleiskaavan tavoitteet

Hollolan kunnanvaltuusto on päättänyt kierrätysalueen osayleiskaavan vireilletulosta hyväksyessään Hollolan kunnan kaavoitusohjelman 2024. Kierrätysaluetta koskevia eri tavoitekirjauksia on aiemmin tehty kunnanvaltuustossa annetun kuntalaisadressin käsittelyn yhteydessä 9.4.2018, Hollolan strategisen yleiskaavan käsittelyn yhteydessä 10.5.2021 (kaavaselostuksen maininnat) ja Hollolan vuoden 2024 kaavoitusohjelmaa hyväksyttäessä kunnanvaltuustossa 30.10.2023.

Osayleiskaavan alue on pääosin sama kuin vuonna 2023 vahvistuneen seudullisen jätteenkäsittelyalueen vaihemaakuntakaavan osoittama kiertotalousalue. Alue on nykyisin yksityisten omistamaa maa- ja metsätalousaluetta, jossa ei ole asutusta. Alueen kaavoitustyötä ohjaavat em. vaihemaakuntakaava ja vahvistunut Hollolan strateginen yleiskaava 2020. Päijät-Hämeen liitto on teettänyt kiertotalousalueesta alustavan perustamissuunnitelmaehdotuksen vuonna 2021. Kiertotalousalueen alustava perustamissuunnitelmaehdotus vuodelta 2021 oheismateriaalina.

Suunnittelutavoitteet määrittyvät osin ylempien kaavatasojen suunnittelumääräyksistä. Kaavatyössä tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa alueelle valvottua kiertotaloutta harjoittava yrityskeskittymä, jolle tavoitellaan koordinoijaa eli kiertotalousoperaattoria. Mahdollisesti haittoja synnyttäviä toimintoja osoitetaan rakennuksiin haittojen hallitsemiseksi. Alueella ei sallita biojätteen käsittelyä. Maakuntakaava ohjaa tutkimaan alueelle myös maa-ainesten käsittelytoimintaa sekä puuraaka-aineen ja huoltovarmuuspolttoaineen välisäilytystä ulko-olosuhteissa.

Hankkeessa tavoitellaan yritystoimintaa mahdollistavaa kaavaratkaisua. Koska tulevasta kiertotalousoperaattorista ei toistaiseksi ole sopimusta, ei voida edetä kumppanuuskaavoituksena. Kaavoitustyössä teetetään konsulttiselvitykset kiertotalouden liiketoimintaedellytyksistä. Niissä selvitetään alan yritystoimijan kanssa kiertotaloustoimintojen taloudellisia edellytyksiä ja niiden heijastumista kaava-alueen maankäyttöön.

Toimintojen vaikutusten arviointi suoritetaan kaavatyössä MRL:n ja MRA:n edellyttämillä tavoilla ja laajuudessa. Ympäristöhaittaselvitykset ja suoja-alueen tarpeen määrittäminen kuuluvat kaavoitustyöhön ja niillä pohjustetaan vaikutusten arviointia ja tulevia kaavamääräyksiä. Ympäristöselvityksissä huomioidaan myös alueen perustamisen aikaiset maa- ja kiviainesten otto- ja täyttötyöt noin 15 vuoden aikana. Selvityksissä tutkitaan myös alueelle sallittavan toiminnan mahdollista vaikutusta lähistön nykyisiin asuinalueisiin. Lisäksi selvitetään, miten hankkeesta aiheutuva luontokato (viherpinnan menetys) voitaisiin korvata esim. luonnon ennallistamishankkeella soveltuvassa kohteessa. Alueelle tullaan laatimaan myöhemmin myös asemakaava.

Kaavoitusohjelman syksyn 2023 periaatepäätös alueen kaavoituksen käynnistämisestä on selkeä kunnanvaltuuston tahdonilmaisu valmiudesta edetä kierrätysalueen ja Nostavan-Tikkakallion alueiden kehittämisen osalta yritystoiminnan ja asumisen mahdollistamiseksi. Kaavatyössä on tarkasteltava toimintojen yhteensovittamisen mahdollisuuksia lainmukaisten tiukkojen kriteerien pohjalta. Eri aikakausina kierrätysalueesta tehdyt luottamuselinten päätökset tulee ottaa kaavatyössä huomioon, mutta ne eivät voi olla kaavan osalta sellaisia rajoitteita, että ne tosiasiallisesti estäisivät kaavan toteutumisen. Osayleiskaavatyön tulee pyrkiä kokonaisvaltaiseen, tasapainoiseen ja eri intressit huomioon ottavaan kokonaisuuteen.

Osayleiskaavahankkeen alustava etenemisaikataulu on 2,5 vuotta 2024-2026. Osayleiskaavatyöhön osallistuu Nostavan osayleiskaavahankkeiden yhteinen luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista koottu ohjausryhmä, joka on perustettu kunnanhallituksen päätöksellä 11§ 22.1.2024. Kuntalaisia, maanomistajia ja muita osallisia osallistetaan MRL säädösten mukaisesti kaavahankkeen aikana ja lisäksi järjestetään yleisölle suunnattuja vuorovaikutteisia tilaisuuksia. Päätöksen osayleiskaavan hyväksymisestä tekee kunnanvaltuusto.

Kaavoitusarkkitehti esittelee Kierrätysalueen osayleiskaavan tavoitteita valtuuston kokouksessa.

Ehdotus

Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä Kierrätysalueen osayleiskaavan tavoitteet vuoden 2024 kaavoitusohjelman ja asian esittelyn mukaisina.

Äänestykset
Ne, jotka kannattavat kunnanhallituksen ehdotusta, äänestävät ⍰?JAA⍰?
Ne, jotka kannattavat Pia Salon esitystä, äänestävät ⍰?EI⍰?.

Jaa
Pasi Pälsi
Aki Markkola
Kristian Saarnio
Kari Aaltonen
Mika Lampola
Satu Segersven
Minna Halme
Hannu Heikkilä
Heidi Hakanen
Teemu Laine
Toini Louekoski-Huttunen
Sanni-Maria Tiihonen
Kari Hyytiä
Anne Suomäki
Pentti Lampi
Jarkko Niemi
Hannu Siljander
Kristiina Joensuu
Pasi Koistinen
Pasi Jalonen
Tapani Ihalainen
Helena Maattola
Ei
Pasi Pasanen
Harri Vinnamo
Ville Mikkola
Teemu Kinnari
Petri Palo
Paavo Takala
Minna Kauhanen
Pia Salo
Mikko Niipala
Ilpo Markkola
Matti Laurila
Minna Nieminen
Leea Jokinen
Tatu Söyrilä
Sakari Marttila
Kati Pölönen
Kristiina Vanhala-Selin
Erkki Arvila
Tyhjä
Seija Aakala

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti

Merk. Keskustelun kuluessa Pia Salo esitti Ilpo Markkolan ensin kannattamana, että muutetaan lause "Eri aikakausina kierrätysalueesta tehdyt luottamuselinten päätökset tulee ottaa kaavatyössä huomioon, mutta ne eivät voi olla kaavan osalta sellaisia rajoitteita, että ne tosiasiallisesti estäisivät kaavan toteutumisen" seuraavasti: ?Eri aikakausina kierrätysalueesta tehdyt luottamuselinten päätökset tulee ottaa kaavatyössä huomioon ja 1 kilometrin suojavyöhyke tulee toteutua jokaisessa kierrätyspuistoa koskevassa kaavakäsittelyssä sekä tarkastellaan vaikutuksia nykyisiin asuinalueisiin.?

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty kunnanhallituksen ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, on asiasta äänestettävä.

Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys.

Ne, jotka kannattavat kunnanhallituksen ehdotusta, äänestävät ?JAA?

Ne, jotka kannattavat Pia Salon esitystä, äänestävät ?EI?.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 22 JAA-ääntä (Pasi Pälsi, Aki Markkola, Kristian Saarnio, Kari Aaltonen, Mika Lampola, Satu Segersven, Minna Halme, Hannu Heikkilä, Heidi Hakanen, Teemu Laine, Toini Louekoski-Huttunen, Sanni-Maria Tiihonen, Kari Hyytiä, Anne Suomäki, Pentti Lampi, Jarkko Niemi, Hannu Siljander, Kristiina Joensuu, Pasi Koistinen, Pasi Jalonen, Tapani Ihalainen, Helena Maattola) ja 18 EI-ääntä (Pasi Pasanen, Harri Vinnamo, Ville Mikkola, Teemu Kinnari, Petri Palo, Paavo Takala, Minna Kauhanen, Pia Salo, Mikko Niipala, Ilpo Markkola, Matti Laurila, Minna Nieminen, Leea Jokinen, Tatu Söyrilä, Sakari Marttila, Kati Pölönen, Kristiina Vanhala-Selin, Erkki Arvila), Tyhjää 1 (Seija Aakala).

Puheenjohtaja totesi valtuuston päättäneen hyväksyä kunnanhallituksen esityksen.

Merk 2. Eriävä mielipide Pia Salo, Ilpo Markkola, Harri Vinnamo, Minna Kauhanen, Matti Laurila

Merk 3. Kokouksessa asiaa esitteli kaava-arkkitehti Pentti Klemetti.

Eriävä mielipide
Pia Salo , Ilpo Markkola, Harri Vinnamo, Minna Kauhanen, Matti Laurila

Elinvoimavaliokunta, 28.05.2024, § 56

Valmistelijat / lisätiedot:

Pentti Klemetti, yleiskaavoittaja, pentti.klemetti@hollola.fi

Liitteet

1 Nostavan alueen osayleiskaavat esitelmä päivitettynä

Kierrätysalueen osayleiskaavan tavoitteet

Kunnanhallitus on päättänyt kokouksessaan 20.5.2024 § 126 palauttaa valtuuston 22.4.2024 päätöksen *§ 5 Kierrätysalueen osayleiskaavan tavoitteet* menettelyvirheen perusteella uudelleen valmisteltavaksi elinvoimavaliokunnalle. Samalla kunnanhallitus antoi ohjeeksi, että erityisesti laajavaikutteisten kaavojen yhteydessä, ennen kaava-asian käsittelyn avaamista, tulee käydä erikseen keskustelu kokoukseen osallistuvien esteellisyydestä kuntalain ja hallintolain edellyttämän esteettömyyden varmistamiseksi.

Hollolan kunnanvaltuusto on päättänyt kierrätysalueen osayleiskaavan vireilletulosta hyväksyessään Hollolan kunnan kaavoitusohjelman 2024. Kierrätysaluetta koskevia eri tavoitekirjauksia on aiemmin tehty kunnanvaltuustossa annetun kuntalaisadressin käsittelyn yhteydessä 9.4.2018, Hollolan strategisen yleiskaavan käsittelyn yhteydessä 10.5.2021 (kaavaselostuksen maininnat) ja Hollolan vuoden 2024 kaavoitusohjelmaa hyväksyttäessä valtuustossa 30.10.2023.

Osayleiskaavan alue on pääosin sama kuin vuonna 2023 vahvistuneen seudullisen jätteenkäsittelyalueen vaihemaakuntakaavan osoittama kiertotalousalue. Alue on nykyisin yksityisten omistamaa maa- ja metsätalousaluetta, jossa ei ole asutusta. Alueen kaavoitustyötä ohjaavat em. vaihemaakuntakaava ja vahvistunut Hollolan strateginen yleiskaava 2020. Päijät- Hämeen liitto on teettänyt kiertotalousalueesta alustavan perustamissuunnitelmaehdotuksen vuonna 2021. Kiertotalousalueen alustava perustamissuunnitelmaehdotus vuodelta 2021 oheismateriaalina.

Suunnittelutavoitteet määrittyvät osin ylempien kaavatasojen suunnittelumääräyksistä. Kaavatyössä tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa alueelle valvottua kiertotaloutta harjoittava yrityskeskittymä, jolle tavoitellaan koordinoijaa eli kiertotalousoperaattoria. Mahdollisesti haittoja synnyttäviä toimintoja osoitetaan rakennuksiin haittojen hallitsemiseksi. Alueella ei sallita biojätteen käsittelyä. Maakuntakaava ohjaa tutkimaan alueelle myös maa- ainesten käsittelytoimintaa sekä puuraaka- aineen ja huoltovarmuuspolttoaineen välisäilytystä ulko-olosuhteissa.

Hankkeessa tavoitellaan yritystoimintaa mahdollistavaa kaavaratkaisua. Koska tulevasta kiertotalousoperaattorista ei toistaiseksi ole sopimusta, ei voida edetä kumppanuuskaavoituksena. Kaavoitustyössä teetetään konsulttiselvitykset kiertotalouden liiketoimintaedellytyksistä. Niissä selvitetään alan yritystoimijan kanssa kiertotaloustoimintojen taloudellisia edellytyksiä ja niiden heijastumista kaava-alueen maankäyttöön.

Toimintojen vaikutusten arviointi suoritetaan kaavatyössä MRL:n ja MRA:n edellyttämillä tavoilla ja laajuudessa. Ympäristöhaittaselvitykset ja suoja-alueen tarpeen määrittäminen kuuluvat kaavoitustyöhön ja niillä pohjustetaan vaikutusten arviointia ja tulevia kaavamääräyksiä. Ympäristöselvityksissä huomioidaan myös alueen perustamisen aikaiset maa- ja kiviainesten otto- ja täyttötyöt noin 15 vuoden aikana. Selvityksissä tutkitaan myös alueelle sallittavan toiminnan mahdollista vaikutusta lähistön nykyisiin asuinalueisiin. Lisäksi selvitetään, miten hankkeesta aiheutuva luontokato (viherpinnan menetys) voitaisiin korvata esim. luonnon ennallistamishankkeella soveltuvassa kohteessa. Alueelle tullaan laatimaan myöhemmin myös asemakaava.

Kaavoitusohjelman syksyn 2023 periaatepäätös alueen kaavoituksen käynnistämisestä on selkeä kunnanvaltuuston tahdonilmaisu valmiudesta edetä kierrätysalueen ja Nostavan-Tikkakallion alueiden kehittämisen osalta yritystoiminnan ja asumisen mahdollistamiseksi. Kaavatyössä on tarkasteltava toimintojen yhteensovittamisen mahdollisuuksia lainmukaisten tiukkojen kriteerien pohjalta. Eri aikakausina kierrätysalueesta tehdyt luottamuselinten päätökset tulee ottaa kaavatyössä huomioon, mutta ne eivät voi olla kaavan osalta sellaisia rajoitteita, että ne tosiasiallisesti estäisivät kaavan toteutumisen. Osayleiskaavatyön tulee pyrkiä kokonaisvaltaiseen, tasapainoiseen ja eri intressit huomioon ottavaan kokonaisuuteen.

Osayleiskaavahankkeen alustava etenemisaikataulu on 2,5 vuotta 2024-2026. Osayleiskaavatyöhön osallistuu Nostavan osayleiskaavahankkeiden yhteinen luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista koottu ohjausryhmä, joka on perustettu kunnanhallituksen päätöksellä 11§ 22.1.2024. Kuntalaisia, maanomistajia ja muita osallisia osallistetaan MRL säädösten mukaisesti kaavahankkeen aikana ja lisäksi järjestetään yleisölle suunnattuja vuorovaikutteisia tilaisuuksia. Päätöksen osayleiskaavan hyväksymisestä tekee kunnanvaltuusto.

Ehdotus
Esittelijä: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Elinvoimavaliokunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle kierrätysalueen osayleiskaavan tavoitteiden hyväksymistä vuoden 2024 kaavoitusohjelman ja asian esittelyn mukaisina. Kiertotalousalueen alustava perustamissuunnitelmaehdotus merkitään tiedoksi.

Äänestykset
Keskustelun kuluessa Paavo Takala esitti ja Tatu Söyrilä kannatti, että kuvaustekstin seitsemännen kappaleen 3. lause muutetaan seuraavasti: Eri aikakausina kierrätysalueesta tehtyjä luottamuselinten päätöksiä ja ehtoja tulee noudattaa kaavatyössä ja yhden kilometrin suojavyöhyke tulee toteutua jokaisessa kierrätyspuistoa koskevassa kaavakäsittelyssä sekä tarkastella vaikutuksia nykyisiin asuinalueisiin.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät JAA. Ne, jotka kannattavat Paavo Takalan tekemää muutosesitystä, äänestävät EI. Menettelytapa hyväksyttiin.

Jaa
Miikka Lönnqvist
Kari Aaltonen
Mari Kurisjärvi
Christa Asikainen
Pasi Jalonen
Ei
Seija Aakala
Paavo Takala
Tatu Söyrilä
Hanna Rapatti

Kristiina Vanhala-Selin
Sakari Marttila

Päätös
Keskustelun kuluessa Paavo Takala esitti ja Tatu Söyrilä kannatti, että kuvaustekstin seitsemännen kappaleen 3. lause muutetaan seuraavasti: Eri aikakausina kierrätysalueesta tehtyjä luottamuselinten päätöksiä ja ehtoja tulee noudattaa kaavatyössä ja yhden kilometrin suojavyöhyke tulee toteutua jokaisessa kierrätyspuistoa koskevassa kaavakäsittelyssä sekä tarkastella vaikutuksia nykyisiin asuinalueisiin.
Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät JAA. Ne, jotka kannattavat Paavo Takalan tekemää muutosesitystä, äänestävät EI. Menettelytapa hyväksyttiin.

Keskustelun kuluessa Paavo Takala esitti ja Tatu Söyrilä kannatti, että kuvaustekstin seitsemännen kappaleen 3. lause muutetaan seuraavasti: Eri aikakausina kierrätysalueesta tehtyjä luottamuselinten päätöksiä ja ehtoja tulee noudattaa kaavatyössä ja yhden kilometrin suojavyöhyke tulee toteutua jokaisessa kierrätyspuistoa koskevassa kaavakäsittelyssä sekä tarkastella vaikutuksia nykyisiin asuinalueisiin.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät JAA. Ne, jotka kannattavat Paavo Takalan tekemää muutosesitystä, äänestävät EI. Menettelytapa hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 5 JAA-ääntä ja 6 EI-ääntä Puheenjohtaja totesi muutosesityksen voittaneen.

Puheenjohtaja ja esittelijä jättivät eriävän mielipiteen.

Merk. Minna Kauhanen ilmaisi esteellisyytensä (asianosaisuusjäävi, maanomistaja) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi. Varajäsen Hanna Rapatti osallistui kokoukseen tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Esteellisyys
Minna Kauhanen

Kunnanhallitus, 03.06.2024, § 146

Valmistelijat / lisätiedot:

Pentti Klemetti, yleiskaavoittaja, pentti.klemetti@hollola.fi
Heli Randell, elinvoimajohtaja, heli.randell@hollola.fi
Ilkka Korhonen, kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö, -
Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Asian uudelleenkäsittely ja elinvoimavaliokunnan esitys

Kunnanhallitus on päättänyt kokouksessaan 20.5.2024 § 126 menettelyvirheen perusteella palauttaa valtuuston 22.4.2024 päätöksen *§ 5 Kierrätysalueen osayleiskaava* uudelleen valmisteltavaksi elinvoimavaliokunnalle. Samalla kunnanhallitus antoi ohjeeksi, että erityisesti laajavaikutteisten kaavojen yhteydessä, ennen kaava-asian käsittelyn avaamista, tulee käydä erikseen keskustelu kokoukseen osallistuvien esteellisyydestä kuntalain ja hallintolain edellyttämän esteettömyyden varmistamiseksi.

Käsittelyn aikana elinvoimavaliokunnassa 28.5. tehtiin muutosehdotus esittelytekstiin. Äänin 6-5 elinvoimavaliokunta päätyi kannattamaan seuraavaa muutosta esittelytekstin seitsemännen kappaleen 3. lauseeseen: ?Eri aikakausina kierrätysalueesta tehtyjä luottamuselinten päätöksiä ja ehtoja tulee noudattaa kaavatyössä ja yhden kilometrin suojavyöhyke tulee toteutua jokaisessa kierrätyspuistoa koskevassa kaavakäsittelyssä sekä tarkastella vaikutuksia nykyisiin asuinalueisiin.?

Kunnanhallituksen esitys valtuustolle

Kunnanhallituksen esitys valtuustolle ei sisällä elinvoimavaliokunnan tekemää muutosehdotusta, alla kuvatuin perustein.

Hollolan kunnanvaltuusto on päättänyt kierrätysalueen osayleiskaavan vireilletulosta hyväksyessään Hollolan kunnan kaavoitusohjelman 2024. Kierrätysaluetta koskevia eri tavoitekirjauksia on aiemmin tehty kunnanvaltuustossa annetun kuntalaisadressin käsittelyn yhteydessä 9.4.2018, Hollolan strategisen yleiskaavan käsittelyn yhteydessä 10.5.2021 (kaavaselostuksen maininnat) ja Hollolan vuoden 2024 kaavoitusohjelmaa hyväksyttäessä valtuustossa 30.10.2023.

Kaavoitusohjelman syksyn 2023 periaatepäätös alueen kaavoituksen käynnistämisestä on selkeä kunnanvaltuuston tahdonilmaisu valmiudesta edetä kierrätysalueen ja Nostavan-Tikkakallion alueiden kehittämisen osalta yritystoiminnan ja asumisen mahdollistamiseksi. Kaavatyössä on tarkasteltava toimintojen yhteensovittamisen mahdollisuuksia lainmukaisten tiukkojen kriteerien pohjalta. Eri aikakausina kierrätysalueesta tehdyt luottamuselinten päätökset ovat osin tilannesidonnaisia ja liittyvät sen hetkiseen käytössä olleeseen tietoon asiasta, kun tieto asiasta lisääntyy erilaisten selvitysten myötä, tulee kunnan päätöksenteossa noudattaa kuntastrategian mukaista arvoa tiedolla johtamisesta. Näin ollen eri aikakausiena tehtyjä päätöksiä tulee ottaa kaavatyössä huomioon, mutta ne eivät voi olla kaavan osalta sellaisia rajoitteita, että ne tosiasiallisesti estäisivät tietoon nojaavaa asioiden käsittelyä etenkään, kun kaavan lopullisen päätöksen tekee valtuusto. Osayleiskaavatyön tulee pyrkiä kokonaisvaltaiseen, tasapainoiseen ja eri intressit huomioon ottavaan kokonaisuuteen.

Kaavatyön keskeinen tavoite onkin lisätä tietoa ja tätä kautta arvioida mm. sitä, miten laajasti eri keinoin voidaan estää mm. erilaisin rakenteellisin- tai sijoitteluratkaisuin toiminnasta aiheutuvia haittoja. Vasta tämän lisätiedon valossa voidaan tarvittaessa rajata toiminta-aluetta tai toimintojen sijoittelua.

Kierrätysalueen osayleiskaavan tavoitteet

Osayleiskaavan alue on pääosin sama kuin vuonna 2023 vahvistuneen seudullisen jätteenkäsittelyalueen vaihemaakuntakaavan osoittama kiertotalousalue. Alue on

nykyisin yksityisten omistamaa maa- ja metsätalousaluetta, jossa ei ole asutusta. Alueen kaavoitustyötä ohjaavat em. vaihemaakuntakaava ja vahvistunut Hollolan strateginen yleiskaava 2020. Päijät- Hämeen liitto on teettänyt kiertotalousalueesta alustavan perustamissuunnitelmaehdotuksen vuonna 2021. Kiertotalousalueen alustava perustamissuunnitelmaehdotus vuodelta 2021 oheismateriaalina.

Suunnittelutavoitteet määrittyvät osin ylempien kaavatasojen suunnittelumääräyksistä. Kaavatyössä tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa alueelle valvottua kiertotaloutta harjoittava yrityskeskittymä, jolle tavoitellaan koordinoijaa eli kiertotalousoperaattoria. Mahdollisesti haittoja synnyttäviä toimintoja osoitetaan rakennuksiin haittojen hallitsemiseksi. Alueella ei sallita biojätteen käsittelyä. Maakuntakaava ohjaa tutkimaan alueelle myös maa- ainesten käsittelytoimintaa sekä puuraaka- aineen ja huoltovarmuuspolttoaineen välisäilytystä ulko-olosuhteissa.

Hankkeessa tavoitellaan yritystoimintaa mahdollistavaa kaavaratkaisua. Koska tulevasta kiertotalousoperaattorista ei toistaiseksi ole sopimusta, ei voida edetä kumppanuuskaavoituksena. Kaavoitustyössä teetetään konsulttiselvitykset kiertotalouden liiketoimintaedellytyksistä. Niissä selvitetään alan yritystoimijan kanssa kiertotaloustoimintojen taloudellisia edellytyksiä ja niiden heijastumista kaava-alueen maankäyttöön.

Toimintojen vaikutusten arviointi suoritetaan kaavatyössä MRL:n ja MRA:n edellyttämillä tavoilla ja laajuudessa. Ympäristöhaittaselvitykset ja suoja-alueen tarpeen määrittäminen kuuluvat kaavoitustyöhön ja niillä pohjustetaan vaikutusten arviointia ja tulevia kaavamääräyksiä. Ympäristöselvityksissä huomioidaan myös alueen perustamisen aikaiset maa- ja kiviainesten otto- ja täyttötyöt noin 15 vuoden aikana. Selvityksissä tutkitaan myös alueelle sallittavan toiminnan mahdollista vaikutusta lähistön nykyisiin asuinalueisiin. Lisäksi selvitetään, miten hankkeesta aiheutuva luontokato (viherpinnan menetys) voitaisiin korvata esim. luonnon ennallistamishankkeella soveltuvassa kohteessa. Alueelle tullaan laatimaan myöhemmin myös asemakaava.

Osayleiskaavahankkeen alustava etenemisaikataulu on 2,5 vuotta 2024-2026. Osayleiskaavatyöhön osallistuu Nostavan osayleiskaavahankkeiden yhteinen luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista koottu ohjausryhmä, joka on perustettu kunnanhallituksen päätöksellä 11§ 22.1.2024. Kuntalaisia, maanomistajia ja muita osallisia osallistetaan MRL säädösten mukaisesti kaavahankkeen aikana ja lisäksi järjestetään yleisölle suunnattuja vuorovaikutteisia tilaisuuksia. Päätöksen osayleiskaavan hyväksymisestä tekee kunnanvaltuusto.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus toteaa mahdolliset esteellisyydet asian käsittelyyn osallistuvien osalta. Esteellisten henkilöiden tulee poistua kokouksesta ennen asian käsittelyn avaamista.

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle kierrätysalueen osayleiskaavan tavoitteiden hyväksymistä esittelykohdan: "Kierrätysalueen osayleiskaavan tavoitteet" mukaisina.

Päätös

Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Valtuusto, 10.06.2024, § 28

Asian uudelleenkäsittely ja elinvoimavaliokunnan esitys

Kunnanhallitus on päättänyt kokouksessaan 20.5.2024 § 126 menettelyvirheen perusteella palauttaa valtuuston 22.4.2024 päätöksen *§ 5 Kierrätysalueen osayleiskaava* uudelleen valmisteltavaksi elinvoimavaliokunnalle. Samalla kunnanhallitus antoi ohjeeksi, että erityisesti laajavaikutteisten kaavojen yhteydessä, ennen kaava-asian käsittelyn avaamista, tulee käydä erikseen keskustelu kokoukseen osallistuvien esteellisyydestä kuntalain ja hallintolain edellyttämän esteettömyyden varmistamiseksi.

Käsittelyn aikana elinvoimavaliokunnassa 28.5. tehtiin muutosehdotus esittelytekstiin. Äänin 6-5 elinvoimavaliokunta päätyi kannattamaan seuraavaa muutosta esittelytekstin seitsemännen kappaleen 3. lauseeseen: ?Eri aikakausina kierrätysalueesta tehtyjä luottamuselinten päätöksiä ja ehtoja tulee noudattaa kaavatyössä ja yhden kilometrin suojavyöhyke tulee toteutua jokaisessa kierrätyspuistoa koskevassa kaavakäsittelyssä sekä tarkastella vaikutuksia nykyisiin asuinalueisiin.?

Kunnanhallituksen esitys valtuustolle

Kunnanhallituksen esitys valtuustolle ei sisällä elinvoimavaliokunnan tekemää muutosehdotusta, alla kuvatuin perustein.

Hollolan kunnan valtuusto on päättänyt kierrätysalueen osayleiskaavan vireilletulosta hyväksyessään Hollolan kunnan kaavoitusohjelman 2024. Kierrätysaluetta koskevia eri tavoitekirjauksia on aiemmin tehty kunnanvaltuustossa annetun kuntalaisadressin käsittelyn yhteydessä 9.4.2018, Hollolan strategisen yleiskaavan käsittelyn yhteydessä 10.5.2021 (kaavaselostuksen maininnat) ja Hollolan vuoden 2024 kaavoitusohjelmaa hyväksyttäessä valtuustossa 30.10.2023.

Kaavoitusohjelman syksyn 2023 periaatepäätös alueen kaavoituksen käynnistämisestä on selkeä kunnanvaltuuston tahdonilmaisu valmiudesta edetä kierrätysalueen ja Nostavan-Tikkakallion alueiden kehittämisen osalta yritystoiminnan ja asumisen mahdollistamiseksi. Kaavatyössä on tarkasteltava toimintojen yhteensovittamisen mahdollisuuksia lainmukaisten tiukkojen kriteerien pohjalta. Eri aikakausina kierrätysalueesta tehdyt luottamuselinten päätökset ovat osin tilannesidonnaisia ja liittyvät sen hetkiseen käytössä olleeseen tietoon asiasta, kun tieto asiasta lisääntyy erilaisten selvitysten myötä, tulee kunnan päätöksenteossa noudattaa kuntastrategian mukaista arvoa tiedolla johtamisesta. Näin ollen eri aikakausiena tehtyjä päätöksiä tulee ottaa kaavatyössä huomioon, mutta ne eivät voi olla kaavan osalta sellaisia rajoitteita, että ne tosiasiallisesti estäisivät tietoon nojaavaa asioiden käsittelyä etenkään, kun kaavan lopullisen päätöksen tekee valtuusto. Osayleiskaavatyön tulee pyrkiä kokonaisvaltaiseen, tasapainoiseen ja eri intressit huomioon ottavaan kokonaisuuteen.

Kaavatyön keskeinen tavoite onkin lisätä tietoa ja tätä kautta arvioida mm. sitä, miten laajasti eri keinoin voidaan estää mm. erilaisin rakenteellisin- tai sijoitteluratkaisuin

toiminnasta aiheutuvia haittoja. Vasta tämän lisätiedon valossa voidaan tarvittaessa rajata toiminta-aluetta tai toimintojen sijoittelua.

Kierrätysalueen osayleiskaavan tavoitteet

Osayleiskaavan alue on pääosin sama kuin vuonna 2023 vahvistuneen seudullisen jätteenkäsittelyalueen vaihemaakuntakaavan osoittama kiertotalousalue. Alue on nykyisin yksityisten omistamaa maa- ja metsätalousaluetta, jossa ei ole asutusta. Alueen kaavoitustyötä ohjaavat em. vaihemaakuntakaava ja vahvistunut Hollolan strateginen yleiskaava 2020. Päijät- Hämeen liitto on teettänyt kiertotalousalueesta alustavan perustamissuunnitelmaehdotuksen vuonna 2021. Kiertotalousalueen alustava perustamissuunnitelmaehdotus vuodelta 2021 oheismateriaalina.

Suunnittelutavoitteet määrittyvät osin ylempien kaavatasojen suunnittelumääräyksistä. Kaavatyössä tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa alueelle valvottua kiertotaloutta harjoittava yrityskeskittymä, jolle tavoitellaan koordinoijaa eli kiertotalousoperaattoria. Mahdollisesti haittoja synnyttäviä toimintoja osoitetaan rakennuksiin haittojen hallitsemiseksi. Alueella ei sallita biojätteen käsittelyä. Maakuntakaava ohjaa tutkimaan alueelle myös maa- ainesten käsittelytoimintaa sekä puuraaka- aineen ja huoltovarmuuspolttoaineen välisäilytystä ulko-olosuhteissa.

Hankkeessa tavoitellaan yritystoimintaa mahdollistavaa kaavaratkaisua. Koska tulevasta kiertotalousoperaattorista ei toistaiseksi ole sopimusta, ei voida edetä kumppanuuskaavoituksena. Kaavoitustyössä teetetään konsulttiselvitykset kiertotalouden liiketoimintaedellytyksistä. Niissä selvitetään alan yritystoimijan kanssa kiertotaloustoimintojen taloudellisia edellytyksiä ja niiden heijastumista kaava-alueen maankäyttöön.

Toimintojen vaikutusten arviointi suoritetaan kaavatyössä MRL:n ja MRA:n edellyttämillä tavoilla ja laajuudessa. Ympäristöhaittaselvitykset ja suoja-alueen tarpeen määrittäminen kuuluvat kaavoitustyöhön ja niillä pohjustetaan vaikutusten arviointia ja tulevia kaavamääräyksiä. Ympäristöselvityksissä huomioidaan myös alueen perustamisen aikaiset maa- ja kiviainesten otto- ja täyttötyöt noin 15 vuoden aikana. Selvityksissä tutkitaan myös alueelle sallittavan toiminnan mahdollista vaikutusta lähistön nykyisiin asuinalueisiin. Lisäksi selvitetään, miten hankkeesta aiheutuva luontokato (viherpinnan menetys) voitaisiin korvata esim. luonnon ennallistamishankkeella soveltuvassa kohteessa. Alueelle tullaan laatimaan myöhemmin myös asemakaava.

Osayleiskaavahankkeen alustava etenemisaikataulu on 2,5 vuotta 2024-2026. Osayleiskaavatyöhön osallistuu Nostavan osayleiskaavahankkeiden yhteinen luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista koottu ohjausryhmä, joka on perustettu kunnanhallituksen päätöksellä 11§ 22.1.2024. Kuntalaisia, maanomistajia ja muita osallisia osallistetaan MRL säädösten mukaisesti kaavahankkeen aikana ja lisäksi järjestetään yleisölle suunnattuja vuorovaikutteisia tilaisuuksia. Päätöksen osayleiskaavan hyväksymisestä tekee valtuusto.

Ehdotus

Valtuusto hyväksyy kierrätysalueen osayleiskaavan tavoitteet, esittelykohdan: "Kierrätysalueen osayleiskaavan tavoitteet" mukaisina.

Äänestykset
Ne, jotka kannattavat kunnanhallituksen ehdotusta, äänestävät ?JAA?.
Ne, jotka kannattavat valtuutettu Salon ehdotusta, äänestävät ?EI?.

Jaa
Aki Markkola
Anne Suomäki
Hannu Heikkilä
Hannu Siljander
Heidi Hakanen
Helena Maattola
Jari Ronkainen
Jarkko Niemi
Kari Aaltonen
Kari Hyytiä
Kati Pölönen
Kristian Saarnio
Kristiina Joensuu
Markku Pulkkanen
Mika Lampola
Minna Halme
Pasi Jalonen
Pasi Koistinen
Pasi Pasanen
Pasi Pälsi
Pentti Lampi
Päivi Pasanen
Teemu Laine
Toini Louekoski-Huttunen

Ei
Aada Söyrilä
Erkki Arvila
Harri Vinnamo
Kristiina Vanhala-Selin
Lasse Peltonen
Marko Mikkola
Matti Laurila
Mikko Niipala
Minna Nieminen
Paavo Takala
Petri Palo
Pia Salo
Riku Korpela
Sakari Marttila
Seija Aakala
Sofia Rossi
Tapani Ihalainen
Vesa Aholainen
Ville Mikkola

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merk. Minna Kauhanen ilmaisi esteellisyytensä pykälän osalta (Kuntalaki 97.1 §) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksen ajaksi. Pykälässä paikalla Kauhasen tilalla varavaltuutettu Päivi Pasanen.

Keskustelun kuluessa Pia Salo esitti Paavo Takalan ensin kannattamana, että 4. kappaleen lause "Selvityksissä tutkitaan myös alueelle sallittavan toiminnan mahdollista vaikutusta lähistön nykyisiin asuinalueisiin" muutetaan seuraavaan muotoon: "Selvityksissä tutkitaan myös alueelle sallittavan toiminnan mahdollista vaikutusta lähistön nykyisiin ja tuleviin asuinalueisiin huomioiden 1 km:n suojavyöhyke jokaisessa kierrätyspuistoa koskevassa kaavakäsittelyssä."

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty kunnanhallituksen ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys.

Ne, jotka kannattavat kunnanhallituksen ehdotusta, äänestävät ?JAA?.

Ne, jotka kannattavat Pia Salon ehdotusta, äänestävät ?EI?.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 24 JAA-ääntä (Aki Markkola, Anne Suomäki, Hannu Heikkilä, Hannu Siljander, Heidi Hakanen, Helena Maattola, Jari Ronkainen, Jarkko Niemi, Kari Aaltonen, Kari Hyytiä, Kati Pölönen, Kristian Saarnio, Kristiina Joensuu, Markku Pulkkanen, Mika Lampola, Minna Halme, Pasi Jalonen, Pasi Koistinen, Pasi Pasanen, Pasi Pälsi, Pentti Lampi, Päivi Pasanen, Teemu Laine, Toini Louekoski-Huttunen) ja 19 EI-ääntä (Aada Söyrilä, Erkki Arvila, Harri Vinnamo, Kristiina Vanhala-Selin, Lasse Peltonen, Marko Mikkola, Matti Laurila, Mikko Niipala, Minna Nieminen, Paavo Takala, Petri Palo, Pia Salo, Riku Korpela, Sakari Marttila, Seija Aakala, Sofia Rossi, Tapani Ihalainen, Vesa Aholainen, Ville Mikkola).

Puheenjohtaja totesi, että valtuusto oli hyväksynyt kunnanhallituksen ehdotuksen.

Valtuutettu Salo jätti asiassa eriävän mielipiteen.

Eriävä mielipide
Pia Salo.

Esteellisyys
Minna Kauhanen (Kuntalaki 97.1 §)

Elinvoimavaliokunta, 10.09.2024, § 86

Valmistelijat / lisätiedot:

Pentti Klemetti, yleiskaavoittaja, pentti.klemetti@hollola.fi

Liitteet

1 Kierrätysalueen osayleiskaava osallistumis- ja arviointisuunnitelma 4.9.2024

Kierrätysalueen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettaminen

Kierrätysalueen osayleiskaavan aluerajauksesta ja vireille tulemisesta on päätetty Hollolan kunnan vuoden 2024 kaavoitusohjelmaa hyväksyttäessä, kunnanhallituksen esityksestä valtuustossa § 51, 30.10.2023. Molemmille Nostavan osayleiskaavahankkeille on perustettu luottamushenkilöistä ja virkamiehistä koostuva yksi ohjausryhmä kunnanhallituksen päätöksellä § 11, 22.1.2024. Osayleiskaavahanketta koskeneessa viranomaisneuvottelussa 16.5.2024 on käsitelty kunnan viranomaisille toimittamaa ajantasaista valmisteluaineistoa. Kierrätysalueen osayleiskaavan suunnittelutavoitteista on tehty kunnanhallituksen esityksestä Hollolan kunnan valtuuston päätös § 28, 10.6.2024.

Osayleiskaavahanketta koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on asetettava julkisesti nähtäväksi MRL § 63 mukaisena. OASissa kerrotaan suunnittelualueesta, kaavan tavoitteista, aiemmista selvityksistä ja suunnitelmista ja tunnistetuista selvitystarpeista. OASissa esitetään MRA § 1 edellyttämä kaavan vaikutusten arviointisuunnitelma, vuorovaikutussuunnitelma, kaavasta osalliset ja osallisten vaikuttamismahdollisuudet sekä alustava aikataulu.

Kierrätysalueen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan julkisesti nähtäville kunnan sähköiselle ilmoitustaululle ja kaavoituksen verkkosivuille 30 vuorokauden ajaksi. Samassa yhteydessä osayleiskaavan vireilletulosta kuulutetaan Hollolan Sanomissa ja Uusi Lahti -lehdessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olosta ilmoitetaan kaava-alueen ja siihen rajoittuvien alueiden maanomistajille henkilökohtaisesti kirjeitse. Osalliset voivat voivat esittää osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta mielipiteitä kunnalle kirjallisesti tai suullisesti.

Ehdotus
Esittelijä: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Elinvoimavaliokunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle Kierrätysalueen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunniteman (päiväys 4.9.2024) julkisesti nähtäville asettamista.

Päätös
Merk.Kokouksessa asiantuntijana kuultavana kaavoitusarkkitehti Pentti Klemetti.

Merk. Minna Kauhanen ilmaisi esteellisyytensä (asianosaisuusjäävi, maanomistaja) ja poistui kokouksesta asian esittelyn ja käsittelyn ajaksi.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esteellisyys
Minna Kauhanen

Kunnanhallitus, 16.09.2024, § 213

Valmistelijat / lisätiedot:

Pentti Klemetti, yleiskaavoittaja, pentti.klemetti@hollola.fi

Liitteet

1 Kierrätysalueen osayleiskaava osallistumis- ja arviointisuunnitelma 4.9.2024

Kierrätysalueen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettaminen

Kierrätysalueen osayleiskaavan aluerajauksesta ja vireille tulemisesta on päätetty Hollolan kunnan vuoden 2024 kaavoitusohjelmaa hyväksyttäessä, kunnanhallituksen esityksestä valtuustossa § 51, 30.10.2023. Molemmille Nostavan osayleiskaavahankkeille on perustettu luottamushenkilöistä ja virkamiehistä koostuva yksi ohjausryhmä kunnanhallituksen päätöksellä § 11, 22.1.2024. Osayleiskaavahanketta koskeneessa viranomaisneuvottelussa 16.5.2024 on käsitelty kunnan viranomaisille toimittamaa ajantasaista valmisteluaineistoa. Kierrätysalueen osayleiskaavan suunnittelutavoitteista on tehty kunnanhallituksen esityksestä Hollolan kunnanvaltuuston päätös § 28, 10.6.2024.

Osayleiskaavahanketta koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on asetettava julkisesti nähtäväksi MRL § 63 mukaisena. OASissa kerrotaan suunnittelualueesta, kaavan tavoitteista, aiemmista selvityksistä ja suunnitelmista ja tunnistetuista selvitystarpeista. OASissa esitetään MRA § 1 edellyttämä kaavan vaikutusten arviointisuunnitelma, vuorovaikutussuunnitelma, kaavasta osalliset ja osallisten vaikuttamismahdollisuudet sekä alustava aikataulu.

Kierrätysalueen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan julkisesti nähtäville kunnan sähköiselle ilmoitustaululle ja kaavoituksen verkkosivuille 30 vuorokauden ajaksi. Samassa yhteydessä osayleiskaavan vireilletulosta kuulutetaan Hollolan Sanomissa ja Uusi Lahti -lehdessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olosta ilmoitetaan kaava-alueen ja siihen rajoittuvien alueiden maanomistajille henkilökohtaisesti kirjeitse. Osalliset voivat voivat esittää osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta mielipiteitä kunnalle kirjallisesti tai suullisesti.

Elinvoimavaliokunta käsitteli asiaa kokouksessaan 10.9.2024 § 86 ja päätti ehdottaa kunnanhallitukselle Kierrätysalueen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman (päiväys 4.9.2024) julkisesti nähtäville asettamista.

Asiantuntijakuultavana kaavoitusarkkitehti Pentti Klemetti.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää asettaa Kierrätysalueen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman (päiväys 4.9.2024) esityksen mukaisesti julkisesti nähtäville ja kommentoitavaksi 30 vuorokauden ajaksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Merk. Kokouksessa kuultavana kaavoitusarkkitehti Pentti Klemetti.

Elinvoimavaliokunta, 25.11.2025, § 146

Valmistelijat / lisätiedot:

Pentti Klemetti, yleiskaavoittaja, pentti.klemetti@hollola.fi

Liitteet

1 Kierrätysalueen aluerajauksen muutosehdotus
2 Lausunto 16.11.2025 Hämeen keskuskauppakamari
3 Nostavan ekoteollisuusalue yritysvaikutusten arviointi

Kierrätysalueen osayleiskaavan valmistelu on aloitettu vuonna 2024 ja se on luonnosvaiheessa syksyllä 2025. Osayleiskaavan suunnittelutavoitteet on hyväksytty valtuuston päätöksellä 10.6.2024 § 28. Tavoitteet määrittyvät osin ylempien kaavatasojen suunnittelumääräyksistä. Kaavatyössä tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa alueelle valvottua kiertotaloutta harjoittava yrityskeskittymä, jolle tavoitellaan koordinoijaa eli kiertotalousoperaattoria. Mahdollisesti haittoja synnyttäviä toimintoja osoitetaan rakennuksiin haittojen hallitsemiseksi.

Koska valmistelun tässä vaiheessa ei voi olla tarkkaa tietoa niistä yrityksistä jotka tulevat sijoittumaan kierrätysalueelle, on tarpeen valmistella yritystoimintaa mahdollistavaa kaavaa, joka ei ennalta sulje pois muita kiertotalouden toimintoja kuin biojätteen käsittelyn, jonka voimassa oleva vaihemaakuntakaava kieltää. Kaavan valmistelun edetessä valmistuvilla kaavaselvityksillä varmistetaan lopullisen kaavaratkaisun turvallisuus ja terveellisyys sekä elinympäristölle että suojaetäisyyden takana olevalle asutukselle.

Kaava-alueelle tavoiteltavasta kiertotaloustoiminnasta on pyydetty Hämeen kauppakamarin lausunto sekä suoritettu yritysvaikutusten arviointi syksyllä 2025. Hämeen kauppakamari näkee, että kiertotalousalueen perustaminen Hollolaan tukisi kunnan elinvoimaa, taloudellista kestävyyttä ja kilpailukykyä sekä edistäisi ilmasto- ja luontotavoitteiden saavuttamista. Kiertotalousalueesta tehdyn yritysvaikutusten arvioinnin mukaan uuden alueen yritysvaikutukset ovat nykyisen elinkeinoelämän kannalta positiivisia tai neutraaleja. Lausunto ja arviointi ovat päätösesityksen liitteenä.

Nokian kaupunki on pitkäjänteisellä kehittämistoiminnallaan saanut 10 vuodessa rakentumaan nyt 42 eri yritystä käsittävän teollisen mittakaavan bio- ja kiertotalousalueen valtateiden risteyskohtaan Nokian kaupunkirakenteen läheisyyteen. Tästä Eco3-yritysalueesta ei ole raportoitu ympäristöongelmia läheiselle asutukselle. Verrokkikohteen esittely on päätösehdotuksen oheismateriaalina.

Kaavatyön käynnistyttyä on rekrytoitu osayleiskaavakonsultti Ramboll Finland Oy. Osayleiskaavakonsultti on aiempia ja vuonna 2025 valmistuneita kaavaselvityksiä tutkittuaan tehnyt Hollolan kunnalle ehdotuksen kierrätysalueen osayleiskaavan suunnittelualuerajauksen laajentamisesta noin 192 hehtaarilla liitteenä olevan kartan

mukaisesti. Kaavatyön vaiheen vuoksi päätösesityksen liitteenä on vain aluerajausmuutosehdotuksen kartta. Varsinainen osayleiskaavaluonnos määräyksineen valmistellaan aluerajauspäätöksen jälkeen.

Perusteluina osayleiskaava-alueen laajennukselle esitetään, että
1. Kiertotalousyritystoiminnan aluetta on tarpeen siirtää kohti luodetta osayleiskaava-alueella vuonna 2024-2025 tutkimuksissa todettujen luontoarvojen vuoksi.
2. Kiertotalousyritystoiminnalle varattujen alueiden ympärille on perusteltua osoittaa noin 200 metriä leveä suojavyöhyke, jota tarvitaan kiertotalouden ympäristövaikutusten vuoksi. Suoja-alue on nyt pääosin metsätalouskäytössä. Lisäksi alueella on yksi peltopalsta. Suojavyöhyke esitetään osoitettavaksi pysyvästi metsätalouskäyttöön. Asumista ja peltoviljelyä ei suojavyöhykkeellä em ympäristövaikutusten takia sallittaisi. Alueen maanomistus pysyisi jatkossakin yksityisenä.
3. Strateginen yleiskaava edellyttää, että kierrätysalueen suojavyöhyke on kaavoitettavan alueen sisällä. Mikäli päätetyn selvitysalueen sisälle merkitään n. 200 m suoja-alueet, supistuu toiminta-alue huomattavan pieneksi. Osayleiskaavoitettavaa aluetta on tarve laajentaa, jotta alueelle tavoiteltavien merkittävien yritystoimintojen tonttitarpeet turvataan.
4. Kiertotalousalueelle jo rakentamisvaiheessa tarvittava kokoojakatuyhteys esitetään rakennettavaksi strategisessa yleiskaavassa osoitetun tulevan yritysalueen kokoojakadun mukaisesti lähemmäksi Nostavan eritasoliittymää. Tavoitteena on sijoittaa kiertotalousalueelle sijoittuva kokoojakatu kauemmaksi asutuksesta vähentäen liikenteen ympäristövaikutuksia. Lisäksi näin säästytään yhden lisäsillan rahoittamiselta ja rakentamiselta.

Konsultin esittämät yksityiskohtaiset perustelut ovat tarkasteltavissa päätöksen oheismateriaalina.

Tarpeellisen kokoojakatuyhteyden ympärille esitetään voimassa olevan strategisen yleiskaavan mukaisesti yritystoiminta-alueita huomioiden mm. tulevan kiertotalousklusterin pyrkimyksiä synergiahyötyihin. VT12 viereen esitetään vain ympäristöhäiriötöntä yritystoimintaa läheisten asuinalueiden takia.

Ehdotus
Esittelijä: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Elinvoimavaliokunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että valtuuston 10.6.2024 § 28 suunnittelutavoitteita ja aluerajausta täsmennetään yllä esitetyin perustein siten, että kierrätysalueen osayleiskaavan suunnittelualuerajausta laajennetaan aluerajausmuutosehdotuksen karttaliitteen mukaisesti.

Äänestykset
Keskustelun kuluessa Kristian Saarnio esitti ja Sanni-Maria Tiihonen kannatti, että esittelytekstin kohdasta 2. poistetaan viimeinen lause: Alueen maanomistus pysyisi jatkossakin yksityisenä. Ja lisätään lause...Metsätalouskäyttöön, johon on tulossa käyttörajoituksia. Asumista ja peltoviljelyä ei suojavyöhykkeellä ympäristövaikutusten takia sallittaisi.
Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen. Ne,

jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät JAA. Ne, jotka kannattavat Kristian Saarnion tekemää muutosesitystä, äänestävät EI. Menettelytapa hyväksyttiin.

Jaa
Mari Kurisjärvi
Kari Hyytiä
Kirsi Kemppainen
Veli Penttilä
Petri Syrjälä
Kristiina Vanhala-Selin
Petri Palo
Ei
Kristian Saarnio
Sanni-Maria Tiihonen
Timo Friman
Hannele Kirvesoja

Keskustelun edetessä Hannele Kirvesoja esitti ja Kristiina Vanhala-Selin kannatti, että lisätään asian kuvaustekstiin, ennen lausetta Perusteluina... Huomioidaan kiertotalousalueen suunnittelussa strategisen yleiskaavan kaavamerkintä, jossa alueelle tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa kiertotaloutta ja jätteenkäsittelyä pääsääntöisesti teollisuushalleissa harjoittava yritysalue. Alueelle ei tule loppusijoittaa vaarallisia jätteitä eikä merkittäviä määriä maamassoja. Alueella ei saa käsitellä tai varastoida biojätettä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät JAA. Ne, jotka kannattavat Hannele Kirvesojan tekemää esitystä, äänestävät EI. Menettelytapa hyväksyttiin.

Jaa
Kristian Saarnio
Kari Hyytiä
Veli Penttilä
Mari Kurisjärvi
Kirsi Kemppainen
Petri Syrjälä
Petri Palo
Timo Friman
Sanni-Maria Tiihonen
Ei
Kristiina Vanhala-Selin
Hannele Kirvesoja

Päätös
Äänestys: Keskustelun kuluessa Kristian Saarnio esitti ja Sanni-Maria Tiihonen kannatti, että esittelytekstin kohdasta 2. poistetaan viimeinen lause: Alueen maanomistus pysyisi jatkossakin yksityisenä. Ja lisätään lause...Metsätalouskäyttöön, johon on tulossa käyttörajoituksia. Asumista ja peltoviljelyä ei suojavyöhykkeellä ympäristövaikutusten takia sallittaisi.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät JAA. Ne, jotka kannattavat Kristian Saarnion tekemää muutosesitystä, äänestävät EI. Menettelytapa hyväksyttiin.

Äänestyksen tuloksena 7 JAA-ääntä ja 4 EI-ääntä. Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen voittaneen.

Äänestys: Keskustelun edetessä Hannele Kirvesoja esitti ja Kristiina Vanhala-Selin kannatti, että lisätään asian kuvaustekstiin, ennen lausetta Perusteluina... Huomioidaan kiertotalousalueen suunnittelussa strategisen yleiskaavan kaavamerkintä, jossa alueelle tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa kiertotaloutta ja jätteenkäsittelyä pääsääntöisesti teollisuushalleissa harjoittava yritysalue. Alueelle ei tule loppusijoittaa vaarallisia jätteitä eikä merkittäviä määriä maamassoja. Alueella ei saa käsitellä tai varastoida biojätettä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät JAA. Ne, jotka kannattavat Hannele Kirvesojan tekemää esitystä, äänestävät EI. Menettelytapa hyväksyttiin.

Äänestyksen tuloksena 9 JAA-ääntä ja 2 EI-ääntä. Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen voittaneen.

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merk. kokouksessa tauko klo 19.02 - 19:13.

Merk. kuultavana kaavoitusarkkitehti Klemetti.

Kunnanhallitus, 01.12.2025, § 333

Valmistelijat / lisätiedot:

Pentti Klemetti, yleiskaavoittaja, pentti.klemetti@hollola.fi

Liitteet

1 251127 Kierrätysalue Kaava-alue orto 3rajaa
2 Lausunto 16.11.2025 Hämeen keskuskauppakamari
3 Nostavan ekoteollisuusalue yritysvaikutusten arviointi

Kierrätysalueen osayleiskaavan valmistelu on aloitettu vuonna 2024 ja se on luonnosvaiheessa syksyllä 2025. Osayleiskaavan suunnittelutavoitteet on hyväksytty valtuuston päätöksellä 10.6.2024 § 28. Tavoitteet määrittyvät osin ylempien kaavatasojen suunnittelumääräyksistä. Kaavatyössä tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa alueelle valvottua kiertotaloutta harjoittava yrityskeskittymä, jolle tavoitellaan koordinoijaa eli kiertotalousoperaattoria. Mahdollisesti haittoja synnyttäviä toimintoja osoitetaan rakennuksiin haittojen hallitsemiseksi.

Koska valmistelun tässä vaiheessa ei voi olla tarkkaa tietoa niistä yrityksistä jotka tulevat sijoittumaan kierrätysalueelle, on tarpeen valmistella yritystoimintaa mahdollistavaa kaavaa, joka ei ennalta sulje pois muita kiertotalouden toimintoja kuin biojätteen käsittelyn, jonka voimassa oleva vaihemaakuntakaava kieltää. Kaavan valmistelun edetessä valmistuvilla kaavaselvityksillä varmistetaan lopullisen kaavaratkaisun turvallisuus ja terveellisyys sekä elinympäristölle että suojaetäisyyden takana olevalle asutukselle.

Kaava-alueelle tavoiteltavasta kiertotaloustoiminnasta on pyydetty Hämeen kauppakamarin lausunto sekä suoritettu yritysvaikutusten arviointi syksyllä 2025. Hämeen kauppakamari näkee, että kiertotalousalueen perustaminen Hollolaan tukisi kunnan elinvoimaa, taloudellista kestävyyttä ja kilpailukykyä sekä edistäisi ilmasto- ja luontotavoitteiden saavuttamista. Kiertotalousalueesta tehdyn yritysvaikutusten arvioinnin mukaan uuden alueen yritysvaikutukset ovat nykyisen elinkeinoelämän kannalta positiivisia tai neutraaleja. Lausunto ja arviointi ovat päätösesityksen liitteenä.

Nokian kaupunki on pitkäjänteisellä kehittämistoiminnallaan saanut 10 vuodessa rakentumaan nyt 42 eri yritystä käsittävän teollisen mittakaavan bio- ja kiertotalousalueen valtateiden risteyskohtaan Nokian kaupunkirakenteen läheisyyteen. Tästä Eco3-yritysalueesta ei ole raportoitu ympäristöongelmia läheiselle asutukselle. Verrokkikohteen esittely on päätösehdotuksen oheismateriaalina.

Kaavatyön käynnistyttyä on rekrytoitu osayleiskaavakonsultti Ramboll Finland Oy. Osayleiskaavakonsultti on aiempia ja vuonna 2025 valmistuneita kaavaselvityksiä tutkittuaan tehnyt Hollolan kunnalle ehdotuksen kierrätysalueen osayleiskaavan suunnittelualuerajauksen laajentamisesta noin 192 hehtaarilla liitteenä olevan kartan mukaisesti. Kaavatyön vaiheen vuoksi päätösesityksen liitteenä on vain aluerajausmuutosehdotuksen kartta. Varsinainen osayleiskaavaluonnos määräyksineen valmistellaan aluerajauspäätöksen jälkeen.

Elinvoimavaliokunnan käsittelyn jälkeen osayleiskaavan suunnittelualuerajausta on säädetty siten, että alkuperäisen esityksen suojavyöhykerajauksen leikkaamat kaksi peltoaluetta on rajattu suunnittelualuerajauksen ulkopuolelle. Suojavyöhykkeelle jäisi kunnanhallituksen esityksessä enää yksi peltoalue.

Perusteluina osayleiskaava-alueen laajennukselle esitetään, että

1. Kiertotalousyritystoiminnan aluetta on tarpeen siirtää kohti luodetta osayleiskaava-alueella vuonna 2024-2025 tutkimuksissa todettujen luontoarvojen vuoksi.
2. Kiertotalousyritystoiminnalle varattujen alueiden ympärille on perusteltua osoittaa noin 200 metriä leveä suojavyöhyke, jota tarvitaan kiertotalouden ympäristövaikutusten vuoksi. Suoja-alue on nyt pääosin metsätalouskäytössä. Lisäksi alueella on yksi peltopalsta. Suojavyöhyke esitetään osoitettavaksi pysyvästi metsätalouskäyttöön. Asumista ja peltoviljelyä ei suojavyöhykkeellä em ympäristövaikutusten takia sallittaisi. Alueen maanomistus pysyisi jatkossakin yksityisenä.
3. Strateginen yleiskaava edellyttää, että kierrätysalueen suojavyöhyke on kaavoitettavan alueen sisällä. Mikäli päätetyn selvitysalueen sisälle merkitään n.

200 m suoja-alueet, supistuu toiminta-alue huomattavan pieneksi. Osayleiskaavoitettavaa aluetta on tarve laajentaa, jotta alueelle tavoiteltavien merkittävien yritystoimintojen tonttitarpeet turvataan.

4. Kiertotalousalueelle jo rakentamisvaiheessa tarvittava kokoojakatuyhteys esitetään rakennettavaksi strategisessa yleiskaavassa osoitetun tulevan yritysalueen kokoojakadun mukaisesti lähemmäksi Nostavan eritasoliittymää. Tavoitteena on sijoittaa kiertotalousalueelle sijoittuva kokoojakatu kauemmaksi asutuksesta vähentäen liikenteen ympäristövaikutuksia. Lisäksi näin säästytään yhden lisäsillan rahoittamiselta ja rakentamiselta.

Konsultin esittämät yksityiskohtaiset perustelut ovat tarkasteltavissa päätöksen oheismateriaalina.

Tarpeellisen kokoojakatuyhteyden ympärille esitetään voimassa olevan strategisen yleiskaavan mukaisesti yritystoiminta-alueita huomioiden mm. tulevan kiertotalousklusterin pyrkimyksiä synergiahyötyihin. VT12 viereen esitetään vain ympäristöhäiriötöntä yritystoimintaa läheisten asuinalueiden takia.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Ehdotus valtuustolle: Valtuuston 10.6.2024 § 28 suunnittelutavoitteita ja aluerajausta täsmennetään yllä esitetyin perustein siten, että kierrätysalueen osayleiskaavan suunnittelualuerajausta laajennetaan aluerajausmuutosehdotuksen karttaliitteen mukaisesti.

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Merk. Kuultavana kaavoitusarkkitehti Klemetti ja elinvoimajohtaja Randell.

Elli Tervala ilmaisi esteellisyyden asian osalta (osallisuusjäävi hallintolaki 28.1 § 1 kohta) ja poistui kokouksesta asian esittelyn, käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pykälän osalta Tervalan varajäsen Sanni-Maria Tiihonen.

Esteellisyys
Elli Tervala

Valtuusto, 08.12.2025, § 94

Liitteet

1 Lausunto 16.11.2025 Hämeen keskuskauppakamari
2 251127 Kierrätysalue Kaava-alue orto 3rajaa
3 Nostavan ekoteollisuusalue yritysvaikutusten arviointi

Kierrätysalueen osayleiskaavan suunnittelualuerajauksen laajentaminen

Kierrätysalueen osayleiskaavan valmistelu on aloitettu vuonna 2024 ja se on luonnosvaiheessa syksyllä 2025. Osayleiskaavan suunnittelutavoitteet on hyväksytty valtuuston päätöksellä 10.6.2024 § 28. Tavoitteet määrittyvät osin ylempien kaavatasojen suunnittelumääräyksistä. Kaavatyössä tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa alueelle valvottua kiertotaloutta harjoittava yrityskeskittymä, jolle tavoitellaan

koordinoijaa eli kiertotalousoperaattoria. Mahdollisesti haittoja synnyttäviä toimintoja osoitetaan rakennuksiin haittojen hallitsemiseksi.

Koska valmistelun tässä vaiheessa ei voi olla tarkkaa tietoa niistä yrityksistä jotka tulevat sijoittumaan kierrätysalueelle, on tarpeen valmistella yritystoimintaa mahdollistavaa kaavaa, joka ei ennalta sulje pois muita kiertotalouden toimintoja kuin biojätteen käsittelyn, jonka voimassa oleva vaihemaakuntakaava kieltää. Kaavan valmistelun edetessä valmistuvilla kaavaselvityksillä varmistetaan lopullisen kaavaratkaisun turvallisuus ja terveellisyys sekä elinympäristölle että suojaetäisyyden takana olevalle asutukselle.

Kaava-alueelle tavoiteltavasta kiertotaloustoiminnasta on pyydetty Hämeen kauppakamarin lausunto sekä suoritettu yritysvaikutusten arviointi syksyllä 2025. Hämeen kauppakamari näkee, että kiertotalousalueen perustaminen Hollolaan tukisi kunnan elinvoimaa, taloudellista kestävyyttä ja kilpailukykyä sekä edistäisi ilmasto- ja luontotavoitteiden saavuttamista. Kiertotalousalueesta tehdyn yritysvaikutusten arvioinnin mukaan uuden alueen yritysvaikutukset ovat nykyisen elinkeinoelämän kannalta positiivisia tai neutraaleja. Lausunto ja arviointi ovat päätösesityksen liitteenä.

Nokian kaupunki on pitkäjänteisellä kehittämistoiminnallaan saanut 10 vuodessa rakentumaan nyt 42 eri yritystä käsittävän teollisen mittakaavan bio- ja kiertotalousalueen valtateiden risteyskohtaan Nokian kaupunkirakenteen läheisyyteen. Tästä Eco3-yritysalueesta ei ole raportoitu ympäristöongelmia läheiselle asutukselle. Verrokkikohteen esittely on päätösehdotuksen oheismateriaalina.

Kaavatyön käynnistyttyä on rekrytoitu osayleiskaavakonsultti Ramboll Finland Oy. Osayleiskaavakonsultti on aiempia ja vuonna 2025 valmistuneita kaavaselvityksiä tutkittuaan tehnyt Hollolan kunnalle ehdotuksen kierrätysalueen osayleiskaavan suunnittelualuerajauksen laajentamisesta noin 190 hehtaarilla liitteenä olevan kartan mukaisesti. Kaavatyön vaiheen vuoksi päätösesityksen liitteenä on vain aluerajausmuutosehdotuksen kartta. Varsinainen osayleiskaavaluonnos määräyksineen valmistellaan aluerajauspäätöksen jälkeen.

Elinvoimavaliokunnan käsittelyn jälkeen osayleiskaavan suunnittelualuerajausta on säädetty siten, että alkuperäisen esityksen suojavyöhykerajauksen leikkaamat kaksi peltoaluetta on rajattu suunnittelualuerajauksen ulkopuolelle. Suojavyöhykkeellä on kunnanhallituksen esityksessä enää yksi peltoalue.

Perusteluina osayleiskaava-alueen laajennukselle esitetään, että

1. Kiertotalousyritystoiminnan alueita on tarpeen siirtää kohti luodetta osayleiskaava-alueella vuonna 2024-2025 tutkimuksissa todettujen luontoarvojen vuoksi.
2. Kiertotalousyritystoiminnalle varattujen alueiden ympärille on perusteltua osoittaa noin 200 metriä leveä suojavyöhyke, jota tarvitaan kiertotalouden ympäristövaikutusten vuoksi. Suoja-alue on nyt pääosin metsätalouskäytössä. Lisäksi alueella on yksi peltopalsta. Suojavyöhyke esitetään osoitettavaksi pysyvästi metsätalouskäyttöön. Asumista ja peltoviljelyä ei suojavyöhykkeellä em ympäristövaikutusten takia sallittaisi. Alueen maanomistus pysyisi jatkossakin yksityisenä.
3. Strateginen yleiskaava edellyttää, että kierrätysalueen suojavyöhyke on kaavoitettavan alueen sisällä. Mikäli päätetyn selvitysalueen sisälle merkitään n.

200 m suoja-alueet, supistuu toiminta-alue huomattavan pieneksi. Osayleiskaavoitettavaa aluetta on tarve laajentaa, jotta alueelle tavoiteltavien merkittävien yritystoimintojen tonttitarpeet turvataan.

4. Kiertotalousalueelle jo rakentamisvaiheessa tarvittava kokoojakatuyhteys esitetään rakennettavaksi strategisessa yleiskaavassa osoitetun tulevan yritysalueen kokoojakadun mukaisesti lähemmäksi Nostavan eritasoliittymää. Tavoitteena on sijoittaa kiertotalousalueelle sijoittuva kokoojakatu kauemmaksi asutuksesta vähentäen liikenteen ympäristövaikutuksia. Lisäksi näin säästytään yhden lisäsillan rahoittamiselta ja rakentamiselta.

Tarpeellisen kokoojakatuyhteyden ympärille esitetään voimassa olevan strategisen yleiskaavan mukaisesti yritystoiminta-alueita huomioiden mm. tulevan kiertotalousklusterin pyrkimyksiä synergiahyötyihin. VT12 viereen esitetään vain ympäristöhäiriötöntä yritystoimintaa läheisten asuinalueiden takia.

Ehdotus

Valtuuston 10.6.2024 § 28 hyväksymiä suunnittelutavoitteita ja aluerajausta täsmennetään yllä esitetyin perustein siten, että kierrätysalueen osayleiskaavan suunnittelualuerajausta laajennetaan aluerajausmuutosehdotuksen karttaliitteen mukaisesti.

Äänestykset
Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät ?JAA?.
Ne, jotka kannattavat Kirvesojan ehdotusta jatkovalmisteluun lähettämisestä, äänestävät ?EI?.

Jaa
Miikka Lönnqvist
Mika Lampola
Jari Ronkainen
Kristiina Joensuu
Pasi Jalonen
Jarkko Niemi
Kari Hyytiä
Hannu Heikkilä
Sanni-Maria Tiihonen
Veli Penttilä
Kari Aaltonen
Juha Rehula
Teemu Laine
Pia Salo
Anne Suomäki
Kirsi Kemppainen
Minna Halme
Anssi Ikävalko
Saara Kiiskinen
Toini Louekoski-Huttunen
Petri Palo

Pentti Lampi
Petri Syrjälä
Aki Markkola
Kati Pölönen
Riku Korpela
Aada Söyrilä
Minttu Ketonen

Ei

Harri Vinnamo
Laura Repo
Marko Smeds
Kristiina Vanhala-Selin
Hannele Kirvesoja
Erkki Arvila
Minna Nieminen
Mikko Niipala
Henna Hyytiä
Ismo Löppönen
Mikko Hirn
Hanna Rapatti
Tapani Ihalainen
Paavo Takala
Ann-Mari Lehtinen

Ne jotka eivät kannata Revon ehdotusta äänestävät ?JAA?
Ne, jotka kannattavat Revon ehdotusta, äänestävät ?EI?.

Jaa

Toini Louekoski-Huttunen
Veli Penttilä
Minna Halme
Mika Lampola
Kari Aaltonen
Anne Suomäki
Pasi Jalonen
Hannu Heikkilä
Miikka Lönnqvist
Teemu Laine
Anssi Ikävalko
Pentti Lampi
Kristiina Joensuu
Kirsi Kemppainen
Petri Syrjälä
Jari Ronkainen
Jarkko Niemi
Kari Hyytiä
Petri Palo
Juha Rehula
Aki Markkola

Kati Pölönen
Saara Kiiskinen
Pia Salo
Henna Hyytiä
Ei
Paavo Takala
Laura Repo
Erkki Arvila
Harri Vinnamo
Ismo Löppönen
Kristiina Vanhala-Selin
Marko Smeds
Aada Söyrilä
Sanni-Maria Tiihonen
Minna Nieminen
Minttu Ketonen
Hanna Rapatti
Ann-Mari Lehtinen
Riku Korpela
Hannele Kirvesoja
Mikko Niipala
Tapani Ihalainen
Mikko Hirn

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merk. Minna Kauhanen ja Elli Tervala ilmaisivat esteellisyytensä pykälän osalta (Kuntalaki 97.1 §) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksen ajaksi. Pykälässä paikalla Minna Kauhasen tilalla varavaltuutettu Anssi Ikävalko, Elli Tervalan tilalla Riku Korpela.

Keskustelun kuluessa Hannele Kirvesoja esitti Minna Niemisen ensin kannattamana, että pykälä 94 palautetaan jatkovalmisteluun siten, että

- Luontoselvitys julkistetaan

- Syy suojavyöhykkeen laajentamiseen 50 metristä 200 metriin avataan

- Yritysvaikutusten arviointi tehtävä uudestaan huomioiden jo olemassa olevat yritykset (maa- ja metsätalous)

- Päijät-Hämeen liiton lausunto kirjallisena alueen laajentamiseen ja siirtoon

- Kustannusarvio hankkeeseen liittyen

- Kaavoitustyötä ohjaavien vaihemaakuntakaavan ja Hollolan strateginen yleiskaava 2020 vaikutukset selvennetään

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty jatkovalmisteluun lähettämisestä kannatettu ehdotus, keskustelu tulee rajoittaa vain jatkovalmisteluun lähettämistä koskevaksi.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty jatkovalmisteluun lähettämisestä kannatettu ehdotus, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys.

Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät ?JAA?.

Ne, jotka kannattavat Kirvesojan ehdotusta jatkovalmisteluun lähettämisestä, äänestävät ?EI?.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 28 jaa-ääntä (Miikka Lönnqvist, Mika Lampola, Jari Ronkainen, Kristiina Joensuu, Pasi Jalonen, Jarkko Niemi, Kari Hyytiä, Hannu Heikkilä, Sanni-Maria Tiihonen, Veli Penttilä, Kari Aaltonen, Juha Rehula, Teemu Laine, Pia Salo, Anne Suomäki, Kirsi Kemppainen, Minna Halme, Anssi Ikävalko, Saara Kiiskinen, Toini Louekoski-Huttunen, Petri Palo, Pentti Lampi, Petri Syrjälä, Aki Markkola, Kati Pölönen, Riku Korpela, Aada Söyrilä, Minttu Ketonen)ja 15 ei-ääntä (Harri Vinnamo, Laura Repo, Marko Smeds, Kristiina Vanhala-Selin, Hannele Kirvesoja, Erkki Arvila, Minna Nieminen, Mikko Niipala, Henna Hyytiä, Ismo Löppönen, Mikko Hirn, Hanna Rapatti, Tapani Ihalainen, Paavo Takala, Ann-Mari Lehtinen). Puheenjohtaja totesi, että valtuusto päätti jatkaa asian käsittelyä ja puheenjohtaja avasi keskustelun uudelleen

Keskustelun kuluessa Paavo Takala esitti Harri Vinnamon ensin kannattamana, että Perusteluosion kohdassa 2, lause: Lisäksi alueella on yksi peltopalsta, tarkennetaan muotoon: Lisäksi alueella on peltoalueita.

Keskustelun kuluessa Takala veti esityksensä takaisin ja näin ollen puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen.

Keskustelun kuluessa Laura Repo esitti Kristiina Vanhala-Selinin ensin kannattamana toimenpidealoitteena, että Valtuusto edellyttää kierrätysalueen osayleiskaavan laajennuksen takia laadittavaksi uusi arviointi- ja osallistumissuunnitelma (OAS), jossa kiinnitetään erityistä huomiota maanomistajien ja muiden osallisten vaikutusmahdollisuuksiin ja tiedonsaantiin koko prosessin ajan.

Pykäläasiaa koskevan päätöksen jälkeen, puheenjohtaja avasi keskustelun toimenpidealoitteesta.

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty kannatettu ehdotus toimenpidealoitteeksi, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys.

Ne jotka eivät kannata Revon ehdotusta äänestävät ?JAA?

Ne, jotka kannattavat Revon ehdotusta, äänestävät ?EI?.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 25 jaa-ääntä (Toini Louekoski-Huttunen, Veli Penttilä, Minna Halme, Mika Lampola, Kari Aaltonen, Anne Suomäki, Pasi Jalonen, Hannu Heikkilä, Miikka Lönnqvist, Teemu Laine, Anssi Ikävalko, Pentti Lampi, Kristiina Joensuu, Kirsi Kemppainen, Petri Syrjälä, Jari Ronkainen, Jarkko Niemi, Kari Hyytiä, Petri Palo, Juha Rehula, Aki Markkola, Kati Pölönen, Saara Kiiskinen, Pia Salo, Henna Hyytiä) ja 18 ei-ääntä(Paavo Takala, Laura Repo, Erkki Arvila, Harri Vinnamo, Ismo Löppönen, Kristiina Vanhala-Selin, Marko Smeds, Aada Söyrilä, Sanni-Maria Tiihonen, Minna Nieminen, Minttu Ketonen, Hanna Rapatti, Ann-Mari Lehtinen, Riku Korpela, Hannele Kirvesoja, Mikko Niipala, Tapani Ihalainen, Mikko Hirn).

Puheenjohtaja totesi, että valtuusto on päättänyt hylätä valtuutettu Revon esittämän toimenpidealoitteen.

Esteellisyys
Minna Kauhanen, Elli Tervala

Kunnanhallitus, 16.02.2026, § 34

Hollolan kunnanvaltuusto on päättänyt osayleiskaavan käynnistämisestä vuoden 2024 kaavoitusohjelmaa hyväksyttäessä 30.10.2023. Osayleiskaava on kuulutettu vireille osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolon yhteydessä 4.9.2024. Osayleiskaavan vireilletulosta on ilmoitettu kunnan verkkosivuilla, sähköisellä ilmoitustaululla sekä paikallislehdissä Hollolan Sanomat ja Uusi Lahti. Osayleiskaavoille on perustettu luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista koostuva ohjausryhmä. Osayleiskaavan alue on nyt rakentamatonta metsätalousaluetta, minne ei ole yleistä tietä.

Osayleiskaavan tavoitteet hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 10.6.2024. Kaavan suunnittelualuerajausta on laajennettu valtuuston päätöksellä 8.12.2025. Osayleiskaavan tarkoituksena on tutkia mahdollisuutta sijoittaa alueelle valvottua kiertotaloutta harjoittava yrityskeskittymä, jolle tavoitellaan koordinoijaa eli kiertotalousoperaattoria. Mahdollisesti haittoja synnyttäviä toimintoja osoitetaan rakennuksiin haittojen hallitsemiseksi. Alueella ei sallita biojätteen käsittelyä. Maakuntakaava ohjaa tutkimaan alueelle myös maa-ainesten käsittelytoimintaa, loppusijoitusta sekä puuraaka-aineen ja huoltovarmuuspolttoaineen välisäilytystä ulko-olosuhteissa. Näiden lisäksi kaavatyössä toteutetaan ylempien kaavatasojen ohjausta, kuten lainvoimaista jätteenkäsittelyalueen vaihemaakuntakaavaa ja valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita.

Asia on Elinvoimavaliokunnan käsittelyssä 17.2.2026. Koska asian odotetaan etenevä kunnanhallitukseen maaliskuun alun kokoukseen, on asian laajuuden vuoksi nähty tarpeelliseksi antaa kunnanhallitukselle asiaa koskeva esittely jo tässä vaiheessa. Asiaa kokouksessa esittelee yleiskaavoittaja Pentti Klemetti. Asiakokonaisuuteen liittyviin asiakirjoihin voi tutustua Elinvoimavaliokunnan 17.2.2026 esityslistan liitteistä.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee katsauksen tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Merk. Asiantuntijakuultavana yleiskaavoittaja Pentti Klemetti ja elinvoimajohtaja Heli Randell.

Elli Tervala ilmaisi esteellisyyden asian osalta (osallisuusjäävi hallintolaki 28.1 §, 1 kohta) ja poistui kokouksesta asian esittelyn, käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Esteellisyys
Elli Tervala (osallisuusjäävi hallintolaki 28.1 §, 1 kohta)

Elinvoimavaliokunta, 17.02.2026, § 24

Valmistelijat / lisätiedot:

Pentti Klemetti, yleiskaavoittaja, pentti.klemetti@hollola.fi

Liitteet

1 Kaavakartta, luonnosvaihe 4.2.2026
2 Kaavaselostus, luonnosvaihe 4.2.2026
3 Kierrätysalueen osayleiskaava oas-vaiheen palautteet verkkojulkinen
4 OAS Kierrätysalueen osayleiskaava päivitetty 11.2.2026

Oheismateriaali

1 Va#ha#joen vesistön kalastotarkkailu_2024-2025_julkinen
2 Visiona_Nostavan_kiertotalousalue_30.1.2025
3 Verkostoselvitykset_väliraportti_5.2.2026
4 Tulipalon vesistövaikutusten selvitys_2025
5 Pintavesipa#a#sto#jen vaikutusselvitys_2025
6 Nostavan ekoteollisuusalue yritysvaikutusten arviointi
7 Muinaisjäännösinventointi 2019
8 Meluselvitys_22.1.2026
9 Maaluontoselvitykset 2024 - väliraportti_15.1.2025_julkinen
10 Luontovaikutusten arviointi_15.1.2026
11 Liikenneselvitys_14.1.2025
12 Lausunto 16.11.2025 Hämeen keskuskauppakamari
13 Koivusillanjoen vesistötutkimukset 2022-2023_30.10.2023
14 Kierrätysalueen hulevesien lähtökohdat 5.2.2026
15 Kierrätysalue Ympäristöselvitys 16.1.2026
16 Kierrätysalue Täyttö ja aluesuunnitelma 15.1.2026
17 Kierrätysalue Tasaussuunnitelma 15.1.2026
18 Kierrätysalue länsiosan pohjaolosuhdeselvitys+liitteet 30.6.2025
19 Kierrätysalue leikkauskuvat-DD-Koillisesta
20 Kierrätysalue leikkauskuvat-CC-Kaakosta
21 Kierrätysalue leikkauskuva-BB-Luoteesta
22 Kierrätysalue leikkauskuva-AA-Koillisesta
23 Ilmastovaikutusten arviointi_2.6.2026

24 Ilmanlaatumallinnus 6.2.2026

Hollolan kunnanvaltuusto on päättänyt Kierrätysalueen osayleiskaavan käynnistämisestä vuoden 2024 kaavoitusohjelmaa hyväksyttäessä 30.10.2023. Osayleiskaava on kuulutettu vireille osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolon yhteydessä 4.9.2024. Osayleiskaavan alue on rakentamatonta metsätalousaluetta, minne ei ole yleistä tietä. Alueella on pääosin yksityistä maanomistusta.

Osayleiskaavan tavoitteet hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 10.6.2024. Kaavan suunnittelualuerajausta on laajennettu valtuuston päätöksellä 8.12.2025. Osayleiskaavan tarkoituksena on tutkia mahdollisuutta sijoittaa alueelle valvottua kiertotaloutta harjoittava yrityskeskittymä, jolle tavoitellaan koordinoijaa eli kiertotalousoperaattoria. Maakuntakaava ohjaa tutkimaan alueelle myös maa-ainesten käsittelytoimintaa, loppusijoitusta sekä puuraaka-aineen ja huoltovarmuuspolttoaineen välisäilytystä ulko-olosuhteissa. Näiden lisäksi kaavatyössä toteutetaan ylempien kaavatasojen ohjausta, kuten lainvoimaista jätteenkäsittelyalueen vaihemaakuntakaavaa ja valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita.

Kaavahanketta ja kaavasta laadittua osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (OAS) on esitelty Kierrätysalueen osayleiskaavan ja Nostavan-Tikkakallion osayleiskaavan yhteisessä maanomistajatilaisuudessa 2.6.2025 Nostavan koululla. Tilaisuuteen oli lähetetty kirjekutsut ja siihen osallistui noin 100 henkeä. Maanomistajatilaisuudessa oli mahdollista keskustella henkilökohtaisesti kaavoittajien kanssa ja jättää palautetta. Palautteita saatiin neljä kappaletta, jotka käsitellään muun luonnosvaiheesta saapuneen palautteen yhteydessä.

Osayleiskaavan yhteydessä on laadittu muun muassa erilaisia luontoselvityksiä, maaperää- ja rakennettavuutta koskevia selvityksiä, tasaussuunnitelmia, liikenne- ja meluselvityksiä sekä hulevesiin, ilmanlaatuun ja vesistöihin liittyviä selvityksiä.

Osayleiskaavaluonnoksessa esitetyt ratkaisut pohjautuvat laadittuihin alustaviin tasaus- ja täyttösuunnitelmiin, laadittuihin ympäristövaikutusten arviointeihin sekä vaihemaakuntakaavan määräyksiin ja vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksen tavoitekuvauksiin. Joulukuun 2025 tasaus- ja täyttösuunnitelmia on käytetty suoritetun ympäristövaikutusten arvioinnin perusteina. Luontoselvitysten tuloksia ja muita ympäristövaikutusten arviointeja on huomioitu kaavasuunnitelman ratkaisuissa.

Kaavaluonnoksessa alueen pohjoisosaan valtatien (VT12) läheisyyteen on osoitettu ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia työpaikka-alueita (TPY) sekä alueita tilaa vaativalle elinkeinotoiminnalle (TP-1). Kaavoitettavan alueen eteläosiin on osoitettu teollisuus- ja varastoalue (T-1), joka on varattu seudulliselle kiertotalousalueelle ja siihen liittyvälle rakentamiselle. Kaavoitettavan alueen luoteisosaan on osoitettu maa-ainesten ottoalue, joka käytetään ottamisen päätyttyä läjitysalueena (EO/EJ). Kaavoitettavalla alueella ei sallita biojätteen käsittelyä.

Kierrätysalueen ympärille osoitetaan riittävät suoja-alueet maa- ja metsätalousvaltaisina alueina (M-1) sekä suojaviheralueina (EV-1). Kaava-alueen keskiosiin sijoittuu maa- ja metsätalousalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Suunnittelualueella havaitut luontoarvot on huomioitu kaavamerkinnöin ja määräyksin luonnonmonimuotoisuuden kannalta tärkeinä alueina tai kohteina.

Kaavaluonnoksessa esitetään myös ohjeelliset hulevesien hallintaan varatut alueet ja kokoojaojat.

Osayleiskaavassa rakennettavaksi osoitettavat alueet tullaan asemakaavoittamaan. Osayleiskaavaa-alueen mitoitus on esitetetty selostuksessa.

Päätöksen perustelu: hallintosääntö, liite 1 toimivallan täsmennys, kohta 5.2.1. Hallintosäännön mukaan kunnanhallitus päättää yleiskaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta.

Ehdotus
Esittelijä: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Elinvoimavaliokunta päättää esittää, että kunnanhallitus asettaa Kierrätysalueen osayleiskaavaluonnoksen AKL 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti nähtäville.

Äänestykset
Keskustelun kuluessa Hannele Kirvesoja esitti ja Kristiina Vanhala-Selin kannatti, että kappaleen Kaavoitettavan alueen luoteisosaan..... Lisätään teksti: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY, ns. jätedirektiivi, tai vastaavasti tämän tulevaisuudessa korvaavan direktiivin mukaan luokiteltua vaarallista jätettä ei sallita alueelle (EO/EJ) loppusijoitettavan.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät JAA. Ne, jotka kannattavat Hannele Kirvesojan tekemää esitystä, äänestävät EI. Menettelytapa hyväksyttiin.

Jaa
Mari Kurisjärvi
Kristian Saarnio
Petri Syrjälä
Kari Hyytiä
Petri Palo
Veli Penttilä
Ei
Kristiina Vanhala-Selin
Hannele Kirvesoja
Saga Jantunen-Tillgren

Päätös
Keskustelun kuluessa Hannele Kirvesoja esitti ja Kristiina Vanhala-Selin kannatti, että kappaleen Kaavoitettavan alueen luoteisosaan..... Lisätään teksti: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY, *ns. jätedirektiivi*, tai vastaavasti tämän tulevaisuudessa korvaavan direktiivin mukaan luokiteltua vaarallista jätettä ei sallita alueelle (EO/EJ) loppusijoitettavan.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät JAA. Ne, jotka kannattavat Hannele Kirvesojan tekemää esitystä, äänestävät EI. Menettelytapa hyväksyttiin.
Tapani Koivunen äänesti JAA sähköisen järjestelmän ulkopuolella.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 7 JAA-ääntä ja 3 EI-ääntä. Puheenjohtaja totesi pohjaesityksen voittaneen.

Merk. asiantuntijakuultavana yleiskaavoittaja Pentti Klemetti sekä kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö Ilkka Korhonen.

Kunnanhallitus, 02.03.2026, § 56

Valmistelijat / lisätiedot:

Pentti Klemetti, yleiskaavoittaja, pentti.klemetti@hollola.fi

Liitteet

1 Kaavaselostus, luonnosvaihe 4.2.2026
2 OAS Kierrätysalueen osayleiskaava päivitetty 11.2.2026
3 Kierrätysalueen osayleiskaava oas-vaiheen palautteet verkkojulkinen
4 Kaavakartta, luonnosvaihe 4.2.2026

Oheismateriaali

1 Visiona_Nostavan_kiertotalousalue_30.1.2025
2 Verkostoselvitykset_väliraportti_5.2.2026
3 Tulipalon vesistövaikutusten selvitys_2025
4 Pintavesipa#a#sto#jen vaikutusselvitys_2025
5 Nostavan ekoteollisuusalue yritysvaikutusten arviointi
6 Muinaisjäännösinventointi 2019
7 Meluselvitys_22.1.2026
8 Maaluontoselvitykset 2024 - väliraportti_15.1.2025_julkinen
9 Luontovaikutusten arviointi_15.1.2026
10 Liikenneselvitys_14.1.2025
11 Lausunto 16.11.2025 Hämeen keskuskauppakamari
12 Koivusillanjoen vesistötutkimukset 2022-2023_30.10.2023
13 Kierrätysalueen hulevesien lähtökohdat 5.2.2026
14 Kierrätysalue Ympäristöselvitys 16.1.2026
15 Kierrätysalue Täyttö ja aluesuunnitelma 15.1.2026
16 Kierrätysalue Tasaussuunnitelma 15.1.2026
17 Kierrätysalue länsiosan pohjaolosuhdeselvitys+liitteet 30.6.2025
18 Kierrätysalue leikkauskuvat-DD-Koillisesta
19 Kierrätysalue leikkauskuvat-CC-Kaakosta
20 Kierrätysalue leikkauskuva-BB-Luoteesta
21 Kierrätysalue leikkauskuva-AA-Koillisesta
22 Ilmastovaikutusten arviointi_2.6.2026
23 Ilmanlaatumallinnus 6.2.2026

Hollolan kunnanvaltuusto on päättänyt Kierrätysalueen osayleiskaavan käynnistämisestä vuoden 2024 kaavoitusohjelmaa hyväksyttäessä 30.10.2023. Osayleiskaava on kuulutettu vireille osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolon yhteydessä 4.9.2024. Osayleiskaavan alue on rakentamatonta metsätalousaluetta, minne ei ole yleistä tietä. Alueella on pääosin yksityistä maanomistusta.

Osayleiskaavan tavoitteet hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 10.6.2024. Kaavan suunnittelualuerajausta on laajennettu valtuuston päätöksellä 8.12.2025. Osayleiskaavan tarkoituksena on tutkia mahdollisuutta sijoittaa alueelle valvottua kiertotaloutta harjoittava yrityskeskittymä, jolle tavoitellaan koordinoijaa eli kiertotalousoperaattoria. Maakuntakaava ohjaa tutkimaan alueelle myös maa-ainesten käsittelytoimintaa, loppusijoitusta sekä puuraaka-aineen ja huoltovarmuuspolttoaineen välisäilytystä ulko-olosuhteissa. Näiden lisäksi kaavatyössä toteutetaan ylempien kaavatasojen ohjausta, kuten lainvoimaista jätteenkäsittelyalueen vaihemaakuntakaavaa ja valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita.

Kaavahanketta ja kaavasta laadittua osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (OAS) on esitelty Kierrätysalueen osayleiskaavan ja Nostavan-Tikkakallion osayleiskaavan yhteisessä maanomistajatilaisuudessa 2.6.2025 Nostavan koululla. Tilaisuuteen oli lähetetty kirjekutsut ja siihen osallistui noin 100 henkeä. Maanomistajatilaisuudessa oli mahdollista keskustella henkilökohtaisesti kaavoittajien kanssa ja jättää palautetta. Palautteita saatiin neljä kappaletta, jotka käsitellään muun luonnosvaiheesta saapuneen palautteen yhteydessä.

Osayleiskaavan yhteydessä on laadittu muun muassa erilaisia luontoselvityksiä, maaperää- ja rakennettavuutta koskevia selvityksiä, tasaussuunnitelmia, liikenne- ja meluselvityksiä sekä hulevesiin, ilmanlaatuun ja vesistöihin liittyviä selvityksiä.

Osayleiskaavaluonnoksessa esitetyt ratkaisut pohjautuvat laadittuihin alustaviin tasaus- ja täyttösuunnitelmiin, laadittuihin ympäristövaikutusten arviointeihin sekä vaihemaakuntakaavan määräyksiin ja vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksen tavoitekuvauksiin. Joulukuun 2025 tasaus- ja täyttösuunnitelmia on käytetty suoritetun ympäristövaikutusten arvioinnin perusteina. Luontoselvitysten tuloksia ja muita ympäristövaikutusten arviointeja on huomioitu kaavasuunnitelman ratkaisuissa.

Kaavaluonnoksessa alueen pohjoisosaan valtatien (VT12) läheisyyteen on osoitettu ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia työpaikka-alueita (TPY) sekä alueita tilaa vaativalle elinkeinotoiminnalle (TP-1). Kaavoitettavan alueen eteläosiin on osoitettu teollisuus- ja varastoalue (T-1), joka on varattu seudulliselle kiertotalousalueelle ja siihen liittyvälle rakentamiselle. Kaavoitettavan alueen luoteisosaan on osoitettu maa-ainesten ottoalue, joka käytetään ottamisen päätyttyä läjitysalueena (EO/EJ). Kaavoitettavalla alueella ei sallita biojätteen käsittelyä.

Kierrätysalueen ympärille osoitetaan riittävät suoja-alueet maa- ja metsätalousvaltaisina alueina (M-1) sekä suojaviheralueina (EV-1). Kaava-alueen keskiosiin sijoittuu maa- ja metsätalousalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Suunnittelualueella havaitut luontoarvot on huomioitu kaavamerkinnöin ja määräyksin luonnonmonimuotoisuuden kannalta tärkeinä alueina tai kohteina. Kaavaluonnoksessa esitetään myös ohjeelliset hulevesien hallintaan varatut alueet ja kokoojaojat.

Osayleiskaavassa rakennettavaksi osoitettavat alueet tullaan asemakaavoittamaan. Osayleiskaava-alueen mitoitus on esitetetty selostuksessa.

Asiaa on käsitelty elinvoimavaliokunnassa 17.2.2026 § 24.

Päätöksen perustelu: hallintosääntö, liite 1 toimivallan täsmennys, kohta 5.2.1. Hallintosäännön mukaan kunnanhallitus päättää yleiskaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää asettaa Kierrätysalueen osayleiskaavaluonnoksen AKL 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti nähtäville.

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Merk. Elli Tervala ilmaisi esteellisyyden asian osalta (osallisuusjäävi hallintolaki 28.1 §, 1 kohta) ja poistui kokouksesta asian esittelyn, käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pykälässä Tervalan tilalla varajäsen Sanni-Maria Tiihonen.

Esteellisyys
Elli Tervala (osallisuusjäävi hallintolaki 28.1 §, 1 kohta)

Valvontajaosto, 15.04.2026, § 17

Valmistelijat / lisätiedot:

Sameli Männistö, ympäristösihteeri, sameli.mannisto@hollola.fi
Mari Pihlaja-Kuhna, ympäristötarkastaja, mari.pihlaja-kuhna@hollola.fi

Lausuntopyyntö

Hollolan kunnan kehitys- ja kaavoituspalvelut pyytää Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa kierrätysalueen osayleiskaavaluonnoksesta. Kaavaluonnos on nähtävillä 19.3.-30.4.2026 ja aineistot löytyvät kunnan nettisivujen kuulutukset-osiosta. Lausunto pyydetään antamaan 30.4.2026 mennessä.

Kierrätysalueen osayleiskaava-alue sijaitsee nykyisellä metsätalousalueella VT12 lounaispuolella, Nostavan eritasoliittymän lähellä. Idässä alue rajoittuu Koivusillanjokeen. Kaavassa tutkitaan seudullisen kiertotalousalueen sijoittamista ja toimin-nan ympäristövaikutusten huomioimista. Osayleiskaavalla osoitetaan myös työpaikka- ja yritysalueita, jotka tukeutuvat hyviin liikenneyhteyksiin kehätien varrella. Kierrätysalueen osayleiskaavaa laaditaan alueidenkäyttölain tarkoittamana oikeusvaikutteisena osayleiskaavana, joka ohjaa suunnittelualueen myöhempää asemakaavoitusta.

Kierrätysalueen osayleiskaavaa valmistellaan samanaikaisesti Nostavan–Tikkakallion osayleiskaavan kanssa, minkä vuoksi osa selvityksistä on laadittu koskemaan kumpaakin kaava-aluetta. Nostavan-Tikkakallion osayleiskaavaluonnoksesta annetaan erillinen lausunto.

Lausunto

Valvontajaosto on tutustunut osayleiskaavan materiaaleihin ja antaa asiassa seuraavan lausunnon:

Yleistä

Kaava-alueen luontoarvoja ja ympäristöolosuhteita sekä kaavan vaikutuksia niihin on selvitetty kattavasti. Kierrätysalueen ja Nostavan–Tikkakallion osayleiskaavojen luontovaikutuksista on teetetty yhteinen luontovaikutusten arviointi (Luontoselvitys Metsänen, 15.1.2026). Selvitykseen on hyvin koottu ympäristövaikutusten arviointi sekä esitetty keinoja vaikutusten välttämiseksi ja lieventämiseksi. Selvityksestä saa myös hyvän käsityksen siitä, mitä tietoja täytyy täydentää ja tarkentaa viimeistään asemakaavavaiheessa. Jatkoselvitystarpeiksi esitetään mm. Kierrätysalueen laajennusalueen luontoselvitys, lepakkokartoitus, sammalselvitys ja ekologisten yhteyksien tarkempi selvitys.

Vesiensuojelu ja sini-viheryhteydet

Kaava-alueella muodostuvat hulevedet on tarkoitus johtaa Koivusillanjokeen, joka virtaa suunnittelualueen itäreunalla. Koivusillanjoki on savimaiden puro, jotka on Etelä-Suomessa luokiteltu äärimmäisen uhanalaisiksi. Koivusillanjoen luonnontilaisuus on kärsinyt aiemmista ojituksista ja uoman muokkauksista. Koivusillanjoesta vedet virtaavat edelleen Vähäjoen kautta Porvoonjokeen. Porvoonjoen latvavesistöissä esiintyy geneettisesti ainutlaatuista taimenkantaa, jonka pääasialliset kasvu- ja talvehtimisalueet sijaitsevat suoraan purkuvesistön alapuolella Vähäjoessa noin 1,5 kilometrin etäisyydellä kaava-alueesta. Myös nykyiset taimenen lisääntymisalueet sijaitsevat veden virtaussuuntaan nähden hankealueen alapuolella. Alueen suunnittelussa on tämän vuoksi kiinnitettävä erityistä huomiota vesistövaikutusten rajoittamiseen siten, että taimenien elinolosuhteita ei entisestään heikennetä.

Kaavassa esitetty TP-1 tontti rajautuu länsilaidaltaan hyvin lähelle Melkkaanojaa, joka on yksi Koivusillanjoen sivuhaaroista. Koivusillanjokea pitkin kulkee ekologinen yhteys ja siniyhteys, joka jatkuu pitkin Melkkaanojaa. Ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan myös Melkkaanojaan tulisi jättää esitettyä suurempi suojaetäisyys, vaikka kysymys onkin pienemmästä sivuhaarasta. Suojaetäisyyden kasvattaminen on perusteltua vesiensuojelun ja riittävän ekologisen yhteyden varmistamiseksi. Ympäristönsuojeluviranomainen muistuttaa, että Melkkaanoja on jo ennestään kuormittunut, sillä siihen johdetaan myös Aikkalan jäteaseman ja suljetun kaatopaikan käsitellyt suotovedet.

Lisäksi kaava-alueen pohjoisosassa sijaitseva TPY tontti tulee esitetyllä rajauksella melko lähelle Koivusillanjokea. Ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan suojaetäisyyttä Koivusillanjokeen olisi hyvä kasvattaa ainakin alueen eteläosasta, jossa ekologinen yhteys jää esitetyllä rajauksella noin 160 metrin levyiseksi. Nostava-Tikkakallion osayleiskaavaluonnoksen määräyksissä ekologisen yhteyden suositeltu minimileveys on 200 m.

Osayleiskaavassa osoitetaan rakennettavien alueiden ympärille suojavyöhykkeitä maa- ja metsätalousvaltaisina alueina (M-1) sekä suojaviheralueina (EV-1), jotka osaltaan lieventävät vaikutuksia ympäristön hajaluonteiseen asutukseen tai muihin herkempiin kohteisiin. Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että M-1 alueen

määräykseen voisi lisätä vähintään suosituksen Melkkaanojaan jätettävästä suojavyöhykkeestä metsänkäsittelyssä.

Kaava-alueen keskivaiheille on esitetty MY-merkinnällä maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja. Ympäristönsuojeluviranomainen pitää MY-merkintää hyvänä asiana turvaamaan alueen läpi kulkeva ekologinen yhteys sekä alueella sijaitsevat vesilain mukaiset kohteet.

Kaava-alueen pohjoisosaan on osoitettu TPY ja TP-1 tontit. Karttatarkastelun perusteella alueen hulevedet purkautuvat pienempien uomien kautta edelleen Koivusillanjokeen. Ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan näiden alueiden hulevesirakenteille tulee esittää tarkempi suunnitelma viimeistään asemakaavavaiheessa.

Kaavan ja Destian yhteislupa-alueen yhteensovittaminen

Valvontajaosto on päätöksellään 2.10.2024 § 66 myöntänyt Destia Oy:lle yhteisluvan kalliokivenottoon ja murskaukseen kiinteistöille 98-452-1-20 (Tervala) ja 98-452-3-63 (Kunttala). Vaasan hallinto-oikeus hylkäsi päätöksellään 12.11.2025 luvasta tehdyt valitukset. Hallinto-oikeuden päätöksestä ei valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joten lupa on saanut lainvoiman. Kiviaineisten ottoalue sijoittuu kaava-alueen lounaisosaan, kaavamerkintöjen M-1 ja T-1 alueille. Luvan mukainen alin ottotaso on +112. Ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan kaavan ja kiviainestoiminnan yhteensovittamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota hulevesien hallintaan siten, että kiintoaineiden ja muiden vesistöille haitallisten aineiden kulkeutuminen Koivusillanjokeen estyy kaikissa tilanteissa.

Kaavamääräykset

Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että yleisesti ottaen esitetyt kaavamääräykset ovat kattavat ja hulevedet on huomioitu niissä hyvin. Ympäristönsuojeluviranomainen ehdottaa seuraavien kaavamääräysten muokkaamista alla esitetysti:

Määräys: ... Rakentamisen yhteydessä syntyvät vieraslajiperäiset maamassat on käsiteltävä asianmukaisesti ja sijoitettava niitä vastaanottaville alueille.
Ehdotus: ... Rakentamisen yhteydessä syntyvät vieraslajeja sisältävät maamassat on käsiteltävä ja sijoitettava asianmukaisesti siten, että vieraslajien leviäminen laajemmalle estetään.

Määräys: Kierrätysalueella alueella voidaan maarakentamisessa käyttää jätemateriaaleja, jotka täyttävät ympäristöluvassa asetetut ympäristökelpoisuusehdot.
Ehdotus: Kierrätysalueella voidaan maanrakentamisessa käyttää sellaisia jätemateriaaleja, joiden soveltuvuudesta on päätetty ympäristölupa- tai vastaavassa menettelyssä.

Kierrätysalueen ja Nostava-Tikkakallion osayleiskaavojen yhteisselvitykset ja yhteisvaikutukset

Koska kaavahankkeiden vaikutukset etenkin luontoon ja vesistöihin ovat osittain yhteisiä, on osa selvityksistä yhteisselvityksiä.

Ympäristönsuojeluviranomainen nostaa esiin tässä vaiheessa, että koska alueiden suunnitteleminen ja osayleiskaavojen jälkeen asemakaavoittaminen tapahtuu monen vuoden aikajänteellä, olisi tiettyjä luontoselvityksiä hyvä jatkaa pitkäjänteisesti kaavaprosessien ajan. Tällainen selvitys on ainakin kaavojen vaikutusalueen taimenkannan seuraaminen, jota suositellaan jatkettavan vuosittain. Tietoja tarvitaan ja voidaan hyödyntää jatkossa esimerkiksi, jos ja kun alueelle suunnitellaan sijoittuvaksi toimintoja, joille tulee hakea ympäristö- ja tai vesilain mukaisia lupia.

Toteutuessaan molemmat kaavat ja niiden yhteisvaikutukset pienentävät merkittävästi Hollolan luonnon kartoitettuja ydinalueita. Tästäkin näkökulmasta osayleiskaavojen toteuttaminen ns. väljänä edesauttaisi riittävien ekologisten yhteyksien säilymistä.

Ehdotus
Esittelijä: Sameli Männistö, ympäristösihteeri

Valvontajaosto on tutustunut osayleiskaavan materiaaleihin ja antaa lausuntonaan edellä, asian käsittely -kohdassa esitetyn lausunnon.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merk. Minna Kauhanen ilmaisi esteellisyytensä asian osalta (osallisuusjäävi hallintolaki 28.1 § kohta 1) ja poistui kokouksesta asian esittelyn, käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merk. Tommi Nurminen ilmaisi esteellisyytensä asian osalta (intressijäävi hallintolaki 28.1 § kohta 2) ja poistui kokouksesta asian esittelyn, käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Esteellisyys
Minna Kauhanen, Tommi Nurminen

Elinvoimavaliokunta, 27.10.2026, § 144

Valmistelijat / lisätiedot:

Pentti Klemetti, yleiskaavoittaja, pentti.klemetti@hollola.fi

Liitteet

1 Karttaliite Kierrätysalueen osayleiskaavan suunnittelualueen muutos

Kierrätysalueen suunnittelualuerajauksen laajentaminen lounaaseen

Kierrätysalueen osayleiskaavan valmistelu on aloitettu vuonna 2024. Osayleiskaavan suunnittelutavoitteet on hyväksytty valtuuston päätöksellä 10.6.2024 § 28. Tavoitteet määrittyvät osin ylempien kaavatasojen suunnittelumääräyksistä. Osayleiskaavaluonnos on ollut nähtävillä 19.3.-30.4.2026, jolloin on pidetty myös kaksi avointa yleisötilaisuutta. Luonnosvaiheen jälkeen on saatu yhteysviranomaisten lausunnot ja runsaasti osallispalautetta kuntalaisilta ja alueen maanomistajilta.

Kaavatyössä tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa alueelle valvottua kiertotaloutta harjoittava yrityskeskittymä, jolle tavoitellaan koordinoijaa eli kiertotalousoperaattoria. Mahdollisesti haittoja synnyttäviä toimintoja osoitetaan rakennuksiin haittojen hallitsemiseksi. Työssä valmistellaan yritystoimintaa mahdollistavaa osayleiskaavaa, joka ei ennalta sulje pois muita kiertotalouden toimintoja kuin biojätteen käsittelyn, jonka voimassa oleva vaihemaakuntakaava ja Hollolan kunnan strateginen yleiskaava 2020 kieltävät. Kaavan valmistelun edetessä valmistuvilla kaavaselvityksillä varmistetaan lopullisen kaavaratkaisun turvallisuus ja terveellisyys sekä elinympäristölle että suojaetäisyyden takana olevalle asutukselle. Osayleiskaavan hyväksymisen jälkeen seuraa asemakaavoitusvaihe.

Neuvotteluja maanomistajien kanssa on jatkettu luonnosvaiheen päätyttyä kesällä 2026. Neuvotteluissa kaava-alueen lounaisreunan maanomistat ovat suhtautuneet myönteisesti yritysalueen laajentamiseen heidän omistamilleen palstoille luonnosvaiheen suunnittelualuerajauksen lounaisreunalla. Samaa on luonnosvaiheen palautteessaan toivonut myös alueelle maa-aineisluvan ja yksityisen maanvuokrasopimuksen jo aiemmin hankkinut Destia oy. Maanomistajaneuvotteluissa on tullut esiin kiinnostusta myydä tulevien yrityskorttelien maata. Jos suunnittelualuerajausta laajennetaan lounaaseen, sillä vauhditetaan yritystoiminnan käynnistymistä kierrätysalueella. Vauhdittamisesta on alueen pitkän toteutusajan vuoksi etua kuntataloudelle.

Kaavatyön aikana kiertotaloustoiminnasta laaditut ympäristöselvitykset osoittavat noin 200 m leveän suojavyöhykkeen tarvetta kierrätysalueen yrityskorttelien ympärillä. Suojavyöhykettä tarvitaan kiertotaloustoiminnan pöly- ja meluvaikutusten takia. Suojavyöhykkeellä voidaan jatkossakin harjoittaa maa- ja metsätaloutta kuten koko kaava-alueella nykyisinkin tehdään. Kunnalla ei ole tarvetta hankkia suojavyöhykkeeksi kaavoitettavaa maata kunnan omistukseen. Ainoa kierrätysalueen suojavyöhykkeelle kaavoituksesta seuraava välttämätön maankäytön rajoitus on tarve kaavamääräyksellä rajata asuminen ja vapaa-ajan asuminen pois suojavyöhykkeeltä kiertotalouden ympäristövaikutusten takia.

Ehdotettavalla kierrätysalueen suunnittelualueen laajennusalueella (46,4) ha on tehty luontoselvityksiä kesäkaudella 2026. Alueelta löytyneet luontoarvot sijoittuvat pääosin metsätalouskäyttöön esitettävälle suojavyöhykkeelle. Luontoarvot voidaan huomioida siten, etteivät ne estä ehdotettua yrityskorttelien maltillista laajentamista lounaaseen. Laajennusalueelle kaavoitetaan pääosin kiertotalouden 200 m suojavyöhykettä, joka pysyy yksityisessä maa- ja metsätalouskäytössä.

Päätöksen peruste: Kunnan hallintosääntö, liite 1 Toimivallan kohdennus, kohta 5.2.1 yleiskaavat ja osayleiskaavat, valtuuston päätösvaltaa.

Ehdotus
Esittelijä: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Elinvoimavaliokunta päättää esittää kierrätysalueen suunnittelualueen laajennuksen liitekartan 20.10.2026 mukaisesti hyväksyttäväksi kunnanhallitukselle ja edelleen valtuuston hyväksymiskäsittelyä varten.

Äänestykset
Keskustelun kuluessa Kristiina Vanhala-Selin esitti ja Hannele Kirvesoja kannatti, että Lähetetään uudelleenvalmisteltavaksi:
Hyväksytään destian louhosalue t-1 alueeksi ja sille tarpeellinen suoja-alue,
muulta osin laajennusaluetta kierrätysalueelle ei hyväksytä, ennen kuin:
Maanomistajia on konsultoitu ja selvitetty tarpeellisuus
tutkitaan osan suoja-alueista alueen pohjois- ja länsiosilta, jotta voidaan jättää ne kaavasta pois.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät JAA. Ne, jotka kannattavat Kristiina Vanhala-Selinin tekemää muutosesitystä, äänestävät EI. Menettelytapa hyväksyttiin

Jaa
Kari Aaltonen
Kristian Saarnio
Kari Hyytiä
Veli Penttilä
Sanni-Maria Tiihonen
Mari Kurisjärvi
Kirsi Kemppainen
Timo Friman
Petri Syrjälä
Ei
Kristiina Vanhala-Selin
Hannele Kirvesoja

Päätös
Keskustelun kuluessa Kristiina Vanhala-Selin esitti ja Hannele Kirvesoja kannatti, että lähetetään uudelleenvalmisteltavaksi: Hyväksytään destian louhosalue t-1 alueeksi ja sille tarpeellinen suoja-alue, muulta osin laajennusaluetta kierrätysalueelle ei hyväksytä, ennen kuin: Maanomistajia on konsultoitu ja selvitetty tarpeellisuus tutkitaan osan suoja-alueista alueen pohjois- ja länsiosilta, jotta voidaan jättää ne kaavasta pois.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät JAA. Ne, jotka kannattavat Kristiina Vanhala-Selinin tekemää muutosesitystä, äänestävät EI. Menettelytapa hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 9 JAA-ääntä ja 2 EI-ääntä.

Puheenjohtaja totesi pohjaesityksen voittaneen.

Merk. asiantuntijana kuultavana yleiskaavoittaja Pentti Klemetti.

Kunnanhallitus, 02.11.2026, § 314

Valmistelijat / lisätiedot:

Pentti Klemetti, yleiskaavoittaja, pentti.klemetti@hollola.fi

Liitteet

1 Liitekartta kierrätysalue suunnittelualueen laajentaminen, 2.11.2026 kunnanhallitus

Kierrätysalueen suunnittelualuerajauksen laajentaminen lounaaseen

Kierrätysalueen osayleiskaavan valmistelu on aloitettu vuonna 2024. Osayleiskaavan suunnittelutavoitteet on hyväksytty valtuuston päätöksellä 10.6.2024 § 28. Tavoitteet määrittyvät osin ylempien kaavatasojen suunnittelumääräyksistä. Osayleiskaavaluonnos on ollut nähtävillä 19.3.-30.4.2026, jolloin on pidetty myös kaksi avointa yleisötilaisuutta. Luonnosvaiheen jälkeen on saatu yhteysviranomaisten lausunnot ja runsaasti osallispalautetta kuntalaisilta ja alueen maanomistajilta.

Kaavatyössä tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa alueelle valvottua kiertotaloutta harjoittava yrityskeskittymä, jolle tavoitellaan koordinoijaa eli kiertotalousoperaattoria. Mahdollisesti haittoja synnyttäviä toimintoja osoitetaan rakennuksiin haittojen hallitsemiseksi. Työssä valmistellaan yritystoimintaa mahdollistavaa osayleiskaavaa, joka ei ennalta sulje pois muita kiertotalouden toimintoja kuin biojätteen käsittelyn, jonka voimassa oleva vaihemaakuntakaava ja Hollolan kunnan strateginen yleiskaava 2020 kieltävät. Kaavan valmistelun edetessä valmistuvilla kaavaselvityksillä varmistetaan lopullisen kaavaratkaisun turvallisuus ja terveellisyys sekä elinympäristölle että suojaetäisyyden takana olevalle asutukselle. Osayleiskaavan hyväksymisen jälkeen seuraa asemakaavoitusvaihe.

Neuvotteluja kaavan nykyisen suunnittelualueen maanomistajien kanssa on jatkettu luonnosvaiheen päätyttyä kesällä 2026. Neuvotteluissa kohdatut kaava-alueen lounaisreunan maanomistajat ovat suhtautuneet myönteisesti yritysalueen laajentamiseen heidän omistamilleen palstoille luonnosvaiheen suunnittelualuerajauksen lounaisreunalla. Samaa on luonnosvaiheen palautteessaan toivonut myös alueelle louhinta- ja maa-ainesluvan ja yksityiset maanvuokrasopimukset aiemmin hankkinut Destia oy. Maanomistajaneuvotteluissa on tullut esiin kiinnostusta myydä tulevien yrityskorttelien maata. Jos suunnittelualuerajausta laajennetaan lounaaseen, sillä vauhditetaan yritystoiminnan käynnistymistä kierrätysalueella. Vauhdittamisesta on alueen pitkän toteutusajan vuoksi etua kuntataloudelle.

Kaavatyön aikana kiertotaloustoiminnasta laaditut ympäristöselvitykset osoittavat noin 200 m leveän suojavyöhykkeen tarvetta Kierrätysalueen yrityskorttelien ympärillä. Suojavyöhykettä tarvitaan kiertotaloustoiminnan pöly- ja meluvaikutusten takia. Suojavyöhykkeellä voidaan jatkossakin harjoittaa maa- ja metsätaloutta kuten koko kaava-alueella nykyisinkin tehdään. Kunnalla ei ole tarvetta hankkia

suojavyöhykkeeksi kaavoitettavaa maata kunnan omistukseen. Ainoa Kierrätysalueen suojavyöhykkeelle kaavoituksesta seuraava välttämätön maankäytön rajoitus on tarve kaavamääräyksellä rajata asuminen ja vapaa-ajan asuminen pois suojavyöhykkeeltä kiertotalouden ympäristövaikutusten takia.

Ehdotettavalla Kierrätysalueen suunnittelualueen laajennusalueella (46,4 ha) on tehty luontoselvityksiä kesäkaudella 2026. Alueelta löytyneet luontoarvot sijoittuvat pääosin metsätalouskäyttöön esitettävälle suojavyöhykkeelle. Luontoarvot voidaan huomioida siten, etteivät ne estä ehdotettua yrityskorttelien maltillista laajentamista lounaaseen. Laajennusalueelle kaavoitetaan pääosin kiertotalouden 200 m suojavyöhykettä, joka pysyy yksityisessä maa- ja metsätalouskäytössä.

Päätöksen peruste: Kunnan hallintosääntö, liite 1 Toimivallan kohdennus, kohta 5.2.1 yleiskaavat ja osayleiskaavat, valtuuston päätösvaltaa.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää esittää Kierrätysalueen osayleiskaavan suunnittelualuerajauksen laajennuksen liitekartan 27.10.2026 mukaisesti valtuuston hyväksyttäväksi.

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Esteellisyys
Elli Tervala

Valtuusto, 09.11.2026, § 75

Liitteet

1 Liitekartta kierrätysalue suunnittelualueen laajentaminen 9.11.2026 valtuusto

Kierrätysalueen suunnittelualuerajauksen laajentaminen lounaaseen

Kierrätysalueen osayleiskaavan valmistelu on aloitettu vuonna 2024. Osayleiskaavan suunnittelutavoitteet on hyväksytty valtuuston päätöksellä 10.6.2024 § 28. Tavoitteet määrittyvät osin ylempien kaavatasojen suunnittelumääräyksistä. Osayleiskaavaluonnos on ollut nähtävillä 19.3.-30.4.2026, jolloin on pidetty myös kaksi avointa yleisötilaisuutta. Luonnosvaiheen jälkeen on saatu yhteysviranomaisten lausunnot ja runsaasti osallispalautetta kuntalaisilta ja alueen maanomistajilta.

Kaavatyössä tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa alueelle valvottua kiertotaloutta harjoittava yrityskeskittymä, jolle tavoitellaan koordinoijaa eli kiertotalousoperaattoria. Mahdollisesti haittoja synnyttäviä toimintoja osoitetaan rakennuksiin haittojen hallitsemiseksi. Työssä valmistellaan yritystoimintaa mahdollistavaa osayleiskaavaa, joka ei ennalta sulje pois muita kiertotalouden toimintoja kuin biojätteen käsittelyn, jonka voimassa oleva vaihemaakuntakaava ja Hollolan kunnan strateginen yleiskaava 2020 kieltävät. Kaavan valmistelun edetessä

valmistuvilla kaavaselvityksillä varmistetaan lopullisen kaavaratkaisun turvallisuus ja terveellisyys sekä elinympäristölle että suojaetäisyyden takana olevalle asutukselle. Osayleiskaavan hyväksymisen jälkeen seuraa asemakaavoitusvaihe.

Neuvotteluja kaavan nykyisen suunnittelualueen maanomistajien kanssa on jatkettu luonnosvaiheen päätyttyä kesällä 2026. Neuvotteluissa kohdatut kaava-alueen lounaisreunan maanomistajat ovat suhtautuneet myönteisesti yritysalueen laajentamiseen heidän omistamilleen palstoille luonnosvaiheen suunnittelualuerajauksen lounaisreunalla. Samaa on luonnosvaiheen palautteessaan toivonut myös alueelle louhinta- ja maa-ainesluvan ja yksityiset maanvuokrasopimukset aiemmin hankkinut Destia oy. Maanomistajaneuvotteluissa on tullut esiin kiinnostusta myydä tulevien yrityskorttelien maata. Jos suunnittelualuerajausta laajennetaan lounaaseen, sillä vauhditetaan yritystoiminnan käynnistymistä kierrätysalueella. Vauhdittamisesta on alueen pitkän toteutusajan vuoksi etua kuntataloudelle.

Kaavatyön aikana kiertotaloustoiminnasta laaditut ympäristöselvitykset osoittavat noin 200 m leveän suojavyöhykkeen tarvetta Kierrätysalueen yrityskorttelien ympärillä. Suojavyöhykettä tarvitaan kiertotaloustoiminnan pöly- ja meluvaikutusten takia. Suojavyöhykkeellä voidaan jatkossakin harjoittaa maa- ja metsätaloutta kuten koko kaava-alueella nykyisinkin tehdään. Kunnalla ei ole tarvetta hankkia suojavyöhykkeeksi kaavoitettavaa maata kunnan omistukseen. Ainoa Kierrätysalueen suojavyöhykkeelle kaavoituksesta seuraava välttämätön maankäytön rajoitus on tarve kaavamääräyksellä rajata asuminen ja vapaa-ajan asuminen pois suojavyöhykkeeltä kiertotalouden ympäristövaikutusten takia.

Ehdotettavalla Kierrätysalueen suunnittelualueen laajennusalueella (46,4 ha) on tehty luontoselvityksiä kesäkaudella 2026. Alueelta löytyneet luontoarvot sijoittuvat pääosin metsätalouskäyttöön esitettävälle suojavyöhykkeelle. Luontoarvot voidaan huomioida siten, etteivät ne estä ehdotettua yrityskorttelien maltillista laajentamista lounaaseen. Laajennusalueelle kaavoitetaan pääosin kiertotalouden 200 m suojavyöhykettä, joka pysyy yksityisessä maa- ja metsätalouskäytössä.

Päätöksen peruste: Kunnan hallintosääntö, liite 1 Toimivallan kohdennus, kohta 5.2.1 yleiskaavat ja osayleiskaavat, valtuuston päätösvaltaa.

Ehdotus

Valtuusto päättää hyväksyä Kierrätysalueen osayleiskaavan suunnittelualuerajauksen laajennuksen liitekartan 27.10.2026 mukaisesti.

Äänestykset
Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät JAA.
Ne, jotka kannattavat Vanhala-Selinin ehdotusta jatkovalmisteluun lähettämisestä, äänestävät EI.

Jaa
Petri Syrjälä
Sanni-Maria Tiihonen
Juha Rehula

Veli Penttilä
Pasi Jalonen
Anne Suomäki
Toini Louekoski-Huttunen
Anssi Ikävalko
Miikka Lönnqvist
Kristian Saarnio
Heidi Hakanen
Kari Aaltonen
Mari Kurisjärvi
Hannu Heikkilä
Aki Markkola
Jari Ronkainen
Kari Hyytiä
Jarkko Niemi
Pentti Lampi
Jussi Vahe
Minna Halme
Teemu Laine
Kati Pölönen

Ei

Laura Repo
Harri Vinnamo
Kristiina Vanhala-Selin
Marko Smeds
Hanna Paikkala
Pia Salo
Janne Pylväinen
Paavo Takala
Hannele Kirvesoja
Minna Nieminen
Tapani Ihalainen
Mikko Niipala
Minttu Ketonen
Tommi Nurminen
Erkki Arvila
Hanna Rapatti
Henna Hyytiä
Teemu Kinnari
Petri Palo

Tyhjä

Enni Saxlin

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merk.

- Elli Tervala, ilmaisi esteellisyyden asian osalta (Kuntalaki § 97.1, osallisuusjäävi hallintolaki 28.1 §, 1 kohta) ja poistui kokouksesta asian

käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pykälässä Tervalan tilalla varajäsen Kristian Saarnio

- Minna Kauhanen ilmaisi esteellisyyden asian osalta (Kuntalaki § 97.1, osallisuusjäävi hallintolaki 28.1 §, 1 kohta)ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pykälässä Kauhasen tilalla varajäsen Jussi Vahe.

Keskustelun kuluessa Kristiina Vanhala-Selin esitti Hannele Kirvesojan ensin kannattamana, että asia lähetetään uudelleenvalmisteltavaksi: Hyväksytään Destian louhosalue t- 1 alueeksi ja sille tarpeellinen suoja- alue, mutta muulta osin laajennusaluetta kierrätysalueelle ei hyväksytä, ennen kuin maanomistajia on konsultoitu ja selvitetty laajennuksen tarpeellisuus. Samalla tutkitaan, voidaanko alueen pohjois- ja länsiosilta jättää laajoja suoja-alueita pois kaavasta.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty jatkovalmisteluun lähettämisestä kannatettu ehdotus, keskustelu tulee rajoittaa vain jatkovalmisteluun lähettämistä koskevaksi.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty jatkovalmisteluun lähettämisestä kannatettu ehdotus, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys.

Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät JAA.

Ne, jotka kannattavat Vanhala-Selinin ehdotusta jatkovalmisteluun lähettämisestä, äänestävät EI.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 23 JAA-ääntä (Petri Syrjälä, Sanni-Maria Tiihonen, Juha Rehula, Veli Penttilä, Pasi Jalonen, Anne Suomäki, Toini Louekoski-Huttunen, Anssi Ikävalko, Miikka Lönnqvist, Kristian Saarnio, Heidi Hakanen, Kari Aaltonen, Mari Kurisjärvi, Hannu Heikkilä, Aki Markkola, Jari Ronkainen, Kari Hyytiä, Jarkko Niemi, Pentti Lampi, Jussi Vahe, Minna Halme, Teemu Laine, Kati Pölönen), 19 EI-ääntä (Laura Repo, Harri Vinnamo, Kristiina Vanhala-Selin, Marko Smeds, Hanna Paikkala, Pia Salo, Janne Pylväinen, Paavo Takala, Hannele Kirvesoja, Minna Nieminen, Tapani Ihalainen, Mikko Niipala, Minttu Ketonen, Tommi Nurminen, Erkki Arvila, Hanna Rapatti, Henna Hyytiä, Teemu Kinnari, Petri Palo), 1 TYHJÄÄ (Enni Saxlin).

Puheenjohtaja totesi valtuuston päättäneen jatkaa asian käsittelyä, sekä avasi keskustelun uudelleen

Esteellisyys
Minna Kauhanen, Elli Tervala

Tiedoksi
kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö, kaavoitusarkkitehti, yleiskaavoittaja, Ramboll Finland oy osayleiskaavakonsultti, laajennusalueen kiinteistöjen maanomistajat valtuuston päätöksen jälkeen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 300,26.10.2026
Valtuusto, § 76, 09.11.2026

§ 76
Luottamushenkilöiden kokouspalkkiot 1.11.2026

HOLDno-2025-823

Kunnanhallitus, 26.10.2026, § 300

Valmistelijat / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Liitteet

1 Kokouspalkkiot luottamushenkilot 1.11.2026

Hollolan kunnan 1.11.2026 voimaan tulevassa hallintosäännössä todetaan mm. seuraavaa:

"151 § Kokouspalkkiot

Kuntalain mukaisten toimielinten kokouksista maksetaan valtuuston päättämät kokouspalkkiot. Päätöksen mukaiset kokouspalkkiot ovat hallintosäännön liitteenä. Niiden korotukset tehdään tämän säännön mukaisesti.

Pöytäkirjan kokouksen ulkopuolella tapahtuvasta tarkastamisesta suoritetaan valtuuston päätöksen mukainen palkkio. Lisäksi mahdollisesta erillisestä tarkastuskäynnistä maksetaan matkakulut.

Keskusvaalilautakunnan, vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle maksetaan kultakin äänestyksen toimituspäivältä jokaiselta tunnilta paikallishallinnon hallinnollisten ja erikoistuneiden sihteerien kokoaikaisten palkansaajien kokonaisansion keskiarvonmukainen tuntikorvaus. Palkkioihin sisältyy kultakin toimituspäivältä palkkio vaalitoimituksen päätyttyä suoritettavasta laskentatehtävästä.

Kokouspalkkioita ja ansionmenetyskorvauksia korotetaan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen yleiskorotusten mukaisesti. Palkkiot pyöristetään ylöspäin lähimpään 50 senttiin. Korotus ei koske vuosipalkkioita."

Valtuusto hyväksyi 21.9.2026 § 59 keskusvaalilautakunnan, vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle maksettavan uuden tuntikorvauksen perusteen. Tuntikorvaus on muutettu luottamushenkilöiden kokouspalkkiotaulukkoon 1.11.2026 alkaen. Muutokset on merkitty oheismateriaalina olevaan taulukkoon sinisellä.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Ehdotus valtuustolle:

Valtuusto hyväksyy hallintosäännön liitteen luottamushenkilöiden kokouspalkkiot 1.11.2026 alkaen.

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Valtuusto, 09.11.2026, § 76

Liitteet

1 Kokouspalkkiot luottamushenkilot 1.11.2026

Hollolan kunnan 1.11.2026 voimaan tulevassa hallintosäännössä todetaan mm. seuraavaa:

"151 § Kokouspalkkiot

Kuntalain mukaisten toimielinten kokouksista maksetaan valtuuston päättämät kokouspalkkiot. Päätöksen mukaiset kokouspalkkiot ovat hallintosäännön liitteenä. Niiden korotukset tehdään tämän säännön mukaisesti.

Pöytäkirjan kokouksen ulkopuolella tapahtuvasta tarkastamisesta suoritetaan valtuuston päätöksen mukainen palkkio. Lisäksi mahdollisesta erillisestä tarkastuskäynnistä maksetaan matkakulut.

Keskusvaalilautakunnan, vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle maksetaan kultakin äänestyksen toimituspäivältä jokaiselta tunnilta paikallishallinnon hallinnollisten ja erikoistuneiden sihteerien kokoaikaisten palkansaajien kokonaisansion keskiarvonmukainen tuntikorvaus. Palkkioihin sisältyy kultakin toimituspäivältä palkkio vaalitoimituksen päätyttyä suoritettavasta laskentatehtävästä.

Kokouspalkkioita ja ansionmenetyskorvauksia korotetaan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen yleiskorotusten mukaisesti. Palkkiot pyöristetään ylöspäin lähimpään 50 senttiin. Korotus ei koske vuosipalkkioita."

Valtuusto hyväksyi 21.9.2026 § 59 keskusvaalilautakunnan, vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle maksettavan uuden tuntikorvauksen perusteen. Tuntikorvaus on muutettu luottamushenkilöiden kokouspalkkiotaulukkoon 1.11.2026 alkaen. Muutokset on merkitty oheismateriaalina olevaan taulukkoon sinisellä.

Ehdotus

Ehdotus valtuustolle:

Valtuusto hyväksyy hallintosäännön liitteen luottamushenkilöiden kokouspalkkiot 1.11.2026 alkaen.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi
palvelussuhdeasiat@hollola.fi, toimielinten sihteerit, kirjaamo@hollola.fi, palkat.hollola@provincia.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 112,07.10.2026
Kunnanhallitus, § 301,26.10.2026
Valtuusto, § 77, 09.11.2026

§ 77
Kuntalaisaloite - Uimahallin ryhmäpukuhuoneen tilamaksu

HOLDno-2026-481

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 07.10.2026, § 112

Valmistelijat / lisätiedot:

Lassi Puodinketo, vapaa-aikapäällikkö, lassi.puodinketo@hollola.fi

Hollolan kuntaan on jätetty 29.5.2026 kuntalaisaloite, jossa esitetään uimahallin ryhmäpukuhuoneen käyttömaksun alentamista tai poistamista tilanteissa, joissa asiakkaan sairaus tai toimintarajoite estää yleisten pukeutumis-, suihku- ja saunatilojen käytön ja asiakas tarvitsee avustajan tukea. Ryhmäpukuhuone mahdollistaa tällöin rauhallisen ja tarkoituksenmukaisen asioinnin avustajan kanssa.

Vastauksena aloitteeseen uimahallin hinnastoa muutetaan siten, että asiakas voi varata ryhmäpukuhuoneen maksutta, jos hänellä on EU:n vammaiskortti A-tunnuksella. Näissä tilanteissa ryhmäpukuhuone voidaan varata enintään kolmeksi tunniksi kerrallaan. Muiden varausten enimmäiskesto säilyy kahdessa tunnissa.

Muutoksella edistetään asiakkaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia käyttää uimahallipalveluja sekä parannetaan palvelun saavutettavuutta niille henkilöille, jotka tarvitsevat avustajaa eivätkä toimintakykynsä vuoksi voi käyttää yleisiä pukeutumis-, suihku- ja saunatiloja. EU:n vammaiskortin A-tunnus on selkeä ja yhdenmukainen tapa osoittaa avustajan tarve. Kolmen tunnin enimmäisvarausaika huomioi avustettuun asiointiin tavanomaista pidemmän ajan tarpeen, kun taas muiden varausten kahden tunnin enimmäiskesto turvaa ryhmäpukuhuoneen riittävän saatavuuden eri käyttäjille. Muutoksen arvioidaan lisäävän ryhmäpukuhuoneen tarkoituksenmukaista käyttöä ja madaltavan palvelun käytön esteitä. Maksutuoton vähenemisen arvioidaan olevan vähäinen.

Ehdotus
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää muuttaa uimahallin hinnastoa siten, että EU:n vammaiskortin A-tunnuksen haltija voi varata ryhmäpukuhuoneen maksutta enintään kolmeksi tunniksi kerrallaan. Muiden ryhmäpukuhuonevarausten enimmäiskesto on kaksi tuntia ja niiden maksullisuuteen ei tehdä muutosta. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta toteaa kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi ja lähettää vastauksen edelleen kunnanhallitukselle tiedoksi.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merk. Asiantuntijana kuultavana oli vapaa-aikapäällikkö.

Kunnanhallitus, 26.10.2026, § 301

Valmistelijat / lisätiedot:

Lassi Puodinketo, vapaa-aikapäällikkö, lassi.puodinketo@hollola.fi

Hollolan kunnalle on 29.5.2026 toimitettu kuntalaisaloite, jossa esitetään uimahallin ryhmäpukuhuoneiden tilamaksun poistamista. Aloitteen tavoitteena on parantaa tilojen saavutettavuutta henkilöille, joille yleisten puku- ja pesutilojen käyttäminen ei ole toimintakyvyn tai avustamisen tarpeen vuoksi tarkoituksenmukaista.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta käsitteli aloitetta kokouksessaan 7.10.2026. Päätösehdotuksen mukaisesti ryhmäpukuhuoneen käyttö on jatkossa maksutonta henkilölle, jolla on A-tunnuksella varustettu vammaiskortti. Ryhmäpukuhuoneen käyttö edellyttää edelleen ennakkovarausta. Kuntalaisaloite saatetaan kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää merkitä sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan vastauksen tiedoksi, saattaa vastauksen valtuustolle tiedoksi ja esittää valtuustolle, että se toteaa kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Valtuusto, 09.11.2026, § 77

Hollolan kunnalle on 29.5.2026 toimitettu kuntalaisaloite, jossa esitetään uimahallin ryhmäpukuhuoneiden tilamaksun poistamista. Aloitteen tavoitteena on parantaa tilojen saavutettavuutta henkilöille, joille yleisten puku- ja pesutilojen käyttäminen ei ole toimintakyvyn tai avustamisen tarpeen vuoksi tarkoituksenmukaista.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta käsitteli aloitetta kokouksessaan 7.10.2026. Päätösehdotuksen mukaisesti ryhmäpukuhuoneen käyttö on jatkossa maksutonta henkilölle, jolla on A-tunnuksella varustettu vammaiskortti. Ryhmäpukuhuoneen käyttö edellyttää edelleen ennakkovarausta.

Ehdotus

Ehdotus valtuustolle:

Valtuustolle merkitsee kuntalaisaloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös
Päätettiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi
vapaa-aikapäällikkö, liikuntapalveluiden esihenkilö, vapaa-aikapalveluiden palvelusihteeri

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Elinvoimavaliokunta, § 145,27.10.2026
Kunnanhallitus, § 315,02.11.2026
Valtuusto, § 78, 09.11.2026

§ 78
Kuntalaisaloite - Siirtolapuutarha ja palstaviljelyalue Hämeenkoskelle

HOLDno-2026-729

Elinvoimavaliokunta, 27.10.2026, § 145

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Kurosawa, kaavoitusarkkitehti, henna.kurosawa@hollola.fi

Hollolan kuntaan on saapunut 15.9.2026 päivätty kuntalaisaloite siirtolapuutarhan ja palstaviljelyalueen perustamisesta Hämeenkoskelle. Kuntalaisaloitteessa ehdotetaan, että vuosia sitten esitetty idea siirtolapuutarhan ja palstaviljelyalueen rakentamiseksi Hollolan Hämeenkoskelle otettaisiin kunnassa uudelleen käsittelyyn. Aloitteen mukaan alue toisi kunnalle kiinteistövero- ja vuokratuloja. Siirtolapuutarha ja palstaviljelyalue toisi uusia asukkaita ja viljelijöitä, myös lähikaupungeista ja kunnista. Lisäksi se piristäisi pitäjän yritystoimintaa.

Aloitteessa ehdotetaan Kaisanniityn aluetta sopivaksi kohteeksi siirtolapuutarha- ja palstaviljelyalueeksi, idyllisen ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Hankalan Pellavanloukun naapuriin. Alueelle olisi hyvät kulkuyhteydet, myös julkisilla kulkuneuvoilla, kun VT12 Hyväneulan risteyksessä on bussipysäkit.

Hämeenkoskelle sijoitettavaa siirtolapuutarha-aluetta koskevaa valtuustoaloitetta on käsitelty teknisessä lautakunnassa 17.5.2016 § 70. Teknisen lautakunnan päätöksessä on esitetty aluesuunnitelman laatimista viranhaltijatyönä yhteistyössä opiskelijoiden kanssa ja alueen toteutukseen liittyvää jatkokäsittelyä, kun hankkeen edistämiseksi on perustettu työryhmä toimintaa harjoittavan organisaation perustamiseksi ja työryhmä on pyrkinyt järjestämään toiminnalle uskottavan rahoituksen.

Kunta omistaa Hämeenkoskella peltoalueen valtatie 12 eteläpuolella, joka on voimassa olevassa Hämeenkosken keskusta osayleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Alueelle saa rakentaa taimitarhan, siirtolapuutarhan tai niihin verrattavan alueen sekä niihin liittyviä rakennuksia ja rakennelmia.

Kunta omistaa maata myös Hankalan Pellavanloukun vierestä Kaisanniitystä, joka on osayleiskaavassa maiseman ja maatalouden kannalta tärkeää peltoa tai niittyä ja uudisrakentaminen tulisi sijoittaa maatilakeskusten yhteyteen avoimien alueiden reunoille tai metsäsaarekkeisiin teiden varsille. Kaavamääräys ei mahdollista siirtolapuutarha-alueen sijoittamista kyseiselle peltoaukealle.

Vuonna 2017 on valmistunut opinnäytetyö ?Hollolan Hämeenkosken siirtolapuutarha-alueen asemakaavaluonnos?. Opinnäytetyö on laadittu Metropolia Ammattikorkeakoulun maanmittaustekniikan insinöörityönä. Opinnäytetyössä on ideoitu muutamia eri maankäytön vaihtoehtoisia luonnoksia sekä kartoitettu alueen luovutusmuotoja.

Siirtolapuutarhan toiminta on luonteeltaan yhteisöllistä. Yhteisön tehtävä on järjestää alueen toiminta niin, että se on taloudellisesti kannattavaa ja osakkailleen mielekästä. Alueen omistajan, tässä tapauksessa Hollolan kunnan rooli on järjestää maan vuokraaminen. Lisäksi alueen suunnittelu vaatii asemakaavoitusta, joka kunnan omistamalla maalla voidaan toteuttaa kunnan toimesta.

Siirtolapuutarha-alueen jatkosuunnittelussa on tärkeä huomioida alueen mahdollisten käyttäjien ja organisoivan tahon näkemykset, jotta alueen sijainti on toiminnan näkökulmasta houkutteleva ja asemakaavan asettamat reunaehdot mahdollistavat alueen toteuttamisen.

Kunta on valmis käynnistämään siirtolapuutarha-alueen kaavasuunnittelun, kun siirtolapuutarhaa mahdollisesti hallinnoiva organisaatio tulee esittämään alueen kaavoitusta.

Ehdotus
Esittelijä: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Elinvoimavaliokunta hyväksyy esittelytekstissä kuvatun kunnanhallitukselle annettavan vastauksen kuntalaisaloitteeseen. Valiokunta toteaa aloitteen osaltaan loppuun käsitellyksi ja lähettää vastuksensa edelleen kunnanhallitukselle tiedoksi.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, 02.11.2026, § 315

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Kurosawa, kaavoitusarkkitehti, henna.kurosawa@hollola.fi

Hollolan kuntaan on saapunut 15.9.2026 päivätty kuntalaisaloite siirtolapuutarhan ja palstaviljelyalueen perustamisesta Hämeenkoskelle, elinvoimavaliokunta käsitteli 27.10.2026 asiaa kokouksessaan. Kuntalaisaloitteessa ehdotetaan, että vuosia sitten esitetty idea siirtolapuutarhan ja palstaviljelyalueen rakentamiseksi Hollolan Hämeenkoskelle otettaisiin kunnassa uudelleen käsittelyyn. Aloitteen mukaan alue toisi kunnalle kiinteistövero- ja vuokratuloja. Siirtolapuutarha ja palstaviljelyalue toisi uusia asukkaita ja viljelijöitä, myös lähikaupungeista ja kunnista. Lisäksi se piristäisi pitäjän yritystoimintaa.

Aloitteessa ehdotetaan Kaisanniityn aluetta sopivaksi kohteeksi siirtolapuutarha- ja palstaviljelyalueeksi, idyllisen ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Hankalan Pellavanloukun naapuriin. Alueelle olisi hyvät kulkuyhteydet, myös julkisilla kulkuneuvoilla, kun VT12 Hyväneulan risteyksessä on bussipysäkit.

Hämeenkoskelle sijoitettavaa siirtolapuutarha-aluetta koskevaa valtuustoaloitetta on käsitelty teknisessä lautakunnassa 17.5.2016 § 70. Teknisen lautakunnan päätöksessä on esitetty aluesuunnitelman laatimista viranhaltijatyönä yhteistyössä opiskelijoiden kanssa ja alueen toteutukseen liittyvää jatkokäsittelyä, kun hankkeen edistämiseksi on perustettu työryhmä toimintaa harjoittavan organisaation perustamiseksi ja työryhmä on pyrkinyt järjestämään toiminnalle uskottavan rahoituksen.

Kunta omistaa Hämeenkoskella peltoalueen valtatie 12 eteläpuolella, joka on voimassa olevassa Hämeenkosken keskusta osayleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Alueelle saa rakentaa taimitarhan, siirtolapuutarhan tai niihin verrattavan alueen sekä niihin liittyviä rakennuksia ja rakennelmia.

Kunta omistaa maata myös Hankalan Pellavanloukun vierestä Kaisanniitystä, joka on osayleiskaavassa maiseman ja maatalouden kannalta tärkeää peltoa tai niittyä ja uudisrakentaminen tulisi sijoittaa maatilakeskusten yhteyteen avoimien alueiden reunoille tai metsäsaarekkeisiin teiden varsille. Kaavamääräys ei mahdollista siirtolapuutarha-alueen sijoittamista kyseiselle peltoaukealle.

Vuonna 2017 on valmistunut opinnäytetyö ?Hollolan Hämeenkosken siirtolapuutarha-alueen asemakaavaluonnos?. Opinnäytetyö on laadittu Metropolia Ammattikorkeakoulun maanmittaustekniikan insinöörityönä. Opinnäytetyössä on ideoitu muutamia eri maankäytön vaihtoehtoisia luonnoksia sekä kartoitettu alueen luovutusmuotoja.

Siirtolapuutarhan toiminta on luonteeltaan yhteisöllistä. Yhteisön tehtävä on järjestää alueen toiminta niin, että se on taloudellisesti kannattavaa ja osakkailleen mielekästä. Alueen omistajan, tässä tapauksessa Hollolan kunnan rooli on järjestää maan vuokraaminen. Lisäksi alueen suunnittelu vaatii asemakaavoitusta, joka kunnan omistamalla maalla voidaan toteuttaa kunnan toimesta.

Siirtolapuutarha-alueen jatkosuunnittelussa on tärkeä huomioida alueen mahdollisten käyttäjien ja organisoivan tahon näkemykset, jotta alueen sijainti on toiminnan näkökulmasta houkutteleva ja asemakaavan asettamat reunaehdot mahdollistavat alueen toteuttamisen.

Kunta on valmis käynnistämään siirtolapuutarha-alueen kaavasuunnittelun, kun siirtolapuutarhaa mahdollisesti hallinnoiva organisaatio tulee esittämään alueen kaavoitusta.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee tiedokseen elinvoimavaliokunnan antaman vastauksen kuntalaisaloitteeseen, sekä saattaa vastauksen valtuustolle tiedoksi ja esittää valtuustolle, että se toteaa kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi..

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Valtuusto, 09.11.2026, § 78

Valmistelija / lisätiedot:

Henna Kurosawa, kaavoitusarkkitehti, henna.kurosawa@hollola.fi

Hollolan kuntaan on saapunut 15.9.2026 päivätty kuntalaisaloite siirtolapuutarhan ja palstaviljelyalueen perustamisesta Hämeenkoskelle, elinvoimavaliokunta käsitteli 27.10.2026 asiaa kokouksessaan. Kuntalaisaloitteessa ehdotetaan, että vuosia sitten esitetty idea siirtolapuutarhan ja palstaviljelyalueen rakentamiseksi Hollolan Hämeenkoskelle otettaisiin kunnassa uudelleen käsittelyyn. Aloitteen mukaan alue toisi kunnalle kiinteistövero- ja vuokratuloja. Siirtolapuutarha ja palstaviljelyalue toisi uusia asukkaita ja viljelijöitä, myös lähikaupungeista ja kunnista. Lisäksi se piristäisi pitäjän yritystoimintaa.

Aloitteessa ehdotetaan Kaisanniityn aluetta sopivaksi kohteeksi siirtolapuutarha- ja palstaviljelyalueeksi, idyllisen ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Hankalan Pellavanloukun naapuriin. Alueelle olisi hyvät kulkuyhteydet, myös julkisilla kulkuneuvoilla, kun VT12 Hyväneulan risteyksessä on bussipysäkit.

Hämeenkoskelle sijoitettavaa siirtolapuutarha-aluetta koskevaa valtuustoaloitetta on käsitelty teknisessä lautakunnassa 17.5.2016 § 70. Teknisen lautakunnan päätöksessä on esitetty aluesuunnitelman laatimista viranhaltijatyönä yhteistyössä opiskelijoiden kanssa ja alueen toteutukseen liittyvää jatkokäsittelyä, kun hankkeen edistämiseksi on perustettu työryhmä toimintaa harjoittavan organisaation perustamiseksi ja työryhmä on pyrkinyt järjestämään toiminnalle uskottavan rahoituksen.

Kunta omistaa Hämeenkoskella peltoalueen valtatie 12 eteläpuolella, joka on voimassa olevassa Hämeenkosken keskusta osayleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Alueelle saa rakentaa taimitarhan, siirtolapuutarhan tai niihin verrattavan alueen sekä niihin liittyviä rakennuksia ja rakennelmia.

Kunta omistaa maata myös Hankalan Pellavanloukun vierestä Kaisanniitystä, joka on osayleiskaavassa maiseman ja maatalouden kannalta tärkeää peltoa tai niittyä ja uudisrakentaminen tulisi sijoittaa maatilakeskusten yhteyteen avoimien alueiden reunoille tai metsäsaarekkeisiin teiden varsille. Kaavamääräys ei mahdollista siirtolapuutarha-alueen sijoittamista kyseiselle peltoaukealle.

Vuonna 2017 on valmistunut opinnäytetyö ?Hollolan Hämeenkosken siirtolapuutarha-alueen asemakaavaluonnos?. Opinnäytetyö on laadittu Metropolia Ammattikorkeakoulun maanmittaustekniikan insinöörityönä. Opinnäytetyössä on ideoitu muutamia eri maankäytön vaihtoehtoisia luonnoksia sekä kartoitettu alueen luovutusmuotoja.

Siirtolapuutarhan toiminta on luonteeltaan yhteisöllistä. Yhteisön tehtävä on järjestää alueen toiminta niin, että se on taloudellisesti kannattavaa ja osakkailleen mielekästä. Alueen omistajan, tässä tapauksessa Hollolan kunnan rooli on järjestää maan vuokraaminen. Lisäksi alueen suunnittelu vaatii asemakaavoitusta, joka kunnan omistamalla maalla voidaan toteuttaa kunnan toimesta.

Siirtolapuutarha-alueen jatkosuunnittelussa on tärkeä huomioida alueen mahdollisten käyttäjien ja organisoivan tahon näkemykset, jotta alueen sijainti on toiminnan näkökulmasta houkutteleva ja asemakaavan asettamat reunaehdot mahdollistavat alueen toteuttamisen.

Kunta on valmis käynnistämään siirtolapuutarha-alueen kaavasuunnittelun, kun siirtolapuutarhaa mahdollisesti hallinnoiva organisaatio tulee esittämään alueen kaavoitusta.

Ehdotus

Ehdotus valtuustolle:

Valtuusto merkitsee kuntalaisaloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös
Päätettiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi
kaavoitusarkkitehti, kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 133,27.04.2026
Valtuusto, § 31,11.05.2026
Kunnanhallitus, § 316,02.11.2026
Valtuusto, § 79, 09.11.2026

§ 79
Selvitys valtuutettujen tekemistä aloitteista, syksy 2026

HOLDno-2026-233

Kunnanhallitus, 27.04.2026, § 133

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Kattainen, hallintopäällikkö, katri.kattainen@hollola.fi

Liitteet

1 Selvitys valtuutettujen tekemistä aloitteista, 27.4.2026 kunnanhallitus

Hallintosäännön 116 §:n mukaan kunnanhallituksen on vuosittain huhtikuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta mitkä aloitteista on käsitelty loppuun. Kunnan johtoryhmä on päättänyt, että valtuustoaloitteet viedään valtuustolle tiedoksi kaksi kertaa vuodessa, syksyllä ja keväällä.

Esityslistan *liitteenä* on luettelo niistä aloitteista, joita ei ole vielä valtuustossa lopullisesti käsitelty ja selostus siitä, mitä niiden osalta on toimivaltaisen viranomaisen käsittelyssä päätetty, taikka missä vaiheessa asian valmistelu on.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhalllitus merkitsee liitteen mukaiset vastaukset aloitteisiin tiedoksi ja ehdottaa valtuustolle: Valtuusto merkitsee selvityksen valtuutettujen tekemistä aloitteista tiedoksi. Ne aloitteet, joita ei ole vielä loppuun käsitelty, tuodaan käsittelyn jälkeen valtuustolle tiedoksi.

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Valtuusto, 11.05.2026, § 31

Liitteet

1 Selvitys valtuutettujen tekemistä aloitteista, 27.4.2026 kunnanhallitus

Hallintosäännön 116 §:n mukaan kunnanhallituksen on vuosittain huhtikuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja

kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta mitkä aloitteista on käsitelty loppuun. Kunnan johtoryhmä on päättänyt, että valtuustoaloitteet viedään valtuustolle tiedoksi kaksi kertaa vuodessa, syksyllä ja keväällä.

Esityslistan *liitteenä* on luettelo niistä aloitteista, joita ei ole vielä valtuustossa lopullisesti käsitelty ja selostus siitä, mitä niiden osalta on toimivaltaisen viranomaisen käsittelyssä päätetty, taikka missä vaiheessa asian valmistelu on.

Ehdotus

Ehdotus valtuustolle:

Valtuusto merkitsee selvityksen valtuutettujen tekemistä aloitteista tiedoksi. Ne aloitteet, joita ei ole vielä loppuun käsitelty, tuodaan käsittelyn jälkeen valtuustolle tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Kunnanhallitus, 02.11.2026, § 316

Valmistelijat / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Liitteet

1 Liite selvitys valtuutettujen tekemistä aloitteista, syksy 2026

Hallintosäännön 116 §:n mukaan kunnanhallituksen on vuosittain huhtikuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta mitkä aloitteista on käsitelty loppuun. Kunnan johtoryhmä on päättänyt, että valtuustoaloitteet viedään valtuustolle tiedoksi kaksi kertaa vuodessa, syksyllä ja keväällä.

Esityslistan *liitteenä* on luettelo niistä aloitteista, joita ei ole vielä valtuustossa lopullisesti käsitelty ja selostus siitä, mitä niiden osalta on toimivaltaisen viranomaisen käsittelyssä päätetty, taikka missä vaiheessa asian valmistelu on.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhalllitus merkitsee liitteen mukaiset vastaukset aloitteisiin tiedoksi ja ehdottaa valtuustolle: Valtuusto merkitsee selvityksen valtuutettujen tekemistä aloitteista tiedoksi. Ne aloitteet, joita ei ole vielä loppuun käsitelty, tuodaan käsittelyn jälkeen valtuustolle tiedoksi.

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Valtuusto, 09.11.2026, § 79

Valmistelija / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Liitteet

1 Liite selvitys valtuutettujen tekemistä aloitteista, syksy 2026

Hallintosäännön 116 §:n mukaan kunnanhallituksen on vuosittain huhtikuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta mitkä aloitteista on käsitelty loppuun. Kunnan johtoryhmä on päättänyt, että valtuustoaloitteet viedään valtuustolle tiedoksi kaksi kertaa vuodessa, syksyllä ja keväällä.

Esityslistan *liitteenä* on luettelo niistä aloitteista, joita ei ole vielä valtuustossa lopullisesti käsitelty ja selostus siitä, mitä niiden osalta on toimivaltaisen viranomaisen käsittelyssä päätetty, taikka missä vaiheessa asian valmistelu on.

Ehdotus

Ehdotus valtuustolle:

Valtuusto merkitsee selvityksen valtuutettujen tekemistä aloitteista tiedoksi. Ne aloitteet, joita ei ole vielä loppuun käsitelty, tuodaan käsittelyn jälkeen valtuustolle tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Tiedoksi
Aloitteiden tekijät valtuuston käsittelyn jälkeen

§ 80
Ilmoitusasiat

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Merk. Nuorisovaltuuston puheenjohtaja Mäntynen antoi katsauksen Nuorisovaltuuston toimintaan ja Nuorisovaltuuston julkaisemaan mielipidekirjoitukseen.

Puheenjohtaja ilmoitti, että Valtuustoinfot siirtyvät 2027 alusta vain etäyhteyksillä toteutettaviksi.

Tiedoksi
-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

§ 81
Aloiteasiat

Liitteet

1 Valtuustoaloite Alakouluikäisten henkilökohtaisista digilaitteista luopuminen perusopetuksessa

Päätös
Kokouksessa jätettiin seuraava aloite:

1. Minttu Ketonen: Alakouluikäisten henkilökohtaisista digilaitteista luopuminen perusopetuksessa

Jätetty aloite on tämän pöytäkirjan liitteenä.

Aloite jätetään kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Tiedoksi
-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Kunnallisvalitus

§68, §69, §70, §71, §72, §73, §74, §76

Kunnallisvalitusohje

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä kunnan jäsen. Riita-asiat käsitellään käräjäoikeudessa.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana. Paperinen valituskirjelmä on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Kirjeitse tapahtuvan tiedoksiannon kohdalla asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Valitus hallinto-oikeudelle tehdään ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
Käyntiosoite: Arvi Karistonkatu 5, Hämeenlinna
Faksinumero: 029 564 2269
Puhelinnumero: 029 564 2210
Aukioloaika: maanantai-perjantai klo 8.00-16.15.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti ja ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelua käyttäen. Myös muu sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi, henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus sekä yhteystiedot. Myös kotikunta on hyvä mainita. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallintotuomioistuimen sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Jos valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy Tuomioistuinlaitoksen sivustolta https://tuomioistuimet.fi/fi/index/asiointijajulkisuus/maksut.html

Tuomioistuinmaksulakiin linkki https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Hollolan kunnan kirjaamosta.
Sähköposti: kirjaamo(at)hollola.fi
Postiosoite: PL 66, 15871 Hollola
Käyntiosoite: Tiilijärventie 7 F, Hollola
Puhelinnumero: 044 780 1427
Kirjaamon aukioloajat: maanantai-perjantai klo 9.00-15.00

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§64, §65, §66, §67, §75, §77, §78, §79, §80, §81

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- oppilaan arviointia (Perusopetuslaki 22 ja 42 c §).
- yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaa (Varhaiskasvatuslaki § 63)

Riita-asia käsitellään käräjäoikeudessa.